

Základní škola a mateřská škola Barrandov, Praha 5 – Hlubočepy, Chaplinovo nám. 1/615

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Č. j. 411/2016/F/1

Radostnou hrou k získávání nových dovedností.

Adresa školy: Základní škola a mateřská škola Barrandov, Praha 5 – Hlubočepy,
Chaplinovo nám. 1/615, 152 00 Praha 5

Ředitel školy: Mgr. Jana Fričová

Kontakt: 251 816 720, reditel@zsbarr.cz

Vedoucí učitelka MŠ: Jitka Valíková

Koordinátor pro MŠ: Jitka Valíková

Kontakt: 732 746 218, valikova@zsbarr.cz

Zřizovatel školy: Městská část Praha 5, nám. 14. října 4, 150 22 Praha 5

IČO: 65 993 527

RED-IZO: 600 038 475

Platnost dokumentu od 1. září 2016

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Program vytvořil kolektiv učitelů MŠ Barrandov, Chaplinovo nám. 1/615
ve školním roce 2003/2004 podle
**Rámcového vzdělávacího programu
pro předškolní vzdělávání**

Aktualizace provedena 30. srpna 2016

Obsah Školního vzdělávacího programu:

1. Identifikační údaje o mateřské škole.
2. Obecná charakteristika školy.
3. Podmínky vzdělávání.
4. Organizace vzdělávání.
5. Charakteristika vzdělávacího programu.
6. Vzdělávací obsah.
7. Evaluační systém.

1. Identifikační údaje o mateřské škole.

Mateřská škola byla ke dni 1. 9. 2003 sloučena se ZŠ Barrandov, Praha 5 - Hlubočepy, Chaplinovo nám. 1/615. Prostory ZŠ byly rekonstruovány tak, aby splňovaly hygienické předpisy a prostory odpovídaly potřebám mateřské školy. Budova MŠ se nachází v ulici Renoirova 648.

ZŠ a MŠ je školou s právní subjektivitou, zřizovatelem je MČ Praha 5. Ředitelkou školy je Mgr. Jana Fričová, vedoucí učitelka MŠ je Jitka Valíková. Školní vzdělávací program pro MŠ je zpracován do třídních programů. Na zpracování těchto programů se podílejí všichni pedagogičtí zaměstnanci MŠ. Koordinátorem ŠVP je vedoucí učitelka MŠ, koordinátorem IT je pí. uč. Ivana Kryštofová. Název programu **Radostnou hrou k získávání nových dovedností.**

2. Obecná charakteristika školy.

Hlavní část školy sídlí v jednopatrové budově, jejíž součástí je školní kuchyně a jídelna. Mateřská škola byla od 1. září 2003 do srpna 2009 školou dvoutřídní. Obě oddělení se nacházela v levém pavilonu budovy. Během léta 2009 došlo k rozsáhlým stavebním úpravám a prostory tříd ZŠ, které se nacházely v pravém pavilonu, byly zrekonstruovány na další dvě oddělení MŠ s veškerým zázemím. Od 1. září 2009 byla mateřská škola čtyřtřídní s kapacitou 112 dětí. V létě 2013 došlo k dalším stavebním úpravám, tentokrát v budově ZŠ, která se nachází v těsné blízkosti mateřské školy. Vznikly tak další dvě třídy s veškerým zázemím pro děti i zaměstnance školy. Od 1. září 2013 je mateřská škola šestitřídní s kapacitou 167 dětí. Od 1. září 2016 byla otevřena třída pro děti ne tříleté. Během léta prostory této třídy prošly rozsáhlou rekonstrukcí. Třída byla dovybavena přebalovacím pultem a WC toalety byly přizpůsobeny věku dětí. Veškeré vybavení třídy a hračky odpovídají požadavkům ne tříletých dětí.

K budově MŠ náleží prostorná školní zahrada, která prošla rekonstrukcí. Třídy v budově ZŠ mají rovněž svoji zahradu a mimo to využívají prostorné pozemky a hřiště základní školy. V blízkosti budovy se rozprostírá chráněné území Prokopského údolí.

Mateřská škola využívá pro své aktivity prostory ZŠ – tělocvičny, kinosál, keramickou dílnu a knihovnu školy. Pro sportovní aktivity využíváme školní hřiště a dopravní hřiště.

3. Podmínky vzdělávání.

Vytváříme pro děti **podnětné prostředí**. Děti mají v hernách i ve třídách všechny hračky na dohled a na dosah. Nabízíme dětem hračky dostatečně motivující, bezpečné, estetické a hygienické. Děti mají denně dostatečnou nabídku pro činnosti manipulační, experimentální, tvořivé, konstruktivní, poznávací, výtvarné, pracovní, poslechové, pohybové a relaxační. Kvalita prostředí – čistota ovzduší, teplota vzduchu, osvětlení, pořádek a odpovídající vybavení, je důležitou součástí správného vývoje dětí. Ve třídách hračky postupně doplňujeme a obměňujeme. Prostory nově zřízených tříd jsou vybaveny novým nábytkem a zařízením a novými hračkami. Rovněž prostory jídelny odpovídají potřebám předškolních dětí. Školní zahrada byla v minulých letech vybavena novými herními prvky a bylo zřízeno nové mlhovitě a malé hřiště s umělým povrchem. Obě oddělení mladších dětí mají svá pískoviště, dvě oddělení dětí starších mají pískoviště jedno společné. Všechny tři pískoviště jsou opatřeny krycími plachtami a v letních měsících velkými slunečními deštníky.

Živospráva dětí odpovídá zásadám RVP PV. Seznamujeme děti se zásadami správné a zdravé životosprávy. Dbáme na pravidelný, ale v rámci potřeb dětí a aktuální situace i dostatečně flexibilní denní rytmus a řád. Dodržujeme tříhodinové intervaly mezi jídly. Předkládáme dětem dostatek nabídky a příjmu tekutin po celý den. Vytváříme a prohlubujeme u dětí návyk pravidelného pitného režimu. Respektujeme individuální stravovací zvláštnosti dětí, děti do jídla a pití po dohodě s rodiči nenutíme. Dodržujeme dostatečně dlouhý pobyt venku, přizpůsobený kvalitě ovzduší, teplotě vzduchu a síly větru. Respektujeme individuální potřebu spánku, děti k spánku nenutíme, ale využíváme relaxace klidným programem. Například poslech relaxační hudby, poslech pohádek nebo prohlížení dětských knih.

Vytváříme takové **psychosociální podmínky**, aby se děti ve škole cítily dobře, spokojeně. Prohlubujeme citovou výchovu dětí. Zvláště těch, které jsou zde mnohdy celý den. Nově přichozím dětem nabízíme možnost adaptace na nové prostředí i situaci za účasti rodičů. Všichni zaměstnanci nenásilně, přirozeně navozují pocit pohody, bezpečí a klidu dětí. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se snažíme také o vzájemnou důvěru, ohleduplnost a zdvořilost s přiměřenou nabídkou aktivit, možností svobodné volby dětí vybrat si hračku, místo, kamaráda a čas. Je pro nás důležité rovnocenné postavení všech dětí, respekt k osobnosti bez zesměšňování a podceňování. S dětmi si domlouváme na základě zkušeností a skutečných situací pravidla soužití, která se pak učíme dodržovat. Mezi ně patří – neodcházet ze třídy bez domluvy s učitelkou, uklízet si hračky, neběhat mezi stolečky, neublížovat si, vzájemně si pomáhat a domlouvat se, umět požádat o pomoc apod. Dbáme také o přiměřenost doby trvání řízených činností mentálnímu věku, individuálním zvláštnostem a možnostem jednotlivých dětí. Dbáme o vyváženost spontánních a řízených činností. Chceme, aby třída byla pro děti kamarádkým společenstvím. Snažíme se docílit toho, aby děti do mateřské školy chodily rády.

Organizační chod mateřské školy je určen provozním řádem mateřské školy, řádem mateřské školy a provozním řádem školní jídelny. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí. Pedagogové se plně věnují dětem, poměr řízených a spontánních činností je vyvážený a to i včetně aktivit, které provozujeme nad rámec běžného programu. Snažíme se vytvářet podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Organizace dne:

6.30 – 8.30 hod.: příchod dětí do školy, příchod dětí ne tříletých 8:00 – 8:30, hry, zájmové

činnosti

- 8.15 – 8.30 hod.: pohybové činnosti
- 8.30 – 9.15 hod.: hygiena, svačina
- 9.15 – 9.35 hod.: frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi
- 9.35 – 11.30 hod.: příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11.30 – 12.15 hod.: hygiena, oběd
- 12.15 – 13.00 hod.: hygiena, čištění zubů, převlékání na odpočinek, poslech pohádek
- 13.00 – 14.15 hod.: odpočinek ml. dětí na lehátku
- 13.00 – 14.00 hod.: odpočinek st. dětí na lehátku
- 14.00 – 14.30 hod.: převlékání, hygiena, pohybové činnosti – starší děti
- 14.15 – 14.30 hod.: převlékání, hygiena – mladší děti
- 14.30 – 15.15 hod.: svačina, hygiena
- 15.15 – 17.00 hod.: hry, zájmové činnosti dětí, pobyt venku, odchod domů

Mateřská škola má svoji jídelnu, ve které se musí prostřídat čtyři třídy. Proto doba svačin a obědů je 45 minut. Chceme, aby si děti mohly jídlo vychutnat v klidu a svým tempem.

Tato organizace dne je pouze orientační (s výjimkou dodržování času jídel), činnosti přizpůsobujeme dle okamžité situace a zájmu dětí.

Dvě třídy umístěné na ZŠ se stravují v jídelně ZŠ, kde mají svůj prostor oddělený od žáků ZŠ.

Řízení mateřské školy je v kompetenci ředitelky ZŠ a MŠ a vedoucí učitelky MŠ.

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry a otevřenosti. Názor a myšlenka každého zaměstnance je přínosná, všichni se podílí na dění v Mš. Tvorba ŠVP PV je výsledkem práce celého kolektivu školy.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pedagogické zaměstnance jsou zařazeny pravidelné operativní porady, podle potřeby také pro provozní zaměstnance. Společné porady pro pedagogické i provozní zaměstnance probíhají 5x ročně. Pravidelně je vyhodnocována práce všech zaměstnanců. Na spolupráci s rodiči se podílejí všichni zaměstnanci větší či menší měrou podle záměru plánovaných akcí.

Personální zajištění v MŠ je na dobré úrovni. S dětmi pracuje dvanáct paní učitelek na plný úvazek. Kromě jedné paní učitelky mají všechny pedagogické vzdělání a splňují kvalifikační předpoklady. (Jedna paní učitelka v letošním školním roce ukončí doplňující kvalifikaci.) Ve třídě ne tříletých dětí pracuje mimo dvou pedagožek jedna chůva a jedna pomocná síla. Pedagogický sbor je pevný a schopný týmové práce. Mezi pedagogy panuje velká soudržnost. Paní učitelky o svou práci mají zájem a dále se vzdělávají. O úklid a čistotu se starají čtyři paní uklízečky na plný úvazek, dvě v hlavní budově a dvě ve třídách v budově ZŠ. Ve školní kuchyni pracují tři paní kuchařky. Dvě na plný úvazek a jedna na šest hodin. Všichni zaměstnanci mají k dětem velmi pěkný vztah. Správní zaměstnanci velmi dobře spolupracují s učitelkami a postupují jednotně při výchově dětí. Na akcích pořádaných pro děti vždy ochotně správní zaměstnanci spolupracují a pomáhají je i organizovat.

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni. Rodiče jsou vždy na začátku školního roku seznámeni s řádem a s provozním řádem MŠ. Seznámení probíhá na třídní schůzce, kde také rodičům zodpovídáme otázky týkající se vzdělávání a výchovy dětí, úplaty za předškolní vzdělávání a platby za stravné. V ZŠ a MŠ pracuje Spolek rodičů, kde mají rodiče z MŠ dva své zástupce, které si zvolili. Ti se účastní schůzek hlavního výboru. O hospodaření s rodičovskými příspěvky je hlavní výbor na svých setkáních pravidelně informován pokladníkem ZŠ a MŠ.

Rodiče seznamujeme s děním v MŠ formou informací na nástěnkách, pravidelně je informujeme o programu, který s dětmi plníme. O tématech v třídním programu je informujeme na nástěnce, kde vyvěšujeme i pracovní materiály. Pokud mají rodiče zájem, mohou v předem dohodnutém termínu konzultovat s učitelkami na třídě pokroky svého dítěte. Všechny paní učitelky mají pravidelné konzultační hodiny a jsou schopné rodičům poradit s výchovou a vzděláváním, popřípadě doporučit další odborná pracoviště nebo zapůjčit odbornou literaturu. Podařilo se nám dosáhnout toho, že rodiče již možnost konzultací berou jako samozřejmost. Během tří let docházky dítěte do MŠ se mezi rodičem a pedagogem mnohdy vytvoří vztah plný důvěry. Stále jsou ale i tací rodiče, kteří zájem o konzultaci s učitelkou nemají. Tento stav se budeme snažit stále zlepšovat. V poslední době jsou rodiče stále více ochotni pomáhat se zajištěním dozoru na výletech nebo nabízejí pomoc při zajištění různých akcí pro děti. Z rodičovských příspěvků jsou hrazeny zábavné akce pro děti, divadélka a autobusy na výlety. Z příspěvků jsou zakupovány také hračky, výtvarný materiál a knihy pro děti.

4. Organizace vzdělávání.

Mateřská škola je šestitřídní. Ve třídě nejmladších dětí, Broučci, je zapsáno 21 dětí ve tříletých. Veškeré vybavení třídy je uzpůsobeno specifickým potřebám dětí věku 2 – 3 let. Nábytek a ostatní zařízení je v souladu s antropometrickými požadavky. Ve třídě se nachází několik relaxačních ploch pro celodenní potřebu dětí. Hračky i výtvarný materiál odpovídají potřebám netříletých dětí. Třída je dále vybavena nezbytným přebalovacím pultem s dudlíkovníkem, toalety mají speciální úpravu.

Třída Zajíčci má kapacitu 28 dětí. Jsou to děti ve věku 3 - 4 let. Nábytek i hračky odpovídají potřebám této věkové skupiny. Třída je vybavena specifickým výtvarným materiálem a pomůckami pro rozvoj grafomotoriky pro danou věkovou skupinu. Součástí vybavení je interaktivní technika – Magic Box.

Ve třídě Ježci s kapacitou 28 dětí jsou děti ve věku 3 – 5 let. Nábytek i hračky odpovídají potřebám této věkové skupiny. Dále i výtvarný materiál, pomůcky pro rozvoj grafomotoriky, široká nabídka didaktických a společenských her, relaxační koutek s krokodýlem. Součástí vybavení je interaktivní tabule.

Třída Medvíďata má kapacitu 28 dětí, a to děti ve věku 3 – 5 let. Nábytek i hračky odpovídají potřebám této věkové skupiny. Také výtvarný materiál a pomůcky pro rozvoj grafomotoriky. Třída je vybavena malířskými stojany využívanými především k rozvoji grafomotoriky, molitanovými prvky „smajlíky“, koutkem s relaxačním křeslem, interaktivní technikou – Magic Boxem.

V budově MŠ je vybudován grafomotorický koutek pro potřeby všech tříd. Je vybaven pískovničkou, vertikálními i manipulačními labyrinty, výtvarným stojanem, drobnými pomůckami.

Děti 4 – 6 leté jsou zapsány do tříd Berušky a Veverky, které mají kapacitu 56 dětí. Tyto dvě třídy se nacházejí v prostorách ZŠ. Obě třídy jsou vybaveny nábytkem i hračkami odpovídajícími potřebám této věkové skupiny, dále ponky pro polytechnickou výchovu, interaktivními tabulemi, maxipočítadlem, vizualizérem. Ve společném tělovýchovném prostoru se nachází grafomotorický koutek vybavený také pískovničkou, vertikálními i manipulačními labyrinty, výtvarným stojanem, masážními míčky, manipulačními skládkami apod. Také se zde nachází relaxační kout s krokodýlem a relaxačními křesly, široká škála Tv pomůcek, náčiní i náradí, závěsný basketbalový koš, žebřiny.

V každé třídě jsou v rámci environmentálního vzdělávání umístěny koutka živé přírody – hlemýždi afričtí, akvarijní rybky a žáby drápatky. Na školní zahradě v MŠ Renoirova jsou umístěny zahrádky, kde pěstujeme zahradní jahody a bylinky.

Kritéria přijímacího řízení do MŠ škola oznamuje rodičům prostřednictvím vývěsky a poutačů, kde jsou informováni i o době konání zápisu. Datum zápisu určuje ředitelka školy ve spolupráci se zřizovatelem ZŠ a MŠ – MČ Prahy 5. Ve všech třídách rodičům nově příchozích dětí nabízíme adaptační program. Možnosti pobytu s dětmi v MŠ využívají rodiče hlavně během prvního týdne v měsíci září. Adaptaci ale nabízíme i rodičům v průběhu celého školního roku při nástupu nového dítěte. Z důvodu zřízení přípravného ročníku na naší ZŠ, děti s odkladem školní docházky v MŠ zůstávají velmi málo. Rodiče možnost zařazení dítěte do přípravného ročníku vnímají velmi pozitivně. Ve třídě Berušky a Veverky probíhá 1x týdně seznámení s AJ. Děti se hravou formou seznamují s frázemi, slovíčky, písničkami, pohybovými hrami a básničkami. Tuto výuku zajišťují učitelky z MŠ. Pro předškolní děti nabízíme bezplatnou nápravu grafomotorických obtíží, kterou vede proškolená učitelka MŠ. Všechny třídy jsou vybaveny CD přehrávači. Mateřská škola má vlastní digitální fotoaparát. Při naší práci využíváme spojení ZŠ s MŠ. Předškolní děti pravidelně navštěvují první třídy v rámci projektu „Škola nanečisto“. Děti se zde seznamují s novým prostředím, pomůckami a výukou. Návštěvy probíhají 5x ročně. Při pořádání některých akcí pro děti, nám pomáhají žáci z druhého stupně ZŠ, pomáhají s organizací her na školní zahradě – Zahradní slavnost, Den dětí, pečení perníčků, ... Děti z mateřské školy se aktivně účastní školní akademie.

Ve třídách nejmladších dětí (2 – 4 roky) pracujeme s dětmi převážně individuálně nebo frontálně. Ve třídách starších dětí (4+) se již děti zapojují do skupinové práce. Ve všech třídách pracují děti v komunitních, diskusních a vzdělávacích kruzích.

5. Charakteristika vzdělávacího programu.

Školní vzdělávací program MŠ vychází z hodnocení výsledků práce s dětmi v uplynulých letech, z požadavků společnosti, rodiny a zejména dětí a jejich práv zakotvených v Úmluvě o právech dítěte.

„Radostnou hrou k získávání nových dovedností.“

Vize školy

Jako velká sídlištní městská škola chceme vytvořit pro děti ostrůvek klidu a pohody, kde se mohou cítit šťastné a spokojené. A v této atmosféře pohody a bezpečí se snažíme připravit do života děti samostatné, sebevědomé, aktivní, které vstoupí do další životní etapy pozitivně naladěné, beze strachu z neznámého.

Filozofie školy

Dnešní svět se proměňuje takovou rychlostí, že my dospělí na všechny tyto změny reagujeme často obtížně, ve stresu a shonu. Stres nás dospělých činí dětský svět nejistý a chaotický. Dejme mu řád, klid, pohodu, projevme radost, srdečnost, lásku, ukazujme dětem cestu.

I v tomto zrychleném technickém a elektronickém světě je stále nejdůležitější milující rodina, věrná přátelství, úcta jednoho k druhému. Přejme si a dělejme vše pro to, ať tyto hodnoty dětem z jejich světa nezmizí.

„Chci vědět, znát, umět, ale také mít rád, ctít, chápat, respektovat“. Protože obstát v dnešním světě neznamená vždy vpřed, rychleji, více za každou cenu, ale vědět, pochopit, vážit si, spolupracovat, pomáhat.

Jak toho chceme dosáhnout?

Poskytujeme dětem především pozitivní osobní příklad a empatii. Nabízíme velice širokou a rozmanitou škálu činností, aktivit a možností k výběru.

- Blízké sejetí s přírodou („za vrátky“ CHKO Prokopské údolí, na zahradě možnost pěstování a každodenního pozorování, projekt Recyklohraní, třídění odpadu, péče o své okolí, koutky živé přírody ve třídách).
- Rozvoj pohybových schopností (využití sportovního areálu školy, jóga pro děti, Tchai-Ti).
- Setkávání se s uměním a tvoření (Artprogram, keramika, divadelní představení).
- Udržování sejetí s minulostí, krajem, lidmi (celoroční udržování lidových tradic pro děti a jejich rodiny).
- Podpora čtenářské pregramotnosti a rozvoj řeči (Celé Česko čte dětem, jazykový projekt, Noc s Andersenem).
- Seznamování se s cizím jazykem (projekt Angličtina hrou).
- Rozvoj grafomotoriky (projekty, grafomotorické koutky, Tchai-Ti).
- Podpora matematické pregramotnosti a polytechnická výchova (interaktivní technika ve třídách, využívání prvků Hejného matematiky, projekty, pokusy).
- Aktivní propojení se Zš (Škola nanečisto, společné akce, předškoláci v důvěrně známém prostředí).

Je pro nás důležité rozvíjet děti všestranně, nikoli pouze v jedné oblasti. Proto nabízíme tak široké spektrum aktivit s využitím nadstandartních možností a vybavení naší školy vždy maximálně přizpůsobených dané věkové skupině – u nás od 2. do 6. let.

6. Vzdělávací obsah.

Východiskem pro zpracování ŠVP naší mateřské školy je umístění školy v blízkosti chráněného území Prokopské údolí. Zjistili jsme na základě dlouhodobých zkušeností, že děti žijící na sídlišti velkoměsta, jejichž rodiče jsou převážně po celý den v zaměstnání, potřebují posílit citovou výchovu a to se nám daří také formou rozvíjení a prohlubování ekologické výchovy. Dalším důležitým aspektem je spojení základní a mateřské školy v jeden subjekt.

Mateřská škola **preferuje program podporující zdraví dětí i dospělých. Zdraví je podmínkou celkově hodnotného života jednotlivce, společnosti a světa. Týká se celého člověka a jeho prostředí.**

Podtémata ŠVP MŠ jsou zpracována na celý rok a jsou doplňována tématy, která si vybíráme společně s dětmi (spolupráce hlavně se staršími dětmi). Plánování ve třídách musí vycházet ze znalosti dětí a prostředí. Dílčí cíle tematických okruhů plánují paní učitelky na základě cílů ročního plánu, kompetencí které jsou v souladu s RVP PV. Kompetence a dílčí cíle ve třídách starších dětí jsou v souladu s Konkretizovanými očekávanými výstupy RVP PV, které vzešly v platnost 1. 9. 2012.

Přehled a charakteristika podtémat

1. **Poznáváme se:** adaptační procesy, vytváření přátelských vztahů, uvědomění si svých sociálních rolí, pocitů a potřeb, sounáležitost s rodinou
2. **Změny v přírodě:** utváření vztahu k přírodě, sledování a poznávání přírodních jevů a změn, vytváření povědomí o ochraně přírody
3. **Žijeme ve městě:** poznávání nejbližšího okolí bydliště, dopravní výchova
4. **Oslavy:** svátky a tradiční akce naší mateřské školy
5. **Chráníme své zdraví:** vedení dětí ke zdravému životnímu stylu
6. **Chráníme vše kolem nás:** vytváření povědomí o ochraně životního prostředí
7. **Svět kolem nás:** rozvíjení pocitu sounáležitosti s lidmi, kultura, svět knih, pohádek a divadla

BROUČCI

Září:

Broučci

Téma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematická část:

1. Pojď si s námi hrát.

Kompetence:

1. Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku.
2. Dovede upozornit na svoje potřeby.
3. Zvládne si umýt ruce pod tekoucí vodou.
4. Zvládne se utřít do ručníku.
5. Má potřebu řádu, přijatá pravidla se snaží plnit.
6. Chce poznávat okolní svět.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)
 - rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet všechny smysly

- zdokonalovat sebeobsluhu - účinně spolupracovat při oblékání
 - vědět o významu dodržování osobní hygieny (používání kapesníku, správné používání vody a mýdla)
 - seznamovat se s pravidly bezpečnosti – co ve školce mohu a co ne, vzhledem k nebezpečí vzniku úrazu
 - učit se správným návykům při stolování – držet správně lžičku
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
- učit se porozumět okolnímu světu, tomu co dítě vidí, slyší, ohmatává, pociťuje
 - učit se zapojovat se do všech činností během dne
 - učit se všimnout si lidí, věcí kolem sebe
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- rozvíjet přátelské vztahy
 - učit se říct své přání
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- rozvíjet komunikaci s dospělými
 - učit se reagovat na jednoduché výzvy k činnosti
 - seznámit se s prostředím třídy, uložením hraček, každodenním režimem, přechody do umývárny, do šatny apod.
 - učit se zacházet s hračkami
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
- upozorňovat na nápadné změny v přírodě – slunce, déšť, vítr, bouřka
 - vést děti k dodržování pravidel bezpečného chování na školní zahradě a k jejich dodržování

Situace:

Vítáme se ve třídě Broučků. Paní učitelky pomáhají dětem poznávat nové prostředí a každodenní běh života ve školce. Za pěkného počasí si chodíme hrát na zahradu.

1. Pojd' si s námi hrát.

Otázky pro děti:

1. Jak se jmenuješ?
2. Jakou máš značku?
3. Umíš si uklidit hračky?
4. Která hračka se ti ve třídě líbí?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou – taneční improvizace
- hrubá motorika – reakce na signál bubínku, střídání chůze, běhu...
- PH „Mašinka“ – chůze v zástupu při písničce

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička „Tluče bubeníček“ – reagovat na zvuk bubínku

Výtvarné a pracovní činnosti:

- otiskování dlaně
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty – Slunce
- aktivně pomáhat při oblékání
- zdokonalovat používání hrnečku na pití

- zdokonalovat používání lžice
- hry s pískem

Jazykové a literární činnosti:

- básničky „xxxxxxx“
- kontakt dotekem – pohladím kamaráda, chytím ho za ruku
- individuální rozhovory při volných hrách
- snažit se reagovat na otázky „Kdo je to?“, „Co je to?“

Rozumové činnosti:

- jednoduché skládačky – kostky, pyramida
- seznamování s prostředím - všechno ve třídě má své místo – ukládání hraček a pravidla při hrách ve všech částech třídy
- rozhovor „Co se smí a nesmí.“
- přesypávat písek do různých nádob
- převážet písek

Říjen:

Broučci

Téma: Změny v přírodě. Žijeme ve městě.

Tematická část:

1. Barevný podzim.

Kompetence:

1. Chce poznávat své okolí a svět.
2. Dovede slovně odlišit nápadné změny v přírodě – slunce, déšť, vítr.
3. Poznává zvířata, trávu, listy, stromy.
4. Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky.
5. Dovede spontánně sdělovat vlastní přání.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- rozvíjet smyslové vnímání – především zrak a sluch
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- přijímat přiměřené množství potravy a tekutin

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- orientovat se v prostoru třídy
- učit se spontánně sdělit svou potřebu, přání
- učit se pojmenovat známé osoby, běžné předměty a zvířata
- podněcovat prohlížení obrázků v leporelech
- učit se opakování jednoduchých slov či veršů

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- upevňovat kladné city ke známým osobám
- učit ukázněnosti a respektování požadavků
- upevňovat společenské návyky – pozdravit, požádat, poděkovat

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v každodenním provozu MŠ
- všimnout si změn a dění ve školce

- napodobovat činnosti, které dítě vidí ve svém okolí
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
- vést děti k pozorování přírody, uvědomit si změny v počasí – slunce, déšť, vítr, opadávání listů

Situace:

Pozorujeme změny v přírodě na zahradě. Dbáme na vhodné oblečení podle počasí. Pozorujeme stromy a keře.

1. Barevný podzim.

Otázky pro děti:

1. Svítí venku sluníčko?
2. Prší venku?
3. Fouká vítr?
4. Musíme se teple oblékat?
5. Odkud padá listí?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, míčky, drátěnky, papírové koule...) – taneční improvizace
- hrubá motorika – chůze a běh prostorem – listy ve větru
- jemná motorika – uchopovat a přenášet předměty
- lezení ve vzporu dřepmo – ježci
- dechová cvičení – vítr fouká
- HPH „Zajíček v své jamce“

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička „Zajíček v své jamce“ – dřepy, poskoky
- rytmické hry s písničkou „Prší, prší“ – tleskání, pleskání

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění vodové barvy do vlhkého podkladu - deštník
- otisky listů natřených temperou
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v podzimním období
- sběr podzimních listů
- grafomotorické cvičení - déšť – vertikální linie
- „Drak“ – práce s vodovými barvami
- prohlubování aktivního zapojení se při oblékání
- zdokonalování držení lžice při jídle
- samostatné pití z hrnečku

Jazykové a literární činnosti:

- opakování jednoduchých slov
- slovně označovat předměty, hračky ve třídě
- básnička „Foukej, foukej větříčku“
- poslech četby před spánkem
- slovně označovat vlastní činnosti

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – stromy, zvířata, slunce, mrak - pojmenovat

- sběr barevných listů na zahradě
- navlékat tvary na tyčku
- vkládat drobné tvary do otvorů x sáčku

Listopad:

Broučci

Téma: Žijeme ve městě. Oslavy.

Tematická část:

1. Hrajeme si s podzimem.

Kompetence:

1. Zvládá odloučení od rodičů.
2. Dovede zvládnout jednoduché překážky.
3. Dovede spontánně sdělovat události, které se mu staly.
4. Poznává a pojmenuje strom, list, trávu.
5. Komunikuje.
6. Prožívá vztah k lidem.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat koordinaci pohybu
- vést děti k uspokojování potřeby pohybu

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- orientovat se v prostoru třídy
- všimnout si věcí, hraček ve třídě
- rozvíjet a podporovat spontánní řeč
- znát názvy hraček
- zajímat se o lidské činnosti, napodobovat je
- uspokojovat touhu dítěte po pohlazení a pochvale

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- učit se pozdravit, požádat, poděkovat
- učit se dodržovat pořádek ve třídě – úklid hraček

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- všimnout si dění ve školce i na zahradě

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- rozvíjet citový vztah k hračkám – nerozbíjet je, neházet s nimi
- upozorňovat na nápadné změny v přírodě a jevy slovně označovat – sluníčko, mraky, déšť, vítr, sníh

Situace:

Těšíme se do školky. Na vycházkách navštěvujeme školní zahradu a pozorujeme, jak se příroda chystá na zimu. Hledáme na zahradě šišky a přenášíme je v kyblíčcích.

1. Hrajeme si s podzimem.

Otázky pro děti:

1. Znáš nějaká zvířátka?
2. Jak pomáháme ptáčkům v zimě?

3. Kdo z vás má doma krmítko pro ptáčky?
4. Kdo umí písničku „Foukej, foukej větříčku?“
5. Poznáš strom, listy, trávu?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- taneční improvizace při hudbě
- cvičení s motivací – medvěd, ptáček, vítr
- zdolávání jednoduchých překážek
- chůze s vyhýbáním se překážek
- překračování provazu
- hod šiškou do dálky
- kutálet míč a běhat za ním

Hudební a rytmičké činnosti:

- opakování naučených písniček s tleskáním a pleskáním
- písničky xxxxxxxx
- pohybově reagovat na rytmickou hudbu – spontánní improvizace

Výtvarné a pracovní činnosti

- nalepování listů
- otiskování brambory
- pozorování barev podzimu
- sběr šišek na školní zahradě
- stavět stavby z kostek do výšky a do délky – komíny, vlaky
- převážet a přenášet věci z místa na místo
- přesypávat písek z nádoby do nádoby

Jazykové a literární činnosti:

- nácvič básničky xxxxxxxx
- poslech četby z knih pře spaním: „Pohádky z pařezové chaloupky“
- prohlížení obrázků a leporel – popis co vidí
- spontánní vyprávění

Rozumové činnosti:

- při hře třídít předměty – kostky x míčky
- práce s obrazovým materiálem – zvířata, stromy, listy, slunce, mrak, vítr, ježek, medvěd, ptáček
- didaktická hra „Ježku, najdi barvičku“
- při hře skládat a rozkládat předměty – kostky
- umět vhadzovat předměty do menších otvorů
- cvičení paměti a orientace – „najdi hračku“

Prosinec:

Broučci

Téma: Oslavy.

Tematická část:

1. Až zacinká zvoneček.

Kompetence:

1. Je obratnější a stabilnější při chůzi.

2. Dovede spontánně sdělovat zážitky a příhody, které se mu staly.
3. Je zvědavý, ptá se.
4. Umí svým způsobem vyjádřit, co se mu líbí, co ne.
5. Aktivně spolupracuje při oblékání.
6. Orientuje se v prostorách třídy.
7. Prožívá vztah k nejbližším lidem, kteří o něho pečují.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - rozvíjet smyslové vnímání
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet řeč
 - posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost ze hry)
 - podporovat hru a její rozvíjení
 - upevňovat kladné city ke společenství třídy
 - snažit se respektovat jednoduché požadavky
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - postupně utvářet sociální citlivost a toleranci k druhému
 - rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
 - rozvíjet komunikativní dovednosti
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - rozvíjet výtvarné, hudební i jazykové dovednosti
 - citově vnímat a prožívat společné akce (líbí x nelíbí, baví x nebaví)
 - vytvářet kladný vztah k dětem ze třídy
5. **Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - poznávat změny v přírodě a umět je pojmenovat – zima, sníh, déšť, sluníčko, vítr, mraky
 - vést děti k pozorování přírody, uvědomit si, že příroda a počasí se během roku mění

Situace:

Pomalou se blíží zima. Na zahradě si všímáme změn v přírodě a také změn počasí. Pozorujeme, jak se lidé připravují na vánoční svátky. Zdobíme si vánoční stromeček.

1. Až zacinká zvoneček.

Otázky pro děti:

1. Znáte Mikuláše?
2. Nazdobíme si společně vánoční stromeček?
3. Viděli jste někde už nazdobený stromeček?
4. Chcete se jít podívat na kapříky?
5. Půjdeme se podívat na stromečky?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou

- uvolňovací cviky ruky s motivací
- zdokonalování hrubé motoriky - střídání běhu a chůze
- reakce na zvukový signál (na úder bubínku se schová čertík do krabičky)
- jemná motorika – navlékání korálků
- uchopovat předměty za chůze
- chůze s tleskáním
- chůze po čáře
- prolézání tunelem
- hrubá motorika – poskoky
- běh mezi překážkami, sbírání a pokládání předmětů za běhu
- rybolov

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky s vánoční tematikou
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- vytleskávání rytmu slov
- rozvíjení smyslu – sluchová hra
- poslech vánočních koled
- doprovod písní na Orffovy nástroje (triangl, rolničky, činely, zvonkohru) – vánoční cinkání

Výtvarné činnosti:

- zdobení vánočního stromečku – tradiční slaměné ozdoby
- Štědrovka – napichování želé, rozinek na špejli a ozdobení jablka
- výroba vánočních kapříků - nalepování na vystřižený tvar
- vánoční stromeček – barevný papír, prstové barvy, lepidlo

Jazykové a literární činnosti:

- gymnastika mluvidel – na čertíky
- dechová cvičení
- četba na pokračování J. Kahoun „Včelí medvídci od jara do zimy“
- vánoční dopoledne – zpívání vánočních koled, pouštění lodiček z ořechů, krájení jablíčka, ochutnávka vánočního cukroví, vánoční nadílka, rozdávání dárečků
- četba pohádky „Krték a Vánoce“ (Eduard Petiška)
- četba pohádky „Jak si Křemílek a Vochoomůrka zazpívali koledu“
- jednoduché říkanky s vánoční tematikou

Rozumové činnosti:

- Kam se schoval čertík? – orientace v prostoru herny
- procvičování znalosti základních barev
- za kapry k sádkám – pozorování

Leden:

Broučci

Téma: Oslavy. Chráníme si své zdraví. Změny v přírodě.

Tematická část:

1. Zimní radovánky.

Kompetence:

1. Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

2. Rozvoj a užívání všech smyslů.
3. Chce poznávat okolí a svět.
4. Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou a neživou, ochraňuje ji, úmyslně ji nepoškozuje.
5. Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zajímá se o udržování svého těla ve zdraví
- zdokonaluje koordinaci hrubé i jemné motoriky
- lokomoční a jiné činnosti motivované na zimu
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- snaží se pojmenovat zimní oblečení – samostatně, opakováním

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- chtít rozumět okolnímu světu, tomu co vidí, slyší, ohmatává, pociťuje
- orientovat se v prostoru, rozlišovat směry
- všimnout si věcí kolem sebe, sdělovat, co se mu líbí x nelíbí
- uspokojovat touhu po pomazlení, pochvale, povzbuzení

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- uznávat práva druhých (postarat se o sebe a druhé, dle svých sil)
- znát pravidla zdvořilého chování
- rozumět i projevům neverbální komunikace
- pomoci novým kamarádům začlenit se do kolektivu
- upevňovat kladné city ke známým osobám – učitelky a děti ve třídě

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- respektovat pravidla
- podílet se na vytváření pohody v MŠ
- vytváření pozitivního vztahu k MŠ

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- mít povědomí o střídání ročních období a změnách v přírodě (sníh, déšť, teplo, zima)

Situace:

Upevnit opět pravidla společného soužití dětí ve školce. Povídat si o zážitcích z Vánoc. Radovat se ze sněhové nadílky – hry dětí se sněhem, stavění sněhuláka, využití kluzáků na sněhu. Pozorujeme na zahradě ptáčky a budeme se o ně starat.

1. Zimní radovánky

Otázky pro děti:

1. Jaký je sníh?
2. Jakou barvu má sníh?
3. Uděláme stopy na sněhu?
4. Viděli jste sněhuláka?
5. Jak vypadá sněhulák?
6. Kde máme na zahradě krmítko pro ptáčky?
7. Máte doma také krmítko?

8. Nasypeme ptáčkům společně?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- zlepšovat koordinaci pohybů při chůzi a běhu
- chůze a běh v prostoru za učitelkou
- chůze, běh ve sněhu
- mačkání papírových koulí, cvičení s nimi
- hod do dálky (papírovou i sněhovou koulí)
- cvičení rovnováhy – chůze po zvýšené ploše
- hrubá motorika – běh prostorem vpřed, přes překážky – orientace v prostoru, reakce na signál
- cvičení s náčiním (papírové koule, balanční míče, sněhové vločky)
- cvičení obratnosti na ribstolech – ručkování – motivace veverka
- pohybová hra
- relaxační a dechová cvičení

Hudební a rytmické činnosti:

- rytmická hra na tělo s písněmi a říkankami
- zpěv dětských písniček s doprovodem klavíru
- taneční improvizace při hudbě

Výtvarné činnosti:

- sněhuláci různými technikami
- modelování koule - sněhulák
- pomoc dětí při odstrojování stromečku ve třídě
- společné práce – prstové barvy
- vrabci – prstové barvy
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“, prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v zimním období

Jazykové a literární činnosti:

- četba vhodné knihy se zimní tematikou
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny
- dechová cvičení s motivací (počasí, foukání do vloček apod.)
- komunitní kruh na téma zimního počasí obrazový materiál
- podněcovat děti ke spontánní sdílnosti
- vést děti k nenásilnému opakování jednotlivých slov či veršů

Rozumové činnosti:

- učit děti pojmenovat známé osoby, běžné předměty a zvířátka
- pojmenovat nápadné změny v přírodě – sníh, led, sluníčko, mraky, zima, teplo, déšť atd.
- vést děti při hře k třídění předmětů – velký x malý; kulička x kostka; červený x modrý atd.
- prohlížení obrázků – zvířata, ptáci, osoby
- navlékání tvarů
- vést děti k napodobování činností dospělých – námětové hry v kuchyňce, zametání

Únor:

Broučci

Téma: Svět kolem nás. Oslavy.

Tematická část:

1. Z pohádky do pohádky.

Kompetence:

1. Je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
3. Umí svým způsobem vyjádřit, co se mu líbí, co ne.
4. Snaží se spontánně sdělovat své zážitky a příhody.
5. Rozlišuje dobro a zlo.
6. Uvědomuje si, že se musí o hračku podělit.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- zvykat si na dovednosti důležité k vytváření osobní čistoty

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet komunikační dovednosti
- posilovat přirozené poznávací city – zvědavost, zájem, radost z objevování
- rozvíjet schopnost a dovednost umožňující pocity a prožitky vyjádřit
- učit se základům vhodného chování – požádat, poděkovat, pozdravit

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet komunikační dovednosti směrem k druhému
- učit se rozumět projevům neverbální komunikace
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- rozvíjet sociální citlivost

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- vytvářet povědomí o prostředí třídy, ukazovat a správně pojmenovat jednotlivé předměty
- upevňovat kladné city ke známým osobám – učitelky, děti, kuchařky, uklízečky

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností

Situace:

Těšíme se na masopustní karneval. Čteme si pohádky, prohlížíme si pohádkové knížky. Poznáme, kdo je v pohádce hodný x zlý.

1. Z pohádky do pohádky.

Otázky pro děti:

1. Jaké pohádky si přečteme?
2. Poznáš na obrázku princeznu, pana krále, ježibabu, draka?
3. Jaká je ježibaba, drak? Hodná x zlá?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- chůze a běh v zástupu – motivace had, vláček
- hudebně pohybová hra
- cval vpřed – princ jede na koni
- spontánní improvizace s hudbou – jak tančí princezna, víla apod.
- cvičení rovnováhy – chůze po zvýšené ploše
- hod do dálky horním obloukem

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik jednoduché písně
- dechová cvičení
- říkadla spojená s pohybem

Výtvarné činnosti:

- společná práce – prstové a temperové barvy, terapeutický štětec
- modelování – koláče, jitrnice

Jazykové a literární činnosti:

- komunitní kruh – rozhovor o pohádkových bytostech, vyprávění pohádek
- vyprávění a četba učitelky podle ilustrací
- společný popis obrázků „Šípková Růženka“ a „Drak“
- prohlížení knih
- které pohádky máš nejraději a proč
- četba „O krtečkovi“ s prohlížením ilustrací

Rozumové činnosti:

- komunitní kruh – pohádkové postavy, rozlišení dobro x zlo
- vyprávění pohádky „O neposlušných kůzlátkách“, neposlušnost se nevyplácí
- procvičení pojmů na, pod, před, nad, vedle
- didaktická hra skládání zvířátek z částí
- navlékání korálek
- skládání kostek
- s dospělým hru dokončit

Březen:

Broučci

Téma: Změny v přírodě. Svět kolem nás.

Tematická část:

- **Voláme tě, sluníčko.**

Kompetence:

1. Je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
3. Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbát pravidel soužití.
4. Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne a proč.
5. Prožívá vztah k přírodě a úmyslně ji nepoškozuje.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce

- osvojovat si poznatky o těle a zdraví
- osvojovat si hygienické návyky a tělesnou čistotu
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet výslovnost, mluvní projev a vyjadřování
 - rozvíjet schopnost vnímat, naslouchat a porozumět
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet schopnost sebeovládání
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti, verbální i neverbální
 - získávat základní společenské normy komunikace
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti
 - učit se spolupracovat
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Pozorujeme počasí. Blíží se nejkrásnější období roku – jaro. Na školní zahradě pozorujeme zelenající se trávu, pupence na stromech a první jarní kytičky.

1. Voláme tě, sluníčko.

Otázky pro děti:

1. Jaký je rozdíl mezi počasím v zimě a na jaře?
2. Jak se oblékáme na jaře?
3. Co všechno můžeme dělat venku na jaře?
4. Co se děje v přírodě, jaké změny nastávají?
5. Jak poznáme, že přijde jaro?
6. Které květiny vykvétají brzy na jaře?
7. Znáš nějaká zvířátka?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybové ztvárnění deště z LP „Elce pelce“
- pohybová hra „Na včelky a květiny“
- poskoky snožmo

Hudební a rytmické činnosti:

- rytmizace jarních slov a jejich melodizace
- dechové cvičení – voníme ke kytičce
- na ozvěnu
- melodizace říkadla „Mořeno, ty poleno“ s rytmickými nástroji

- hudební hádanky
- Výtvarné činnosti:
- výroba klíče k odemykání lesa
 - „Sněženky“ – nalepování listů a květů
 - „Duha“ – práce s prstovými barvami
 - „Sluníčko“ – roztírání barvy
 - tvoření v písku

Jazykové a literární činnosti:

- četba knihy „Včelí medvídk“
- pozorujeme jarní květiny v dětských knihách
- procvičování správné výslovnosti s obrázky
- říkadla s jarní tematikou
- prohlížení dětských knížek se zvířátky

Rozumové činnosti:

- odemykání lesa – tradice a zvyky předjaří a na jaře
- rozhovory nad obrazovým materiálem – předjaří v přírodě
- pozorování prvních jarních květin na školní zahradě
- pozorování záhonků na zahradě
- poznávání a procvičování barev
- práce s obrazovým materiálem – domácí zvířata
- pojmenování některých domácích zvířat

Duben:

Broučci

Téma: Oslavy. Změny v přírodě.

Tematická část:

1. Kudy chodí jaro?

Kompetence:

1. Je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Má vytvořeny základní návyky společenského chování.
3. Poznává změny v počasí – slunce, déšť, vítr.
4. Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
5. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
6. Zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí – úklid hraček.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet schopnost komunikace
- posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
- rozvíjet paměť a pozornost

- snaží se udržovat osobní hygienu
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, respekt a přizpůsobivost
 - posilovat prosociální chování ve vztahu ke kamarádům v herní skupině
 - snažit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
 - nebát se verbální komunikace
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Na zahradě vše krásně kvete. Hrajeme si na pískovišti. Hrajeme si s míčem.

1. Kudy chodí jaro?

Otázky pro děti:

1. Jaké kytičky nám vyrostly na zahradě?
2. Jak pečujeme o kytičky?
3. Poznáš zlatý déšť?
4. Poznáš keř šeříku?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hudebně pohybové hry
- motivované cvičení s doprovodem klavíru
- skoky přes překážky s rozběhem
- chůze po zvýšené rovině
- běh v přírodním terénu
- rozvíjení hrubé a jemné motoriky
- hod míčkem do dálky

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička s pohybem „Když jsem husy pásala“
- taneček „Pásla ovečky“
- rytmizace slov – květiny
- dechová cvičení

Výtvarné činnosti:

- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstové barvy

Jazykové a literární činnosti:

- četba pohádky „Perníková chaloupka“, vyprávění podle ilustrací
- říkadla, básničky

Rozumové činnosti:

- poznávání květin, keřů, stromů na zahradě a v lese
- určování základních barev

- vyprávění a rozhovory nad obrazovým materiálem

Květen:

Broučci

Téma: Poznáváme se. Oslavy. Chráníme své zdraví.

Tematická část:

1. Rozkvetlá zahrada.

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci ve třídě.
2. Koordinovat pohyby těla.
3. Pojmenovat části těla.
4. Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví.
5. Naučit se nazpaměť krátké texty.
6. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
7. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- rozvíjet a užívat všechny smysly
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet schopnost komunikace
- rozvíjet zájem o další formy sdělení verbální i neverbální, výtvarné, hudební, pohybové i dramatické
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
- rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- získávat relativní citovou samostatnost
- rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet a city plně prožívat

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet sociální citlivost a přizpůsobivost
- dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- dodržovat základní společenské normy komunikace

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, se společností
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

S dětmi si opakujeme básničky, písničky a tanečky, které již umíme.

1. Rozkvetlá zahrada.

Otázky pro děti:

1. Kdo patří do tvé rodiny?
2. Umíš si uklidit hračky?
3. Víš, co se v které místnosti dělá?
4. Jak doma pomáháš?
5. Co děláme v kuchyni?
6. Které jídlo ti chutná nejvíce?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- rozvíjení hrubé motoriky
- cvičení s balančními míči, se stuhami
- taneček „Cib, cib, cibulěnka“
- poskoky snožmo
- prolézání strachovým tunelem
- zdravotní cvičení s balančními míči, drátěnkami, jóga, chůze po provaze – klenba nohy

Hudební a rytmické činnosti:

- rytmické cvičení – hra na tělo
- seznámení a nácvik „Běží liška k Táboru“
- dechová cvičení

Výtvarné činnosti:

-

Jazykové a literární činnosti:

Rozumové činnosti:

- komunitní kruh – kdo patří do mé rodiny, co děláme společně, vyprávění zážitků dětí, co děláme o víkendy...
- maminka, jak jí pomáhám, jak mi pomáhá
- co dělá táta, když je doma
- komunitní kruh – povídání o zdraví, zdravém jídle, sportování
- kniha „Náš svět“ – sportujeme, cvičíme – prohlížení ilustrací letní sporty – popis, vyprávění vlastních zážitků
- oblékání pro zdraví – sportovní oblečení – konkrétní ukázky
- ochutnávka ovoce a zeleniny

Červen:

Broučci

Téma: Změny v přírodě. Chráníme vše kolem nás.

Tematické části:

1. Těšíme se na léto

Kompetence:

1. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
2. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity.
3. Chápat základní číselné a matematické pojmy.
4. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
5. Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
6. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
7. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
8. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet schopnost komunikace
- rozvíjet výslovnost, vytváření pojmů a vyjadřování
- posilovat přirozené poznávací city, zvědavost, zájem, radost z objevování
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- získávat relativní citovou samostatnost

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, s lidmi, se společnostmi

1. Těšíme se na léto

Otázky pro děti:

1. Znáš nějakého brouka?
2. Kde jsi již viděl broučka?
3. Viděl jsi někdy mraveniště?
4. Víš, z čeho je mraveniště postaveno?

5. Jsou mravenci prospěšní?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová hra „Na včeličky“
- motivované cvičení na broučky, hmyz – skáčou, létají, lezou, plavou, mrskají nožičkami, převalují se, lezou pozpátku, přeskakují překážky, přelézají překážky atd.
- pohybová hra „Na mravence“ – přenášení břemen – štafetový běh mezi překážkami
- chůze naboso po obručích nebo provazu – motivace – včela leze po květině
- lezení po švédské lavičce – motivace – mravenci lezou přes potůček
- pavoučí dráha – zdolávání žebřin
- prolézání tunelem (strachový tunel), krtonožka leze chodbou
- „Elce, pelce“ – výběr cviků k tématu

Hudební a rytmické činnosti:

- bzučení melodií známých písní – brumendo
- hudební hádanky – poznej píseň podle zahrané melodie
- seznámení a nácvik písní „Čmelák basista“, „Sluníčko, sluníčko“
- dirigování – na akcent změna pohybu, píseň „U studánky“
- dechové cvičení – nádech a bzukot co nejdéle
- opakování naučených písní a práce s nimi – rytmižace, např. „Včelí medvídk“, „Motýl a včelka“, „Hajá brouček v peřince“

Výtvarné činnosti:

- mraveniště – dům pro mravence – malba vodovými barvami v ploše, kresba černou tuší
- malování na kamínky speciálními tušemi tenkým štětcem
- берушка na květině – vystřihování, nalepování, práce s prstovými barvami a terapeutickým štětcem
- kresba trávou na papír
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v letním období
- grafomotorické cvičení – stonožka – skládání papíru + dokreslení
- grafomotorické cvičení – obkreslování šablon hmyzu
- grafomotorické cvičení – pracovní sešit „Beruška“ – kresba voskovým pastelem na A3, motivace básně, vzor kresba učitelky

Jazykové a literární činnosti:

- seznámení a nácvik básně a dramatizace „Polámal se mraveneček“
- jazykové cviky – na včeličky – bz, bzí, bzů se správným dýcháním
- rytmižace – slabikování slov (hmyz)
- četba „Jak štěňátko dostalo chuť na med“, vyprávění podle ilustrací
- četba v komunitním kruhu z publikace „Pohádky z rozkvetlé louky“ (Jindřich Balík)
- autogenní trénink v komunitním kruhu – četba z knihy „Příběhy z měsíční houpačky“ (E. Müller) – mraveniště

Rozumové činnosti:

- třídění obrázků hmyzu – létá x leze, štípe x bodá, jen šimrá

- hádanky o hmyzu
- pozorování hmyzu na zahradě a vycházkách
- vysvětlení, proč po broučcích nešlapeme a neubližujeme jim
- pexeso – hmyz
- rozhovory a společenství mravenců a včel
- matematické pojmy tolik x kolik, počítání do pěti
- pojmy nahoře, dole, vedle – pracovní list „Broučci na louce“
- popisy ilustrací v knížkách, např. „Ferda mravenec“ (O. Sekora)
- přinést obrázek brouka, hmyzu z časopisu, nalepování na louku do trávy – kolektivní práce
- nebezpečný hmyz – poučení o bezpečném chování (klíště, včela, nesahat do mraveniště...)
- EKO - který hmyz je chráněný – obrazový materiál
- ekologický pracovní list „Smutná včelka“ – věci, které do přírody nepatří

ZAJÍČCI

Září:

Zajíčci

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. Pojd' si s námi hrát.
2. Podzimní zahrádka.

Kompetence:

1. Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi i dospělými.
2. Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku.
3. Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické i sociální).
4. Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.
5. Má vytvořené základní návyky společenského chování.
6. Má potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla se snaží plnit.
7. Chce poznávat okolní svět.
8. Prožívá vztah k přírodě, cítí sounáležitost s přírodou živou i neživou, ochraňuje ji a úmyslně nepoškozuje.
9. Má představu o zdravé životosprávě.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet všechny smysly
 - zdokonalovat sebeobsluhu - učit se mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy
 - vědět o významu dodržování osobní hygieny (používání kapesníku, toaletního papíru, správné používání vody a mýdla)

- seznamovat se s pravidly bezpečnosti – co ve školce smím a nesmím vzhledem k nebezpečí vzniku úrazu
- učit se správným návykům při stolování
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - učit se porozumět okolnímu světu, tomu co dítě vidí, slyší, ohmatává, cítí
 - učit se zapojovat se do všech činností během dne
 - učit se všimnout si lidí, věcí kolem sebe, sdělovat si poznatky
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - vést děti k spoluvytváření pravidel bezpečného chování a k jejich dodržování
 - učit se respektovat pravidla bezpečí a pohody a umět nést důsledky svého chování a jednání
 - rozvíjet přátelské vztahy
 - učit se říct své přání
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
 - rozvíjet komunikaci s dětmi i dospělými
 - seznámit se s prostředím třídy, uložením hraček, každodenním režimem, přechody do umývárny, do jídelny, do šatny apod.
 - učit se šetrně zacházet s hračkami
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - poznávat místo školky a její nejbližší okolí
 - poznávat živou a neživou přírodu v nejbližším okolí
 - učit se chránit prostředí kolem sebe
 - vést děti k dodržování pravidel bezpečného chování na školní zahradě a k jejich dodržování

Situace:

Vítáme se ve třídě Zajíčků. Paní učitelky pomáhají dětem poznávat nové prostředí a každodenní běh života ve školce. Dětem, které do školky nikdy nechodily a velmi těžko se adaptují, může být první dny na blízku rodič. Za pěkného počasí si chodíme hrát na zahradu. Ti odvážnější se pouští do zdolávání prolézaček. Koncem měsíce směřujeme první vycházky do nedalekého lesa, kde pozorujeme první pozdravy podzimu. Pozorujeme také ovocné stromy a zeleninu na zahrádkách. Můžeme navštívit prodejnu s ovocem a zeleninou. Ochutnáváme ovoce a zeleninu.

1. Pojd' si s námi hrát.

Otázky pro děti:

1. Proč chodíme do školky?
2. Jak se jmenuješ?
3. Jakou máš značku?
4. Do jaké třídy chodíš?
5. Jak se jmenují kamarádi?
6. Znáš kouzelná slovíčka prosím a děkuji?
7. Umíš si uklidit hračky?
8. Proč si nesmíme ubližovat?
9. Víš, jak se jmenují tvoje paní učitelky?
10. Proč si čistíme po obědě zoubky?

11. Která hračka se ti ve třídě líbí?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou (CD – dětské písničky) nápodobou
- hrubá motorika – reakce na signál bubínku, střídání chůze, běhu...
- jemná motorika – cvičení s plyšáky
- PH „Mašinka“ – chůze v zástupu v rytmu písně
- modelování – houby

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- hudební hádanky – poznám píseň podle melodie
- písničky „Dva a dva“ – řazení do dvojic, „Brouček v peřince“ – vytleskávání rytmu známých říkadel a slov (např. moje jméno)
- HPH „Muchomůrka“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- tiskání bramborovým tiskátkem – houbová polévka
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty – Slunce

Jazykové a literární činnosti:

- básničky „Beruška“ s využitím loutky
- poslech četby a prohlížení „O pejskovi a kočičce“, „Včelí medvídci“
- individuální rozhovory při volných hrách
- etuda s maňáskem Ježkem Fandou, maňáskem Aničkou – citový kontakt
- každodenní rituální komunitní kruh: posílání kamínku – řeknu své jméno, svou značku, koulení klubička, míče – kdo je můj kamarád, jak se jmenuje?, kontakt dotekem – pohladím kamaráda, značky v košíčku – hádáme, komu značka patří

Rozumové činnosti:

- jednoduché skládačky, vkládačky – maják, domek, pyramida
- seznamování s prostředím - všechno ve třídě má své místo – ukládání hraček a pravidla při hrách ve všech částech třídy – s motivací (např. vláček projíždí třídou...)
- rozhovor o bezpečnosti (co se smí a nesmí)
- etuda s maňáskem – značky v košíčku – denně opakování značek
- povídání o broučcích – popis
- PL ze souboru „Beruška“ – „Najdi cestičku“

2. Podzimní zahrádka - ovoce a zelenina.

Otázky pro děti:

1. Jaké znáš ovoce?
2. Jakou znáš zeleninu?
3. Kde roste ovoce?
4. Kde roste zelenina?
5. Pěstujete ovoce nebo zeleninu?
6. Kde můžeme koupit ovoce a zeleninu?
7. Co se z ovoce vyrábí?
8. Co se vyrábí ze zeleniny?
9. Jaké ovoce a zeleninu máš rád?

10. Co musíš udělat, než si kousneš do ovoce nebo zeleniny?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová chvílka s hudbou nápodobou
- hrubá motorika – „Na zvířátka“ – střídání chůze, běhu, poskoků snožmo
- jemná motorika – pohybová chvílka s molitánky, s drobnějšími plyšáky
- jednoduchá dechová, uvolňovací a protahovací cvičení s říkadly
- PH „Jablíčka do košíčku“ – koulení míčků
- HPH „Mám jablíčko, mám“ – citové vztahy
- modelování ovoce a zeleniny

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- písničky „Pod naším okýnkem“, „Mám jablíčko, mám“
- taneček „Měla babka“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- vytrhávání kousků papíru a vlepování do připravené šablony – jablka, hrušky
- tiskání rozkrojených jablíček do připravené šablony - „Jabloňka“
- omalovánka „Co je uvnitř jablíčka?“
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty – jablka, „Motám, motám klubičko“ – větší formát papíru, pastelkou trojhránkem

Jazykové a literární činnosti:

- básničky „Foukej, foukej“ s loutkou hrušky, „Malíř“
- hádanky „Hádej, hádej, hadači“ – ovoce a zelenina
- maňásková scénka „Červík v jablíčku“
- jednoduchá dramatizace „O veliké řepě“

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – třídění, popis, rozhovory
- smyslové hry - poznávání některých druhů ovoce a zeleniny – tvar, barva, popis rozkrojeného, vůně, chuť
- výstava a ochutnávka doneseného ovoce či zeleniny
- omývání ovoce – Proč? – rozhovor „Jak se koupe jablíčko“
- didaktické stolní hry
- poznávání ovocných stromů v přírodě
- PL ze souboru „Beruška“ – „Ovoce, zelenina – základní barvy“

Říjen:

Zajíčci

Podtéma: Změny v přírodě. Žijeme ve městě.

Tematické části:

1. Barevný podzim.
2. Bezpečně ve městě.

Kompetence:

1. Umí popsat změny v přírodě.
2. Chce poznávat své okolí a svět.

3. Prožívá vztah k přírodě, cítí sounáležitost s přírodou živou i neživou, ochraňuje ji a úmyslně nepoškozuje.
4. Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.
5. Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat.
6. Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky.
7. Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.
8. Komunikuje, dovede se rozhodnout i v případě problémové situace.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- rozvíjet smyslové vnímání – především zrak a sluch
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- snažit se o správné držení těla a správné dýchání
- přijímat přiměřené množství potravy a tekutin

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- orientovat se v prostoru
- procvičovat znalost barev a základních tvarů
- umět říct svou potřebu, přání
- rozvíjet správnou výslovnost hlásek
- učit se záměrně soustředit na činnost
- záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- učit se hodnotit své chování – příklady dospělých
- chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou
- učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
- upevnit společenské návyky

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v každodenním provozu MŠ
- všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
- osvojit si orientaci ve městě (v nejbližším okolí)

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- vést děti k pozorování přírody, uvědomit si vliv počasí na změny v přírodě
- učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
- učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
- osvojit si základní pravidla bezpečnosti v silničním provozu

Situace:

Pozorujeme změny v přírodě. Na zahradě i při vycházkách do okolí popisujeme změny v přírodě. Dbáme na vhodné oblečení podle počasí. Pozorujeme v lese přírodní změny a také volně žijící živočichy. Pozorujeme listnaté a jehličnaté stromy a také keře, učíme se pojmenovat různé lesní plody. Vnímáme rozdíly. Začínáme se na vycházkách častěji pohybovat v městském ruchu. Naučíme se, jak správně přecházet po přechodu. Pojmenováváme dopravní prostředky. Pozorujeme chování chodců na přechodu, dopravní ruch na křižovatce a MHD na sídlišti.

1. Barevný podzim.

Otázky pro děti:

1. Proč a jak se mění počasí na podzim?
2. Jaká roční období znáš?
3. Jak se v podzimním období oblékáme?
4. Odkud padá listí?
5. Jaké znáš stromy, plody, keře?
6. Jaká znáš volně žijící zvířata?
7. Kam a proč odlétají někteří ptáci?
8. Jak se chystají zvířata na zimu a proč?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, míčky, drátěnky, papírové koule...)
- hrubá motorika – chůze a běh prostorem i v zástupu – draci a listy ve větru
- jemná motorika – uvolňovací cviky ruky s říkadly – ježek bodlináč
- lezení ve vzporu dřepmo s předmětem na zádech – ježci
- dechová a artikulační cvičení
- ribstole – výstup a sestup – „Na veverka“
- PH „Na ježky“, „Medvěd“...
- HPH „Zajíček v své jamce“

Hudební a rytmické činnosti:

- hudební hádanky s klavírem
- písničky: „Ťuk, ťuk, ťuk“, „Vlaštovička letí přes moře“, „Běží liška k Táboru“
- rytmické hry s písničkou „Prší, prší“ – tleskání, ťukání, ozvučná dřívka
- foukaná kopaná

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění vodové barvy do vlhkého podkladu + kresba tuší – deštník
- otisky listů natřených temperou
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v podzimním období
- frotáž z listů
- sběr podzimních listů a plodů
- housenka – navlékání listů a plodů
- grafomotorické cvičení - déšť – vertikální linie s říkadlem
- - obkreslení šablony tužkou a vybarvení
- „Drak“ – práce s vodovými barvami

Jazykové a literární činnosti:

- básně „Drak“, „Veveruška“...
- poslech četby z knihy „Včelí medvídci“, „Dobrodružství veverky Zrzečky“, „Hrátky se zvířátky“ – prohlížení ilustrací (popis)
- rozhovory nad encyklopediemi
- jednoduchá dramatizace – „Budka“
- gymnastika mluvidel – „Brousek pro tvůj jazýček“
- hra s maňásky zvířátek

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – čtyři roční doby, stromy a keře, ptáci, lesní zvířata – popis a rozhovory

- kalendář počasí s loutkou žabky Rosničky – denně
- didaktické stolní hry a pexesa
- sběr a třídění barevných listů v přírodě
- ježčí pelíšek z listů na zahradě
- DH „Ježek ztratil čepičku“
- pracovní listy z nabídky sešitu „Beriška“, „Podzim“, „Hodně-málo-nic“

2. Bezpečně ve městě.

Otázky pro děti:

1. Jaké dopravní prostředky znáš?
2. Víš, kde se pohybují?
3. Víš, co je to semafor?
4. Je semafor důležitý?
5. Jak poznáš přechod pro chodce?
6. Jak se chováme jako chodci v dopravním ruchu?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- protahovací a dechová cvičení s motivací nebo s hudbou
- hrubá motorika – chůze a běh prostorem i v zástupu, chůze za vedoucím dítětem – vláček, poskoky snožmo, pokus o jednoož, běh mezi překážkami
- jemná motorika – cvičení s drobným náčiním (molitánky, drátěnky, balanční míče, stavebnice lego...)
- zdolávání překážek – překážkové dráhy, chůze po rovině, šikmé ploše, lezení, podlézání, plížení – motivované
- dechová cvičení – syčí vlak
- smyslové hry zrakové a sluchové
- PH „Na barevná auta“, „Na mašinky“, „Na letadla“...

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písniček s klavírem
- písničky „Mašinka“, „Tů, tů, tů, auto už je tu“, „Jede, jede poštovský panáček“...
- zpěv s hrou na tělo
- zrychlování a zpomalování tempa
- snaha o rozlišení zpěvu – nahlas x potichu

Výtvarné a pracovní činnosti:

- roztírání tempery po ploše – barevná auta, tramvaj
- kresba podle předlohy (suchý pastel či tuš v trojboké násadě) – doprava na Barrandově – sestavení do společné koláže
- vláček – nalepování vystřižených geometrických tvarů
- vystřihování dopravních prostředků z dětských časopisů
- vystřihování po kruhu a nalepení – semafor
- různá tiskátka a omalovánky
- grafomotorické cvičení – dráhy aut, kouřící auto

Jazykové a literární činnosti:

- básničky „Gábínčina dopravní abeceda“ – básně k dopravním značkám
- poslech četby „Pohádky o dopravních prostředcích“

- „Šoférská pohádka“ (A. Mikulka)
- „Pohádkový dědeček“ – „Jak se auto předhánělo s vlakem“ (E. Petiška)
- „Pohádka o smutném autobusu“ (I. Kučera)
- „Kluci, pozor, červená“ (J. Havel)
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- gymnastika mluvidel – Jak se dopravní prostředky ozývají

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – třídění dopravních prostředků – létá, jede, pluje; seznámení s některými dopravními značkami
- stolní skládačka – rozstříhaný dopravní prostředek
- nácvik správného přecházení ve třídě, na školní zahradě a potom na vycházkách
- nácvik správného pohybu po chodníku – na vycházkách, chůze vpravo
- návštěva dopravního hřiště v ZŠ
- vycházky k tramvajové zastávce, pozorování tramvají
- pracovní listy z pracovního sešitu „Semafor“ a „Beruška“ – „Šťastnou cestu“, „Pomocníci na cestě“

Listopad:

Zajíčci

Podtéma: Žijeme ve městě. Oslavy.

Tematické části:

2. Bezpečně ve městě.
3. Lesní skřítki a Pán lesa.
4. Advent začíná.

Kompetence:

1. Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.
2. Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat.
3. Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky.
4. Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.
5. Komunikuje, dovede se rozhodnout i v případě problémové situace.
6. Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého. Dbá pravidel soužití.
7. Prožívá vztah k lidem, sounáležitost se společenstvím.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat koordinaci pohybu
 - vést děti k uspokojování potřeby pohybu
 - snažit se o správné držení těla a správné dýchání
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - orientovat se v prostoru, rozlišovat směry a vzdálenosti
 - všimnout si věcí, dějů kolem sebe, sdělovat si, čeho jsme si všimli
 - rozvíjet správnou výslovnost hlásek
 - záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu
 - zajímat se o lidské činnosti (starost o zvířátka, péče o les)

- chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě, učit se naslouchat druhým

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- učit se hodnotit své chování (umět přiznat chybu, omluvit se)
- učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
- upevnit dodržování základních společenských norem komunikace
- chtít porozumět projevu druhých

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
- vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
- rozvíjet u nich pocit sounáležitosti s lidmi i přírodou

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
- učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
- dodržovat pravidla chování v přírodě (zavírání lesa, vycházky)
- učit se pozorovat důsledky špatného chování lidí v přírodě
- šetrně zacházet s věcmi, které používáme

Situace:

Pokračujeme ve vycházkách městem, upevňujeme nové znalosti o bezpečném pohybu po městě, správném přecházení ulice, chůzi po chodníku ve dvojicích vpravo. Nadále pozorujeme chování chodců a dopravní ruch v okolí. Připravujeme se na zamykání lesa – vyrábíme si klíče a chystáme lampiónky. Těšíme se na večerní lampiónový průvod s rodiči. Na vycházkách navštěvujeme blízký les a pozorujeme, jak se příroda chystá na zimu. S počínajícím adventním časem si zdobíme třídu a připravujeme vše na očekávanou návštěvu Mikuláše.

1. Bezpečně ve městě.

Plynulé pokračování říjnové tematické části.

2. Lesní skřítki a Pán lesa.

Otázky pro děti:

1. Víte, co se říká o sv. Martinovi?
2. Která zvířátka se ukládají k zimnímu spánku?
3. Která zvířátka můžeme v zimě potkat v lese?
4. Jak pomáháme ptáčkům v zimních měsících?
5. Kdo z vás má doma krmítko?
6. Jak se máme chovat v lese?
7. Co se stane, když se v lese nechováme správně?
8. Kdo z vás umí nějakou písničku o podzimu?
9. Jak chráníme zvířátka v zimě?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou
- cvičení s motivací – lesní zvířátka, počasí
- zdolávání překážek
- PH „Tiše, tiše, ježek spí“, „Na zajíčky a medvědy“

- hod horním obloukem – šiškou do kmenu stromu

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písniček s hrou na tělo, s nástroji
- písničky „Skřítek“, „Listopad, listopad“
- snaha o rozlišení zpěvu – nahlas x potichu (les usíná)
- melodizované říkadlo „Na svatého Martina“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba klíče z papíru
- nalepování listů – lesní skřítki
- výtvarné vyjádření zážitků ze zamykání lesa – tuš, špejle
- skřítek z brambory
- pozorování barev podzimu
- grafomotorické cvičení – obkreslování šablon lesních zvířat a skřítků

Jazykové a literární činnosti:

- seznámení s pranostikou: Svatý Martin přijíždí na bílém koni
- nácvik básně „Zamykám, zamykám les“
- poslech četby z knih: - V. Klimtová „Lexikon strašidel“
 - „Pohádky z pařezové chaloupky“
 - D. Šotnerová „Léto a podzim“
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- vyprávění zážitků z průvodu
- etudy s maňásky zvířátek

Rozumové činnosti:

- seznámení dětí s tradicí Svatomartinského průvodu, vyprávění pověsti
- práce s obrazovým materiálem – lesní zvířata, jak se chystají na zimu
- didaktická hra „Skřítku, skřítečku, najdi barvičku“
- puzzle – lesní zvířata

3. Advent začíná.

Otázky pro děti:

1. Víte, čemu se říká Advent?
2. Má někdo doma vyzdobený stůl adventním věncem? A víte proč?
3. Jak si můžeme vyzdobit třídu, aby vypadala slavnostně?
4. Jaká můžeme mít vánoční přání?
5. Připravujete si doma „Dopis pro Ježíška?“
6. Na co se můžeme v adventním čase těšit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s říkadly
- motorická cvičení – slunce, hvězdy, déšť, sníh...
- protahovací cvičení s Hodbou jógy
- PH „Kdo to chodí kolem nás“

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička s pohybem „Meluzína“
- říkadlo s rytmickou hrou na tělo „Bum, bum, ratata“

- práce s dechem při zpěvu s pohybem

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba přáníčka „Dopis Ježíškovi“
- výroba papírových řetězů
- stříhání papírových vloček
- výzdoba šatny – andílci a čertíci různými technikami (vystřihování, otisky molitanu, lepení textilu, bramborová tiskátka ...)
- výroba či pomoc při výrobě adventního kalendáře

Jazykové a literární činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – řazení podle časové posloupnosti
- poslech příběhů Josefa Lady
- poslech četby z knihy D. Šottnerové – Advent (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- komunitní kruh – jak se připravujeme na Vánoce u nás doma?

Rozumové činnosti:

- manipulace s předměty – pojmy před, za, mezi, první, poslední
- manipulace s předměty – procvičování počtu do 5 – ubírání, přidávání, porovnávání skupin podle počtu předmětů

Prosinec:

Zajíci

Podtéma: Oslavy.

Tematické části:

1. **Přijde k nám Mikuláš.**
2. **Než zacinká zvoneček.**

Kompetence:

1. Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.
2. Dovede sdělovat události, zážitky a příhody, které se mu staly.
3. Chápe, že lidé mají různé pocity, city a emoce, dovede je rozpoznat a pojmenovat.
4. Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.
5. Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne a proč.
6. Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je potřeba.
7. Prožívá vztah k lidem, sounáležitost se společenstvím.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - rozvíjet smyslové vnímání
 - uvědomovat si vlastní tělo, příjemné pocity při kontaktních a relaxačních cvičeních
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet kultivovaný řečový projev
 - rozvíjet paměť, představivost, fantazii
 - posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování)

- učit se vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
- podporovat estetické vnímání, cítění, prožívání
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - postupně utvářet sociální citlivost a toleranci k druhému
 - rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
 - rozvíjet komunikační dovednosti směrem k druhému
 - učit se uznávat práva druhých
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
 - rozvíjet výtvarné, hudební i slovesné dovednosti
 - citově vnímat a prožívat společné kulturní akce, se zájmem sledovat a také hodnotit (líbí x nelíbí, baví x nebaví a proč)
 - vytvářet si pozitivní vztah ke společenství ve třídě i v celé škole
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - poznávat, že časem se vše vyvíjí a proměňuje (změny v přírodě, ubíhání času při čekání na Vánoce)
 - vést děti k pozorování přírody, uvědomit si, že příroda a počasí se během roku mění
 - vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

Situace:

Pomalu se blíží zima. Na vycházkách si všimáme změn v přírodě a také změn počasí. Pozorujeme, jak se lidé připravují na vánoční svátky. Pomáháme s výzdobou třídy i šatny, těšíme se na příchod Mikuláše. Pečeme vánoční cukroví, vyrábíme dárečky pro naše blízké, seznamujeme se s vánočními tradicemi, zpíváme si, vyprávíme, čteme příběhy a už se nemůžeme dočkat, až zacinká zvoneček.

1. Přejde k nám Mikuláš.

Otázky pro děti:

1. Víte, kdo to byl sv. Mikuláš?
2. Jak dělá Mikuláš v dnešní době radost dětem?
3. Kdo s Mikulášem chodí?
4. Umíte si vyrobit čertíka nebo anděla?
5. Znáte nějakou písničku nebo básničku o Mikuláši, čertovi nebo andělovi?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou
- uvolňovací cviky ruky s motivací
- zdokonalování hrubé motoriky - střídání běhu a chůze, reakce na zvukový signál (běh, na úder bubínku se schová čertík do krabičky)
- jemná motorika - hmatové hry (oblékačí myšky), manipulace s drobnými předměty (při volných hrách, výzdobě třídy ...)
- „čertí“ honičky (běh v prostoru, na signál čerti do pekla)
- čertovská dráha (běh, skok, hod...)

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky „Čertíku Bertíku“, „Mik Miku Mikuláš“...
- rytmický doprovod na Orffovy nástroje
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- vytleskávání rytmu slov
- rozvíjení smyslu – sluchová hra „Čertíku, ozvi se!“
- poslech vánočních koled

Výtvarné a pracovní činnosti:

- čertíci a Mikulášové – vystřížení tvaru, otisky molitanem nebo korkem a temperovými barvami
- andílci – na papírovou ruličku – nalepování, vystřihování
- výzdoba třídy – pomoc dětí (pekličko, nebičko)
- výroba papírových řetězů (procvičení znalosti barev)
- čertík v ponožce – nalepování a kresba tuší
- zdobení vánočního stromečku – tradiční slaměné ozdoby
- grafomotorické cvičení – pracovní sešit „Beruška“ – pracovní list „Vítej, Mikuláši“

Jazykové a literární činnosti:

- komunitní kruh – na téma návštěva Mikuláše a moje zážitky z ní
- poslech četby a prohlížení ilustrací z knihy „České Vánoce“ (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- četba a rozhovory – „Krtek a Vánoce“
- četba na pokračování z knihy „Čertovské pohádky“ (Jan Teufel)
- gymnastika mluvidel – na čertíky
- „Obrázková škola řeči“

Rozumové činnosti:

- Kam se schoval čert? – pojmy před, za, mezi, vedle, nahoře, dole
- procvičování znalosti barev při výrobě vánočních řetězů
- pracovní list – dopis Ježíškovi

2. Než zacinká zvoneček.

Otázky pro děti:

1. Těšíte se na Štědrý den?
2. Jak se doma na tento den připravujete?
3. Proč se pouští lodičky ze skořápek po vodě?
4. Co znamená hvězdička v rozkrojeném jablíčku?
5. Proč si dáváme dárky pod stromeček,
6. Jaká jídla se připravují na štědrovečerní večeři?
7. Jak se slavily Vánoce dříve?
8. Jak slavíme Vánoce dnes?
9. Jaké zvyky doma dodržujete?
10. Jaký stromeček může být vánoční?
11. Umíš nějaké koledy?
12. Zpíváte si koledy i doma s rodiči?
13. Jak se k sobě máme chovat o Vánocích?
14. Jak můžeme pomoci cizím lidem?
15. Víš, kde se kupují kapřiči?

16. Víš, kde se prodávají vánoční stromky?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, drátěnky, pěnové vkládačky – vločky)
- cvičení s motivací hra na kapry (mrskání, plavání, spaní...)
- hrubá motorika – jednoduché taneční kroky, chůze a běh ve výponu, nácvik cvalu, poskoky snožmo...
- jemná motorika – prstová a motorická cvičení (sněhové vločky, foukání větru, zobáčky ptáčků, motání klubiček...)
- běh mezi překážkami, sbírání a pokládání předmětů za běhu
- koordinační cvičení
- cvičení rovnováhy – strom (z jógy), čáp
- rybolov

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky „Stojí vrba košatá“, „Půjdem spolu do Betléma“, „Štědrej večer nastal“...
- jednoduché básničky s vánoční tematikou
- doprovod písní na triangl, rolničky, činelky či zvonkohru – vánoční cinkání
- jednoduché taneční improvizace s koledami
- poslech vánočních koled
- poslech ukázky České mše vánoční – J. J. Ryba

Výtvarné a pracovní činnosti:

- Štědrovka – napichování želé, rozinek na špejli a ozdobení jablka
- výroba vánočních dárků pro rodiče – kapřík, práce s barvami na sklo
- kapr – nalepování koření hřebíčku na vystřižený tvar
- vánoční stromeček – barevný papír, prstové barvy, lepidlo
- pečení vánočního cukroví – vyválení těsta, vykrajování tvořítky, zdobení
- výroba vánočních řetězů – stříhání, lepení proužků papíru
- grafomotorické cvičení – pracovní sešit „Beriška“ – pracovní list „Vánoční přání“

Jazykové a literární činnosti:

- komunitní kruh – na téma „Příprava na Vánoce“
- poslech četby z knihy J. Lady „České Vánoce“ (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- četba na pokračování J. Kahoun „Včelí medvídci od jara do zimy“
- vánoční dopoledne – zpívání vánočních koled, pouštění lodiček z ořechů, krájení jablíčka, ochutnávka vánočního cukroví, vánoční nadílka, rozdávání dárečků
- četba pohádky „Krték a Vánoce“ (Eduard Petiška)
- četba pohádky „Jak si Křemílek a Vochoomůrka zaspívali koledu“, „Rumcajsova vánoční pohádka“
- seznámení s básněmi s vánoční tematikou – „Vánoční stromeček“
- loutková etuda „Zvířátka u stromečku“

Rozumové činnosti:

- didaktické stolní hry, puzzle a pexesa
- zraková diferenciacie – pracovní list „Andělíci muzikanti“
- vyprávění s ilustracemi – „Krték“ (Z. Müller) – „Jak se slaví Vánoce?“
- vánoční tradice a lidové zvyky (betlém, jmelí, adventní věnec, rozkrojení jablíčka...)
- za kapry k sádkám – popis, sbírání šupin, hlazení...

Podtéma: Oslavy. Chráníme si své zdraví. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **My Tři králové jdeme k vám.**
2. **Zimní radovánky.**
3. **Zima v lese.**

Kompetence:

1. Dítě vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů.
2. Zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
3. Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
5. Chce poznávat okolí a svět.
6. Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou a neživou, ochraňuje ji, úmyslně ji nepoškozuje.
7. Pomáhá pečovat o okolní životní prostředí.
8. Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - osvojovat si poznatky o svém těle a jeho zdraví
 - osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví, jak předcházet úrazu či nemoci
 - rozvíjet ovládání pohybového aparátu - správné držení těla a dýchání
 - uvědomovat si své tělo
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet jazykové i komunikativní dovednosti
 - rozvíjet paměť a pozornost
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - učit se všimnout si věcí, dějů kolem sebe
 - snažit se hodnotit své chování
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - uznávat práva druhých (postarat se o sebe a druhé, dle svých sil)
 - znát pravidla zdvořilého chování
 - rozumět i projevům neverbální komunikace
 - pomoci novým kamarádům začlenit se do kolektivu
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - respektovat pravidla
 - podílet se na vytváření pohody v MŠ
 - vytváření pozitivního vztahu k MŠ
5. **Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - mít povědomí o existenci planety Země jako součástí vesmíru
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společností, v nichž žije

Situace:

Upevníme opět pravidla společného soužití dětí ve školce. Povídáme si o zážitcích z Vánoc. Radujeme se ze sněhové nadílky – hrajeme si se sněhem, využijeme klouzáky na sních. Pozorujeme na zahradě ptáčky a budeme se o ně starat.

1. My tři králové jdeme k vám

Otázky pro děti:

1. Proč se slaví Tři králové?
2. Chcete si na ně hrát?
3. Co vše víte o Třech králich?
4. Znáte jména Tří králů.

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika – běh + reakce pohybem na zvukový signál, pochod „králů“ v rytmu písně
- jemná motorika – cvičení s náčiním (drátěnky, balanční míče, sněhové vločky)
- cvičení rovnováhy – rampouch
- pohybová hra „Na rampouchy“

Hudební a rytmičké činnosti:

- píseň „My tři králové jdeme k vám“ s doprovodem Orffových nástrojů
- opakování písní s rytmičkou hrou na tělo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba královských korun z papíru
- pomoc dětí při odstrojování stromečku ve třídě

Jazykové a literární činnosti:

- individuální rozhovory s dětmi o tom, co jsme prožili o Vánocích
- sdělování zážitků, pocitů v komunitním kruhu
- poslech četby příběhu Tří králů z knihy „České Vánoce“ (J. Lada)
- pokus o jednoduché převyprávění s pomocí Betléma a obrázků
- průvod v kostýmech a korunách se zvonky a dobrotami – společné zpívání, koledy a vzájemné obdarování

2. Zimní radovánky

Otázky pro děti:

1. Víte, proč sněží?
2. Kde se vzal sníh?
3. Jaký je sníh?
4. Co se stane, když ho zmáčkneš?
5. Jaký je led?
6. Odkud se vzal?
7. Kde se všude led tvoří?
8. Kde jsou vidět stopy – na sněhu nebo na ledu?
9. Z čeho můžeš stavět sněhuláka – z ledu nebo ze sněhu?
10. Co se stane se sněhem, ledem, když ho dáš do teplé místnosti?

11. Je sníh a led teplý nebo studený?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika – chůze a běh v prostoru či za vedoucím dítětem – orientace v prostoru, motivace – lyžování, chůze ve vysokém sněhu apod.
- jemná motorika – mačkání papírových koulí a průpravná cvičení s nimi
- hod horním obloukem do dálky i na cíl (papírovou i sněhovou koulí)
- relaxační cvičení – vločky
- pohybové hry „Mrazíci“, „Na vrabce a kocoura“ ...

Hudební a rytmické činnosti:

- píseň „Sněží, sněží“ apod.
- rytmická hra na tělo s písněmi
- rytmizace slov – zimní oblečení, sporty

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zimní okno – frotáž
- vystřihování vloček
- sněhuláci různými technikami (vytrhávání a nalepování koulí, kresba křídami apod.)
- modelování sněhuláků
- grafomotorické cvičení – malování a kreslení horizontální linií – „Rukavička“

Jazykové a literární činnosti:

- četba „Lední medvídku, kam pluješ“, „Zimní knížka pro Lucinku“, „Štuclinka a Zachumlánek“ (LP)
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny – „Obrázková škola řeči“
- dechová cvičení s motivací (počasí, foukání do vloček apod.)
- komunitní kruh na téma zimního počasí, zimních sportů, bezpečnosti při pobytu v mrazu či při sportování

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- hra „Co by se mohlo stát, kdyby ...?“ – téma ochrany zdraví v zimě
- při hrách na sněhu poznávání vlastností sněhu a ledu, pravidel bezpečnosti
- na téma zimní oblečení etuda s loutkami (oblékání ježka Fandy, maňáska Aničky)
- názorná ukázka předmětů k ochraně zdraví při sportu (helma, obuv a oblečení k lyžování, brusle a chrániče atd.)

3. Zima v lese

Otázky pro děti:

1. Co se děje v lese, když napadne sníh?
2. Jak přezimují ptáčci?
3. Mají dostatek potravy?
4. Čím ptáčky krmíme?
5. Co děláme pro to, abychom ptáčkům v zimě pomohli?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika – běh prostorem vpřed, přes překážky – orientace v prostoru, reakce na signál
- jemná motorika – cvičení s náčiním (papírové koule, balanční míče, sněhové vločky)
- cvičení obratnosti na ribstolech – ručkování – motivace veverka
- pohybová hra „Na vrabce a kocoura“, „Na zajíce“ (na signál 2 zajíci do pelíšku), „Na zvířátka“
- relaxační a dechová cvičení „sníh“, „zimní strom“
- výběr cviků z LP „Elce, pelce, kotrmelce“
- štafetový běh např. s tučňákem

Hudební a rytmické činnosti:

- písně „Huboval vrabčák“ – s pohybem, „Písnička o vrabci“, „Bude zima, bude mráz“ atd.
- opakování písní s rytmickou hrou na tělo, s hudebními nástroji
- vytleskávání slabik slov – lesní zvířata

Výtvarné činnosti:

- společní práce – ptáci u krmítka – prstové barvy, tempery
- vrabci – pěnové houbičky, štětce a tempery na vystřižené tvary
- vrány – nalepování kousků černé vlny na vystřižený formát vrány
- výroba krmítek pro ptáčky – korále ze sušených jeřabin a trnek, lojové závěsy na stromy (zalijeme mák, vločky, krupky, strouhanku apod.), makový ježek – do jablka napícháme makovičky
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v zimním období
- grafomotorické cvičení – obkreslování šablony ptáka

Jazykové a literární činnosti:

- poslech četby „O nenasytém vrabci“ z knihy „Pohádkový dědeček“, „Lední medvídek“
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny – „Brousek pro tvůj jazýček“
- maňásková scénka „Jak zajíci probudili ježka“
- báseň „Sněhová vločka“

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- pracovní sešit „Beruška“ – pracovní list „Pomáháme zvířátkům“
- třídění a popis demonstračních obrázků lesních zvířat dle zadání
- pozorování a popis přírodních změn na vycházkách do lesa
- budíme ježka Fandu, nemůžeme ho vzbudit – proč?

Únor:

Zajíci

Podtéma: Svět kolem nás. Oslavy.

Tematické části:

2. Z pohádky do pohádky.
3. Veselý Masopust.

Kompetence:

1. Dítě je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
3. Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako součást života.

4. Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne a vysvětlit proč.
5. Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým.
6. Dovede sdělovat události, zážitky a příhody.
7. Rozlišuje dobro a zlo.
8. Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- rozšiřovat si poznatky a dovednosti důležité k vytváření osobní pohody a pohody prostředí

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- posilovat přirozené poznávací city – zvědavost, zájem, radost z objevování
- rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvíjet schopnost a dovednost umožňující pocity a prožitky vyjádřit
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet komunikativní dovednosti směrem k druhému
- učit se rozumět projevům neverbální komunikace
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- rozvíjet sociální citlivost, toleranci a respekt

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
- vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

Situace:

Těšíme se na masopustní karneval, společně se na něj připravujeme.

1. Z pohádky do pohádky.

Otázky pro děti:

1. Jaké pohádkové bytosti (postavy) mohou být?
2. Jaké znáš hodné pohádkové postavy?
3. Jaké znáš zlé, ošklivé pohádkové postavy?
4. Jakou máš nejmilejší pohádkovou knížku?
5. Kterou pohádku máš nejraději a proč?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- chůze a běh v zástupu – motivace Drak
- hudebně pohybová hra „A byla jedna Růženka“
- klus – princ jede na koni
- improvizace s hudbou – jak tančí princezna, víla apod.

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písně „Zlatovláska“ z televizní pohádky
- melodizace – pohádkové postavy
- dechové cvičení „Jak řve drak“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba rekvizit k hudebně pohybové hře „Šípková Růženka“ (růže, čepice pro kuchaře atd.)
- pohádkový drak – společná práce
- princezna s věnečkem z nasušených květů

Jazykové a literární činnosti:

- komunitní kruh – rozhovor o pohádkových bytostech, vyprávění pohádek
- vyprávění učitelky podle ilustrací z knihy Z. Krejčové „O Šípkové Růžence“
- popis obrazů „Šípková Růženka“ a „Drak“
- četba „O víle a kouzelném prameni“ (E. Millerová) – autogenní trénink
- prohlížení a čtení z knihy „Lexikon strašidel“ (V. Klimtová)
- seznámení s básní „Zlatovláska“
- které pohádky máš nejraději a proč
- přines svoji nejmilejší pohádkovou knížku – výstava knih (vyprávění nad ilustracemi)

Rozumové činnosti:

- komunitní kruh – pohádkové postavy, rozlišení dobro x zlo
- pracovní list „Cesta k Růžence“ – labyrint
- domino „Skřítek František“
- pohádkové kvarteto
- pohádkové pexeso
- vyprávění pohádky „O neposlušných kůzlátkách“, neposlušnost se nevyplácí

2. Veselý Masopust.

Otázky pro děti:

1. Co je to Masopust?
2. Proč se slaví?
3. Známe masopustní tradice?
4. Veselíme se rádi?
5. Co je to karneval?
6. Co budeme dělat na karnevalu?
7. Byli jste již někdy na masopustním karnevalu?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- improvizace s hudbou při karnevalu

- pohybová chvílka – cvičení rovnováhy – chůze po zvýšené ploše, motivace zvířátka jdou po mostě
- hod na šaška – postoj, míření, hod horním obloukem
- cvičení na zvířátka s klavírem
- pohybová hra „Medvědí ocásek“

Hudební a rytmické činnosti:

- veselé masopustní říkadlo „Maškary chodily“ s podupy v kruhu ve vázaném zástupu
- hra na muzikanty s nástroji – píseň „Já jsem muzikant“
- píseň „To je zlaté posvícení“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výzdoba třídy na karneval
- vytváření masopustní masky – vodové barvy roztírané terapeutickým štětcem
- modelování – koláče, jitrnice
- vystřihování – masopustní kobliha
- omalovánka „Masopustní prasátko“

Jazykové a literární činnosti:

- četba „O Koblížkovi“ s prohlížením ilustrací
- dramatické ztvárnění pohádky „O Koblížkovi“
- hádanky o zvířátkách
- „Škola řeči“ – zvířátka

Rozumové činnosti:

- komunitní kruh – zvyky a tradice Masopustu nad obrazovým materiálem
- masopustní rej – pochod maškar s hudbou
- procvičení pojmů na, pod, před, nad, vedle – etuda s Koblížkem a maňáskem lišky
- didaktická hra skládání zvířátek z částí

Březen:

Zajíčci

Podtéma: Změny v přírodě. Svět kolem nás.

Tematické části:

1. Voláme tě, sluníčko – předjaří v přírodě.
2. Mlád'ata na jaře.

Kompetence:

1. Dítě je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
3. Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití.
4. Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým.
5. Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne a proč.
6. Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou a neživou, ochraňuje ji, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
7. Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky

- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
 - osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
 - vytvářet zdravé životní návyky a postoje
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
- rozvíjet výslovnost, mluvní projev a vyjadřování
 - rozvíjet schopnost vnímat, naslouchat a porozumět
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet schopnost sebeovládání
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti, verbální i neverbální
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
- osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společností, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Pozorování počasí – chumelenice se střídají s deštěm, noční mrazy ustupují prvním teplým paprskům slunce. Blíží se nejkrásnější období roku – jaro. Odkvétají lýkovce, sněženky a bledule si prorážejí sněžné příkrovy. Vrby a osiky se zkrášlují „kočičkami“. Lískám se prodlužují jehnědy a ojediné včelky mátožně poletují před česny úlů. Pupy stromů se sotva znatelně prodlužují, večerem poletují a ozývají se sovy. Všechno začíná v tomto roce poprvé.

1. Voláme tě, sluníčko – předjaří v přírodě.

Otázky pro děti:

1. Jaký je rozdíl mezi počasím v zimě a na jaře?
2. Jak se oblékáme na jaře?
3. Co všechno můžeme dělat venku na jaře?
4. Co se děje v přírodě, jaké změny nastávají?
5. Proč se mohou ptáci na jaře vrátit z teplých krajín?
6. Jak poznáme, že přijde jaro?
7. Které květiny vykvétají brzy na jaře?
8. Které jsou jarní měsíce?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybové ztvárnění déšť z LP „Elce pelce“
- pohybová hra „Na včelky a květiny“
- dramatické a pohybové ztvárnění písně „Sedmikráska“ z LP „Elce pelce“
- dramaticko-pohybová hra „Probud' mě, sluníčko“
- skoky kobylek z květiny na květinu snožmo, frontálně

Hudební a rytmické činnosti:

- písně „Na jaře, na jaře“, „Čáp se vrací“ ...
- rytmizace jarních slov a jejich melodizace
- dechové cvičení – voníme ke kytičce
- na ozvěnu
- melodizace říkadla „Mořeno, ty poleno“ s rytmickými nástroji
- hudební hádanky

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba klíče k odemykání lesa – práce s vodovými barvami
- „Sněženky“ – nalepování listů a květů
- „Duha“ – práce s prstovými a duhovými barvami
- „Sluníčko“ – roztírání barvy, nalepování paprsků ze sisalu
- grafomotorické cvičení – „První kvítek“ – pracovní list – vybarvení správnými barvami

Jazykové a literární činnosti:

- četba „Jak se zahrádka probudila ze zimního spánku“ (A. Riegerová „Pohádky z naší zahrádky“)
- etudy s loutkami a maňásky – zvířátka a květiny se probouzejí (ježek Fanda)
- popisy jarních květin na magnetické tabuli, v knížkách, v přírodě
- prohlížení a čtení v knížce „Včelí medvídci od jara do podzimu“ (J. Kahoun)
- seznámení s básněmi „Kytička“ a „Sněženka“
- „Brousek pro tvůj jazýček“ – procvičení správné výslovnosti s obrázky
- jarní říkadla, hádanky a pranostiky

Rozumové činnosti:

- odemykání lesa – tradice a zvyky předjaří a na jaře
- rozhovory nad obrazovým materiálem – předjaří v přírodě
- pozorování prvních jarních květin v přírodě, vycházky k záhonům
- pozorování předjarního počasí s loutkou žabky Rosničky
- rozhovor nad kalendářem – měsíc březen
- prohlížení ilustrací v knize „366 příběhů z přírody“
- poznávání a procvičování barev (tráva, zlatý déšť), pracovní list „Duha“
- eko – vysvětlení pojmu přírodní rezervace, vycházka do lesa
- pokus s naklíčenou větévkou zlatého deště, vliv tepla na rostliny
- pracovní listy „Sněhuláci na jaře“, „Květy jara“ (pracovní sešit „Beruška“)

2. Mlád'ata na jaře.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš zvířata?
2. Víš, jak vypadá pták?

3. Jaká znáš domácí zvířátka?
4. Znáš jejich mláďata?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybové ztvárnění písně „Káčátka se batolí“, „Hrálo si koťátko“ – protahování, kočičí hřbet, převaly
- pohybová hra „Na kočku a myš“
- pohybová hra na mláďata a jejich maminky „Najdi si maminku“
- „Na hříbata a kobylky“ – přeskoky překážek
- motivační cvičení s klavírem k pohybovým aktivitám na mláďata

Hudební a rytmické činnosti:

- písně „Káčátka se batolí“, „Hrálo si koťátko“, „Píseň pro malého tygra“
- píseň „Halí, belí“ – s novými možnostmi (sloni, kočky, žáby atd.), doprovázeno kolébavým pohybem těla
- melodizační cvičení na mláďata
- dechové cvičení na malého tygra – nádech a vrčení

Výtvarné a pracovní činnosti:

- sbírání suché trávy na hnízda na vycházce – společná práce ptačí nebo čapí hnízdo
- zaječí nebo kočičí maminka se zajíčky či koťaty v bříšku – kresba tuší
- vajíčko – domeček, kresba ptáčka do vajíčka, lineární kresba voskovým pastelem
- grafomotorické cvičení – klubíčka pro koťata – formát papíru A3 – vinutí, správné držení tužky

Jazykové a literární činnosti:

- prohlížení encyklopedií o zvířatech, ptácích – popisy ilustrací
- maňáskové scénky s jarní tematikou „O malém medvídkovi“, „Jak se zajíčky ztratili mamince“, hrané učitelkou a dětmi
- četba „O malém tygrovi“, „Kocour Modročko“, „Jak se koťátko naučilo mňoukat“
- gymnastika mluvidel „Kotě se olizuje po mlíčku“
- poslech profesionálního mluveného slova CD „O štěňátku“ (L. Šafránková), „Dášeňka“ (K. Heger)
- vyprávění zážitků s mláďaty – komunitní kruh

Rozumové činnosti:

- zrození – koloběh života v přírodě, rozhovor v komunitním kruhu
- mláďata savců – seznamování nad obrazovým materiálem, rození, kojení
- mláďata ptáků – seznamování nad obrazovým materiálem, líhnutí, krmení
- loto „Mláďata“
- hry s hospodářstvím
- „Jak se klube kuřátko“ – obrázkový seriál
- encyklopedie zvířat
- labyrint „Ptáček v hnízdě“ – najdi cestu ptačího děťátka
- pracovní sešit „Beruška“ – pracovní list „Jarní dvojice“ – procvičení pojmů nahoře, dole

Duben:

Zajíčky

Podtéma: Oslavy. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. Jarní květiny a keře.
2. Čarodějnice.

Kompetence:

1. Dítě je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Má vytvořeny základní návyky společenského chování.
3. Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života.
4. Umí popsat změny v přírodě.
5. Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
6. Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
7. Ví, že když řešení jeho problému přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí.
8. Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
9. Zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
 - rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
 - rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
 - rozvíjet paměť a pozornost
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
 - posilovat prosociální chování ve vztahu ke kamarádům v herní skupině
 - znát a dodržovat dohodnutá pravidla společenského soužití ve skupině
 - umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
 - mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
5. **Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Je po Velikonocích, děti se seznamovaly s kuřátky, slepičkami, kůzlátky a beránky jako symboly velikonočních svátků. Jaro je symbolem obnovy zdraví, velkého vývoje v přírodě, proto navážeme na získané poznatky dětí.

1. Jarní květiny a keře.

Otázky pro děti:

1. Jaké kytičky nám vyrostly na zahrádce?
2. Poznáte léčivé jarní květiny?
3. Jak pečujeme o kytičky?
4. Poznáte kytičky podle vůně?
5. Jaké znáte jarní keře?
6. Poznáš zlatý déšť?
7. Poznáš keř šefříku?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová hra „Na včelky a květiny“
- motivované cvičení na květiny, pupeny, větve ...
- pohybová hra „Hřej, sluníčko, hřej“
- LP „Elce, pelce“ – průpravné cvičení s hudbou („Sedmikráska“, „Čmelák“)

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky „Hřej, sluníčko, hřej“, „Když jsem husy pásala“
- melodizace a rytmizace „U potoka roste kvítí“
- taneček „Pásla ovečky“
- obrázky k písničkám – M. Nesvadba
- melodizace slov – květiny

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v jarním období
- výtvarná práce „Pampeliška“, „Tulipán“ – malování, vystřihování
- grafomotorické cvičení – včelka létá okolo květiny, obkreslování šablony tulipánu tužkou

Jazykové a literární činnosti:

- etuda s žabkou Rosničkou – určování počasí denně
- četba „Příběhy z měsíční houpačky“ – autogenní trénink
- četba „Včelí medvídci od jara do zimy“
- básně „Konvalinka“, „Kytička“, „Tulipán a tulipání“ ...
- „Léčivé bylinky lučních skřítků“ (V. Klimtová) – rozhovor o léčivých květinách
- hra se slovíčky – vytleskávání názvů květin

Rozumové činnosti:

- poznávání květin, keřů, stromů na zahradě a v lese
- vycházky za květinami a stromy
- vliv počasí na přírodu
- hádanky – květiny
- léčivé jarní květiny
- určování barev květin

- ekologie – chráněné květiny
- pracovní list „Tulipány v trávě“ – barvy, počítání

2. Čarodějnice.

Otázky pro děti:

1. Kdo je to čarodějnice?
2. Jak vypadá čarodějnice?
3. Pomáhají nebo škodí v pohádkách?
4. Kde může čarodějnice bydlet?
5. Znáš pomocníky čarodějnic?
6. Uměli byste si na čarodějnice hrát?
7. Znáš čarodějnic z nějaké pohádky?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- čarodějnický karneval- rej, improvizace s hudbou (např. Bubušou), tanec „Filipjakubská noc“
- čarodějnická módní přehlídka-procházka po „molu“ (švédská lavička)
- cvičení „čarování“-motivovaný pohyb na pavouky, žáby, havrany, netopýry....
- skoky přes „oheň“ s rozběhem
- nácvik písničky „Ježibaba a motorka“

Hudební a rytmické činnosti:

- píseň „Ježibaba letí na košťátku“
- rytmizace písni na dětské hudební nástroje
- melodizace slov čarodějnických pomocníků
- „Foukačka na pavoučka“ – dechová hra s „pavoučkem“ na stole

Výtvarné a pracovní činnosti:

- vyzdobení třídy na karneval (perníková chaloupka, pavučina...)
- ježibaba z vařečky – využití textilu
- vystřihování čarodějnických perníků s netopýrem
- „Perníček“ – zdobení papírového perníčku „mandličkami“, starší děti tvar
- samy vystřihnou, lepení perníčků na chaloupku
- dekorativní vytváření – látková koláž „Perníková chaloupka“
- omalovánky s čarodějnickou tematikou
- výroba pavučin z vlny
- grafomotorika – obkreslování tužkou podle šablony – netopýr, čaroděj

Jazykové a literární činnosti:

- „čarování“ – vymýšlení zaklínadel
- četba pohádky „Perníková chaloupka“, vyprávění podle ilustrací
- dramatická hra „Na Jenička a Mařenku“ s aplikacemi prof. Leštiny
- čarodějnice a čarodějové se představují – souvisle jméno a kde bydlí
- čarodějnický
- četba „Malá čarodějnice“ nebo sledování pohádky na DVD
- Jaká je čarodějnice? – vymýšlení přívlastků
- popis obrázku s ježibabou
- práce s knihou V. Klimtové „Lexikon strašidel“

- poslech příběhu „O čarodějnici a jejím kocourovi“, „Jak Mína létala“
- rozpočítadlo Čarodějnice“

Rozumové činnosti:

- vyprávění a rozhovory nad obrazovým materiálem
- labyrint „Jeníček a Mařenka hledají cestu domů“
- babky bylinkářky – vysvětlení nad knihou V. Klimtové „Lexikon strašidel“
- připomínáme si lidové zvyky „Filipojakubské noci“ – ochranné činnosti
- proti čarodějnicím (zapalování velkých ohňů, pálení figurek čarodějnic)
- seznámení s kouzelným zvířátkem netopýrem, Co o něm nevíte?
- obrázky, čtení, rozhovor
- galerie pohádkových postav „Ježibaba“ – vzhled, hlas, věk, povaha,
- služebníci, obydlí, její dopravní prostředek....

Velikonoce:

Zajíčci

Podtéma: Oslavy.

Tematická část:

Velikonoce

Kompetence:

1. Dítě je zvědavé, má touhu poznávat.
2. Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života.
3. Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
4. Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
5. Umí uspokojovat osobní potřebu pohybu.
6. Aktivně pomáhá při přípravě oslav.
7. Má vytvořeny základní návyky společenského chování.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - odhadovat, kdy potřebuje pomoc dospělého
 - zajímat se o udržování svého těla ve zdraví
 - zdokonalování koordinace hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet všechny smysly
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
 - rozvíjet paměť a pozornost
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - hodnotit své chování a chování druhých
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou
 - znát základní pravidla soužití ve skupině
 - umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
- učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

Začalo jaro, ale počasí nám zatím mnoho nepřeje. Děti si začaly do školy přinášet vyfouknutá vajíčka a těší se, až si je začnou malovat. V základní škole starší kamarádi připravují velikonoční výstavu a my si ji také půjdeme prohlédnout. Budeme si povídat o velikonočních tradicích.

Otázky pro děti:

1. Těšíš se na Velikonoce?
2. Víš co je to pomlázka?
3. Víš co je to mazanec?
4. Viděl jsi někdy kraslice?
5. Jak se připravujete na velikonoční svátky u vás doma?
6. Pečete doma beránka, jidáše nebo jiné velikonoční pečivo?
7. Znáš velikonoční koledu?

Náměty činností:

- kniha „Jaro v MŠ“ – poslech příběhu Andulka a Velikonoce
- vysvětlení názvů Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Velikonoční neděle, Velikonoční pondělí
- význam velikonočního vajíčka – komunitní kruh
- vysévání obilí do plastových krabiček a péče o ně
- četba pohádky „Pomlázka u zajíčků“ – pokus o reprodukci
- seznámení s básničkou Jitky Dolejšové – Velikonoční
- oboustranná skládačka – velikonoční zajíček
- sestavování rozstříhaného obrázku – velikonoční pomlázka
- seřazování od nejmenšího k největšímu – sněženky, pomlázky, kraslice, kuřátka
- vystřihování velikonočních obrázků
- zrakové vnímání – najdi rozdíly – velikonoční motivy
- didaktický list – Kolik jich je? – počítání do 4
- pracovní list – velikonoční kraslice – vymalování dle zadání
- labyrinty – najdi cestu kuřátku a housátku
- barvení vyfouknutých vajíček
- seznámení a nácvik jednoduchých lidových koled
- velikonoční vystřihování – košíček na vajíčka
- výroba kuřátka z vyfouknutého vajíčka – malování, vystřihování a dolepení detailů
- vysévání čočky do kelímků – velikonoční líto
- opakování pohybových her
- PH: Kuba řekl, Kreslicí telegraf, Protahujeme svaly
- cvičení na balančních míčích

- skákání panáka
- nácvič písniček „Travička zelená“, „Běžel tudy zajíček“, „Vrby se nám zelenají“, „Jarní“, „Na jaře“, „Co schází jaru“
- rytmizování písniček hrou na tělo, doprovod na Orffovy nástroje, vyjádření pohybem
- pohybové hry se zpěvem – „Zlatá brána“, „Přišlo jaro“, „Louka“, „Jarní brána“, „Mám vajíčko, mám“
- velikonoční zajíček – vystřížení podle šablon, vybarvení vodovou barvou a dokreslení detailů černou tuší
- velikonoční zajíček z korkové zátky, dolepení detailů z barevného papíru
- Kde bydlí kuřátko? – kresba do velkého vystříženého papírového vejce
- povídání nad knížkami „Veselé Velikonoce“, „Otloukej se, pišťaličko“
- dramatická hra „Na déšť“, „Ukolébavka“, „Pozdravíme sluníčko“, „Hra na kapelu“ – vnímání a vyjadřování nálad
- hra „Na vařená vajíčka“ – interaktivní komunikace, spolupráce a dodržování pravidel

Květen:

Zajíčci

Podtéma: Poznáváme se. Oslavy. Chráníme své zdraví.

Tematické části:

1. Rodina – můj domov.
2. Sportujeme, zdravě jíme.

Kompetence:

1. Dítě zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
2. Koordinuje pohyby těla, ovládá dechové svalstvo, dokáže sladit pohyb se zpěvem.
3. Umí pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
4. Má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
5. Naučí se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatuje a vybaví.
6. Vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
7. Utváří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
8. Chápe, že každý má ve společenství - v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - rozvíjet a užívat všechny smysly
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**

- rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
- rozvíjet zájem o další formy sdělení verbální i neverbální – výtvarné, hudební, pohybové i dramatické
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, citění a prožívání
- získávat relativní citovou samostatnost
- rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet a city plně prožívat
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělým
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, se společností
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

S dětmi si již opakujeme básničky, písničky a tanečky, těšíme se na besídku ke Dni matek. Budeme pro maminky a babičky vyrábět drobné dárečky. Povídáme si o rodině, o tom, jaké práce musí dospělí vykonávat doma. Seznamujeme se s příbuzenskými vztahy. Vyprávíme si a seznamujeme se s různými druhy sportů. Vyprávíme si o tom, jak má být správný sportovec oblečený. Vysvětlujeme si pojem fair-play.

1. Rodina – můj domov

Otázky pro děti:

1. Kdo patří do tvé rodiny?
2. Víš, jak se jmenují tví rodiče?
3. Znáš jména babiček a dědečků?
4. Kde může rodina bydlet?
5. Umíš vyjmenovat pokoje ve vašem bytě?
6. Umíš si uklidit hračky?
7. Víš, co se v které místnosti dělá?
8. Jak doma pomáháš?
9. Jaké práce dělá maminka doma?
10. Jaké práce vykonává tatínek doma?
11. Musíme doma uklízet?
12. Musíme doma vařit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- na rodinu – jede vlakem, na kole, pěšky na výlet, cestou necestou
- „Kolíbka“ a další cviky, postup nácvik
- cvičení s balančními míči, se stuhami
- HPH „Mám srdíčko, mám“
- dýchání s plyšákem – bříšková houpačka, pozdrav sluníčku
- taneček „Cib, cib, cibulenka“

Hudební a rytmické činnosti:

- seznámení a nácvik písně „Maminko má“, „Cib, cib, cibulenka“ (k tanečku)
- opakování písně „Hajá brouček v peřince“, kolébání broučka
- ukolébavky pro děti – „Halí, belí“ (s různou alternativou zvířat)
- pohybové kolébání s doprovodem písní – ukolébavek
- „Kolíbka“ – pohybové vyjádření skladby
- HPH „Mám srdíčko, mám“
- taneček „Cibulenka“
- nácvik HPH „Růženka“ – na besídku

Výtvarné a pracovní činnosti:

- příprava dárku mamince k Svátku matek – papírová záložka do knihy, květina (zápich), vázička, náramek, omalovaný kamínek, srdce na špejli, malování na skleničku – srdce apod.
- omalovánka „Spi, děťátko, spi“
- „Dům pro naši rodinu“ – skládání papíru podle instrukce učitelky,
- dokreslení rodiny voskovým pastelem
- zdobení srdíčka
- grafomotorické cvičení – pracovní sešit „Beriška“ – pracovní list „Srdce“

Jazykové a literární činnosti:

- naučíme se básničku „Skloň se ke mně nad postýlku“ výrazný přednes
- nácvik pásma básní na besídku ke Dni matek
- anketa „Proč mám rád svou maminku“
- „Brousek pro tvůj jazýček“

Rozumové činnosti:

- rozhovor nad obrazovým materiálem – Co je domov? Jak vznikne rodina?
- komunitní kruh – kdo patří do mé rodiny, co děláme společně, vyprávění zážitků dětí, co děláme o víkendu...
- Den matek – svátek maminek a babiček, jak se slaví
- rozhovory nad ilustracemi v knize „Náš svět“
- důležitost maminky v rodině, co všechno má na starost, jaká je moje maminka
- maminka, jak jí pomáhám, jak mi pomáhá
- co dělá táta, když je doma
- jména rodičů a prarodičů
- úkol – donést foto své rodinky, uspořádat výstavu „Galerie rodinek“
- besídka ke Dni matek

2. Sportujeme, zdravě jíme

Otázky pro děti:

1. Co děláme, když jsme zdraví?
2. Proč se musíme starat o své zdraví?
3. Co děláš pro to, abys byl (a) zdrav (a)?
4. Jaké sporty znáš?
5. Který ze sportů máš nejraději?
6. Jak sportuješ s rodinou?
7. Jaká jsou zdravá jídla?
8. Jaká jsou nezdravá jídla?
9. Které jídlo ti chutná nejvíce?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hra s masážními kamínky – jemná motorika
- bříšková houpačka – pozorování dýchání – melodické říkadlo „Houpy, houpy“
- PH „Na lepidlo“ – slepování ve dvojicích
- PH „Na slepce“ – cesta tmou se zavázanýma očima za pomoci kamaráda mezi kuželkami
- skákání panáků, z obruče do obruče – prolézání
- „Cesta tmou“ – prolézání tunelem odvaha
- cvičíme aerobik s maxíky – rytmus
- zdravotní cvičení s balančními míči, drátěnkami, jóga, chůze po provaze – klenba nohy
- trénujeme na olympiádu, disciplíny:
 - hod na šaška
 - skok do dálky
 - hod do dálky
 - běh na krátkou trať
 - kop do brány
 - kroužkem na kuželky
 - přes švihadlo

Hudební a rytmické činnosti:

- rytmické cvičení – hra na tělo – názvy sportů a lidského těla
- seznámení a nácvik „Běží liška k Táboru“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- autoportrét – hlava
- otisk ruky – motivace drak
- obtiskování prstíků
- müsli tyčinka – nalepování zrníček, želé bonbónů, medvídků
- grafomotorické cvičení – olympijské kruhy

Jazykové a literární činnosti:

- četba „Jak Křemílek s Vochoomůrkou vařili čaj“, „Léčivé bylinky lučních skřítků“ (V. Klímová)
- četba z knihy „Náš svět“, prohlížení z encyklopedií na téma „Sportujeme, zdravě jíme“
- básně „My jsme malí ušáci“, „Zoubek“, „Jak se prsty jmenují“
- maňásková scénka „O nemocném zajíčkovi“
- vyprávění vlastních zážitků – téma Jsem nemocný

Rozumové činnosti:

- komunitní kruh – povídání o zdraví, zdravém jídle, sportování – olympijské hry – historie, symboly, disciplíny, sportem ke zdraví

- kniha „Náš svět“ – sportujeme, cvičíme – prohlížení ilustrací letní sporty – popis, vyprávění vlastních zážitků
- oblékání pro zdraví – sportovní oblečení – konkrétní ukázky
- DH „Pravá – levá“ jmenování částí těla zábavnou formou
- zvířátka sportovci – pomalý – rychlý
- ochutnávka ovoce a zeleniny
- scénka s maňáskem „Jak stůně“ – seznámení s teploměrem, měření
- teploty, léky z přírody (med, sirupy, bylinky ...)

Červen:

Zajíci

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme vše kolem nás.

Tematické části:

1. **Nech brouka žít.**
2. **Těšíme se na léto.**

Kompetence:

1. Dítě má povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
2. Vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity.
3. Chápe základní číselné a matematické pojmy.
4. Postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí.
5. Prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí, snaží se ovládat své afektivní chování.
6. Uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému, přiznává stejná práva druhým a respektuje je.
7. Má povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
8. Pomáhá pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
 - rozvíjet a užívat všechny smysly
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace
 - rozvíjet výslovnost, vytváření pojmů a vyjadřování
 - posilovat přirozené poznávací city, zvědavost, zájem, radost z objevování
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
 - získávat relativní citovou samostatnost
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
 - dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
 - dodržovat základní společenské normy komunikace

- učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, s lidmi, se společností

Situace:

Léto budiž pochváleno a vcházíme do provoněných luk. Máme radost z teplého počasí a sluníčka. Radujeme se z větví, na kterých se z květů vyvinuly zelené plody. Vyruší nás doktorské klepání datla a můžeme počítat kukaččí odpočítávání. Těšíme se na výlet, který nás zavede do lesa. A pak hurá na prázdniny.

1. Nech brouka žít

Otázky pro děti:

1. Znáš nějakého brouka?
2. Kde jsi již viděl broučka?
3. Viděl jsi někdy mraveniště?
4. Víš, z čeho je mraveniště postaveno?
5. Jsou mravenci prospěšní?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová hra „Na včeličky“
- motivované cvičení na broučky, hmyz – skáčou, létají, lezou, plavou, mrskají nožičkami, převalují se, lezou pozpátku, přeskakují překážky, přelézají překážky atd.
- pohybová hra „Na mravence“ – přenášení břemen – štafetový běh mezi překážkami
- chůze naboso po obručích nebo provazu – motivace – včela leze po květině
- lezení po švédské lavičce – motivace – mravenci lezou přes potůček
- pavoučí dráha – zdolávání žebřin
- prolézání tunelem krtonožka leze chodbou
- „Elce, pelce“ – výběr cviků k tématu

Hudební a rytmické činnosti:

- bzučení melodií známých písní – brumendo
- hudební hádanky – poznej píseň podle zahraniční melodie
- seznámení a nácvi písní „Čmelák basista“, „Sluníčko, sluníčko“
- dirigování – na akcent změna pohybu, píseň „U studánky“
- dechové cvičení – nádech a bzukot co nejdéle
- opakování naučených písní a práce s nimi – rytmižace, např. „Včelí medvídci“, „Motýl a včelka“, „Hajá brouček v peřince“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- mraveniště – dům pro mravence – malba vodovými barvami v ploše, kresba černou tuší
- malování na kamínky speciálními tušemi tenkým štětcem
- beruška na květině – vystřihování, nalepování, práce s prstovými barvami a terapeutickým štětcem
- kresba trávou na papír
- kolektivní výtvarná práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – prstovými barvami otisky dlaní a prstů – jabloň v letním období
- grafomotorické cvičení – stonožka – skládání papíru + dokreslení
- grafomotorické cvičení – obkreslování šablon hmyzu
- grafomotorické cvičení – pracovní sešit „Beruška“ – kresba voskovým pastelem na A3, motivace báseň, vzor kresba učitelky

Jazykové a literární činnosti:

- seznámení a nácvič básně a dramatizace „Polámal se mraveneček“
- jazykové cviky – na včeličky – bz, bzí, bzů se správným dýcháním
- rytmizace – slabikování slov (hmyz)
- četba „Jak štěňátko dostalo chuť na med“, vyprávění podle ilustrací
- četba v komunitním kruhu z publikace „Pohádky z rozkvetlé louky“ (Jindřich Balík)
- autogenní trénink v komunitním kruhu – četba z knihy „Příběhy z měsíční houpačky“ (E. Müller) – mraveniště

Rozumové činnosti:

- třídění obrázků hmyzu – létá x leze, štípe x bodá, jen šimrá
- hádanky o hmyzu
- pozorování hmyzu na zahradě a vycházkách
- vysvětlení, proč po broučcích nešlapeme a neubližujeme jim
- pexeso – hmyz
- rozhovory a společenství mravenců a včel
- matematické pojmy tolik x kolik, počítání do pěti
- pojmy nahoře, dole, vedle – pracovní list „Broučci na louce“
- popisy ilustrací v knížkách, např. „Ferda mravenec“ (O. Sekora)
- přinést obrázek brouka, hmyzu z časopisu, nalepování na louku do trávy – kolektivní práce
- nebezpečný hmyz – poučení o bezpečném chování (klíště, včela, nesahat do mraveniště...)
- eko – který hmyz je chráněný – obrazový materiál
- ekologický pracovní list „Smutná včelka“ – věci, které do přírody nepatří

2. Těšíme se na léto.

Otázky pro děti:

1. Umiš vyjmenovat roční období?
2. Víš, jaké počasí je v létě?
3. Jak se změnila příroda v létě?
4. Co se změnilo od jara v lese?
5. Bojíš se bouřky?
6. Proč je pro lidi les důležitý?
7. Kdo v něm bydlí?

8. Kde se nám lépe dýchá? Ve městě nebo v lese?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- v přírodě, v lese nebo na zahradě
- hod šíškou na cíl
- běh daným směrem
- běh a vyhýbání mezi stromy
- chůze po okraji pískoviště
- přeskok pařezu
- pohybová hra „Škatulata, hejbejte se“
- podlézání pod pavučinou s pavoukem a zvonkem
- chůze po turistických značkách
- chůze a běh v přírodním terénu
- pohybová hra „Ztracené korále Šípkové Růženky“ – motivace maňásek princezny – hledání v trávě a navlékání na gumičku
- stavba lodě z Polykarpovy stavebnice
- hod na kuželky

Hudební a rytmické činnosti:

- seznámení a nácvik písní „Na hradě Okoří“, „Červená, modrá fiala“
- co je to rytmus, hrátky s rytmem, bubnování, pochodování, tikání
- seznámení a nácvik písně „U studánky“ („Hopla žabka“)
- seznámení s písní k příběhu o bouřce „Rozpustilý mrak“ (J. Balík)

Výtvarné a pracovní činnosti:

- malování „Bílá paní z Okoře“
- loď (zápich) – vystřihování, zdobení fixy dle fantazie, nalepování
- vytvoření dalekohledu pro kapitána lodě – kolektivní práce
- kolektivní práce „Spolu v jedné koruně stromu“ – malování prstovými barvami + otisky dlaní a prstů – jabloň v letním období
- grafomotorické cvičení – „Vlnky“ formát A3 tužkou – upevňování správného držení tužky a uvolňování zápěstí
- grafomotorické cvičení – pracovní list „Zámek“ formát A4 s říkadlem, tužkou po tečkách – rozvíjení soustředění, pozornost, pečlivost

Jazykové a literární činnosti:

- poslech poezie o létu
- „Brousek pro tvůj jazýček“ – procvičení hlásek s básněmi, tempo a intonace řeči
- čtení „Včelí medvídci od jara do zimy“
- poslech básně „Křišťálová studánka“
- nástěnný kalendář – poslech poezie o červenci a srpnu
- hádanky o létu
- četba „Příběhy z rozkvetlé louky a stříbrné tůňky“ (J. Balík) – příběh „O velikém bouření, blýskání a pršení“

Rozumové činnosti:

- pojem prázdniny
- červenec a srpen – nad kalendářem – vyprávění, popis obrázků, první letní den
- léto v knížkách „Náš svět“, „Malá dětská encyklopedie“...
- počasí v létě – bouřky, bezpečné sluníčko – jak se před ním chráníme

- co roste v létě v přírodě – v lese, na poli, na louce, na zahradě, u potoka...
- dovolená u moře a život v moři – živočichové, mušle, ryby, krabi, chobotnice – obrazový materiál v knížkách a časopisech
- přinést foto z dovolené – výstava na magnetické tabuli
- výlety – kam se jezdí o prázdninách – hrady a zámky, s vodáky na vodu, koupání u vody, k babičce, turistika...
- žně – obilí, seznámení s významem obilí, vést k úctě ke chlebu
- počítání mušliček
- turistické značky v přírodě a přírodní rezervace – vysvětlování, chování v přírodě
- seznámení s tradicemi – svatojánská noc, slunovrat, letnice, otevírání pokladů, zlaté kapradí
- didaktická hra „Prádlo neprádlo“ (Raabe) – geometrické tvary, zvířata z moře...

JEŽCI

Září:

Ježci

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. Pojd' si s námi hrát.
2. Podzimní zahrádka.

Kompetence:

1. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
2. Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky.
3. Domluvit se slovy.
4. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
5. Navazovat kontakty s dospělým.
6. Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
7. Respektovat potřeby jiného dítěte.
8. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky.
9. Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.
10. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
11. Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
12. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet všechny smysly
 - zdokonalovat sebeobsluhu - učit se mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy
 - seznamovat se s pravidly bezpečnosti – co ve školce smím a nesmím vzhledem k nebezpečí vzniku úrazu
 - učit se správným návykům při stolování
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**

- učit se porozumět okolnímu světu, tomu co dítě vidí, slyší, ohmatává, cítí
- učit se zapojovat se do všech činností během dne
- učit se všimnout si lidí, věcí kolem sebe, sdělovat si poznatky
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - vést děti k spoluvytváření pravidel bezpečného chování a k jejich dodržování
 - učit se respektovat pravidla bezpečí a pohody a umět nést důsledky svého chování a jednání
 - rozvíjet přátelské vztahy
 - učit se říci své přání
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
 - rozvíjet komunikaci s dětmi i dospělými
 - seznámit se s prostředím třídy, uložením hraček, každodenním režimem, přechody do umývárny, do jídelny, do šatny apod.
 - učit se šetrně zacházet s hračkami
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - poznávat místo školky a její nejbližší okolí
 - poznávat živou a neživou přírodu v nejbližším okolí
 - učit se chránit prostředí kolem sebe
 - vést děti k dodržování pravidel bezpečného chování na školní zahradě a k jejich dodržování

Situace:

Vítáme se ve třídě Ježků. Děti poznávají nové prostředí a každodenní běh života v mateřské škole. Za pěkného počasí si chodíme hrát na zahradu. Seznamujeme se s pravidly bezpečného chování ve třídě i na zahradě. Koncem měsíce směřujeme první vycházky do nedalekého lesa, kde pozorujeme první pozdravy podzimu. Pozorujeme ovocné stromy a zeleninu na zahrádkách. Můžeme navštívit prodejnu s ovocem a zeleninou. Ochutnáváme ovoce a zeleninu.

1. Pojd' si s námi hrát.

Otázky pro děti:

1. Proč chodíme do mateřské školy?
2. Jak se jmenuješ?
3. Jakou máš značku?
4. Do jaké třídy chodíš?
5. Jak se jmenují kamarádi?
6. Víš, jak se jmenují tvoje paní učitelky?
7. Víš, kam patří hračky?
8. Znáš kouzelná slovíčka prosím a děkuji?
9. Proč si nesmíme ubližovat?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou (CD - dětské písničky) nápodobou, pohybová improvizace
- hrubá motorika - reakce na signál bubínku (zvukový signál), střídání chůze, běhu,...
- jemná motorika - cvičení s drátěnkami, uvolňovací cviky ruky, prstová

říkadla: Všechny moje prsty, Vrabci

- PH: Bublina, Medvěd, Na motýly, čápy a žáby...

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- hudební hádanky – poznám píseň podle melodie
- písničky: Deštík, Proč, Hádalý se houby,....
- vytleskávání rytmu známých říkadel a slov (např. moje jméno)
- HPH: Muchomůrka
- rytmické říkadlo s pohybem: Dešťové kapičky

Výtvarné a pracovní činnosti:

- roztírání vodových barev štětcem po ploše - houby v lese
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty - Slunce
- střihání po rovné čáře (déšť) nebo vystřihování houby
- dekorativní zdobení deštníků - různé techniky
- modelování houby

Jazykové a literární činnosti:

- básničky: Paleček a jeho kamarádi,....
- poslech četby: O pejskovi a kočičce, Říkání o víle Amálce, J. Balík - Pohádky z kouzelné hromádky, ...
- každodenní rituální komunitní kruh: posílání kamínku - řeknu své jméno, svou značku, koulení klubička, míče - kdo je můj kamarád, jak se jmenuje?, kontakt dotekem - pohladím kamaráda, značky v košíčku - hádáme, komu značka patří
- individuální rozhovory při volných hrách

Rozumové činnosti:

- jednoduché skládačky, puzzle a didaktické hry
- všechno ve třídě má své místo - ukládání hraček a pravidla při hrách ve všech částech třídy

2. Podzimní zahrádka.

Otázky pro děti:

1. Jaké znáš ovoce?
2. Jakou znáš zeleninu?
3. Kde roste ovoce?
4. Kde roste zelenina?
5. Pěstujete ovoce nebo zeleninu?
6. Kde můžeme koupit ovoce a zeleninu?
7. Jaké ovoce a zeleninu máš rád?
8. Co musíš udělat, než si kousneš do ovoce nebo zeleniny?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová improvizace (poslech hudby)
- hrubá motorika - střídání chůze, běhu, poskoků snožmo, sběr předmětů z koberce při běhu + pokládání zpět,....
- jemná motorika - cvičení s malými míčky, uvolňovací cviky ruky, prstová cvičení - hvězdy,....

- jednoduchá dechová a protahovací cvičení s říkadly
- výstup na ribstole
- PH: Jablíčka do košíčku (koulení míčků), Kompot,....

Hudební a rytmičné činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- písničky: Cibulěnka, Šel zahradník, Koulelo se, koulelo, Stojí, stojí bedla....
- taneček: Měla babka

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění temperové barvy do vlhkého podkladu - ovoce
- mačkání měkkých kousků papíru a vlepování do připravené šablony – jablka, hrušky,...
- vytrhávání papíru - jablka
- tiskání rozkrojených jablek či hrušek do připravené šablony - kompot
- tiskání jablíček (molitan, korek, brambora) na předkreslený strom
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty - Ovoce
- modelování ovoce a zeleniny

Jazykové a literární činnosti:

- básničky: Foukej, foukej, Sadaři, Houpačka s jablíčkem, Malíř, Brambora,...
- poslech četby z knihy Léto a podzim - D. Šotnerová
- hádanky: Hádej, hádej, hadači
- rozhovory nad encyklopediemi
- jednoduchá dramatizace: O veliké řepě
- nácvik techniky „ozvěna“

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem - třídění, popis, rozhovory
- smyslové hry - poznávání některých druhů ovoce a zeleniny - tvar, barva, popis rozkrojeného, vůně, chuť
- opakování číselné řady 1 - 3, orientace v oboru 1 - 3
- ochutnávka doneseného ovoce či zeleniny
- didaktické stolní hry a pexesa
- poznávání ovocných stromů v přírodě
- pracovní list - zrakové vnímání (hrušky x jablka)

Říjen:

Ježci

Podtéma: Změny v přírodě. Žijeme ve městě.

Tematické části:

1. Barevný podzim.
2. Bezpečně ve městě.

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.
2. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
3. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů.
5. Spolupracovat s ostatními, respektovat potřeby jiného dítěte.

6. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
7. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
8. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
9. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
10. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- rozvíjet smyslové vnímání
- rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- snažit se o správné držení těla a správné dýchání
- přijímat přiměřené množství potravy a tekutin

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- orientovat se v prostoru
- procvičovat znalost barev a základních tvarů
- rozvíjet správnou výslovnost hlásek
- učit se záměrně soustředit na činnost
- záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- učit se hodnotit své chování – příklady dospělých
- chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou
- učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
- upevnit společenské návyky

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v každodenním provozu MŠ
- všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
- osvojit si orientaci ve městě (v nejbližším okolí)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- vést děti k pozorování přírody, uvědomit si vliv počasí na změny v přírodě
- učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
- učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
- osvojit si základní pravidla bezpečnosti v silničním provozu

Situace:

Pozorujeme změny v přírodě (rostliny, keře, stromy, také volně žijící živočichy) a vnímáme rozdíly. Na zahradě i při vycházkách do okolí popisujeme změny v přírodě. Dbáme na vhodné oblečení podle počasí. Začínáme se na vycházkách častěji pohybovat v městském ruchu. Naučíme se, jak správně přecházet po přechodu. Pojmenováváme dopravní prostředky. Pozorujeme chování chodců na přechodu, dopravní ruch na křižovatce a MHD na sídlišti.

1. Barevný podzim.

Otázky pro děti:

1. Proč a jak se mění počasí na podzim?

2. Jaká roční období znáš?
3. Jak se v podzimním období oblékáme?
4. Odkud padá listí?
5. Jaké znáš stromy, plody, keře?
6. Jaká znáš volně žijící zvířata?
7. Kam a proč odlétají někteří ptáci?
8. Jak se chystají zvířata na zimu a proč?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- poznáváme jógu (motivační jógové pozice)
- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, míčky, drátěnky, papírové koule, ...)
- hrubá motorika - chůze a běh prostorem i v zástupu - draci a listy ve větru
- jemná motorika - uvolňovací cviky ruky s říkadly
- lezení ve vzporu dřepmo s předmětem na zádech - ježci
- ribstole - výstup a sestup
- cvičení s balančními míči
- PH: Čáp ztratil čepičku, Na ježky, Medvěd, Škatulata, Draci, ...

Hudební a rytmické činnosti:

- hudební hádanky s klavírem
- dechová a artikulační cvičení
- písničky: Deštík; Vlastovičko, leť; Cupy, dupy; Drak; Běží liška k Táboru; ...
- HP improvizace
- rytmické hry s písničkou Prší, prší - tleskání, ťukání, ozvučná dřívka

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění vodové barvy do vlhkého podkladu + kresba tuší + stříhání - drak
- otisky listů natřených temperou
- malování pěnovou barvou + otisky houbiček a prstů - jabloň ve čtyřech ročních dobách
- ježci - prstové barvy na vystřiženém tvaru
- malování plochým štětcem (medvěd, zajíc, myš, ...)
- deštník - kresba tuší do předkresleného tvaru, kolorování potravinářskými barvami

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní rituální kruh
- uvolnění mluvidel, artikulační cvičení, logopedická říkadla (formou ozvěny)
- básničky: Drak, Podzime, podzime, Listí, Ježek, Veverka Čiperka, ...
- poslech četby z knihy Léto a podzim - D. Šottnerová, Příběhy Ježka Pepy, Záhady naší zahrady, Dobrodružství veverky Zržečky, ...
- rozhovory nad encyklopediemi
- narativní pantomima, dramatizace: „Boudo, budko“
- seznámení s bajkou
- diskusní kruhy na aktuální témata (Pomáháme si; Neberu, co mi nepatří; ...)

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem - čtyři roční doby, stromy a keře, ptáci, lesní zvířata - popis a rozhovory
- didaktické stolní hry a pexesa
- poznávání stromů a keřů v přírodě
- sběr a třídění barevných listů v přírodě

- pracovní listy z nabídky „Nomík“ a „Zrakové vnímání“ - J. Bednářová
- vytváření číselné řady do 5 - ti, pojmy před, za, mezi, první, poslední (vlaštovky)

2. Bezpečně ve městě.

Otázky pro děti:

1. Jaké dopravní prostředky znáš?
2. Víš, kde se pohybují?
3. Víš, co je to semafor?
4. Jak poznáš přechod pro chodce?
5. Víš, jak správně přejít silnici?
6. Znáš nějaké dopravní značky?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- protahovací a dechová cvičení s motivací nebo s hudbou
- hrubá motorika - chůze a běh prostorem i v zástupu, chůze za vedoucím dítětem - vláček, poskoky snožmo, pokus o jednonož, běh mezi překážkami
- jemná motorika - cvičení s drobným náčiním (víčka, drátěnky, plastové dílky stavebnic,....)
- zdolávání překážek - překážkové dráhy, chůze po rovině, šikmé ploše, lezení,
- podlézání, plazení
- dechová cvičení - syčí vlak
- smyslové hry zrakové („kimovka“) a sluchové - (odkud cinká tramvaj?)
- PH: Na barevná auta, Na vláčky, Škatulata, Na řidiče,...

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písní s klavírem
- písně: Vlak; Křižovatka na náměstí; Jede, jede vláček;....
- zpěv s hrou na tělo
- zrychlování a zpomalování tempa
- snaha o rozlišení zpěvu - nahlas x potichu

Výtvarné a pracovní činnosti:

- roztírání temperové barvy po ploše - barevná auta
- kresba podle předlohy (suchý pastel či tuš v trojboké násadě) - doprava na Barrandově - sestavení do společné koláže
- vláček – nalepování vystřížených geometrických tvarů
- vystřihování dopravních prostředků z dětských časopisů
- vystřihování po kruhu a nalepení - semafor
- různá tiskátka a omalovánky

Jazykové a literární činnosti:

- uvolňovací artikulační cvičení, správný nádechový i výdechový proud
- básničky: Semafor, Auto,...
- poslech četby: Pohádkový dědeček - „Jak se auto předhánělo s vlakem“, Jiří Kahoun - „O mašinkách“, Jiří Havel „Kluci, pozor, červená“, Jiří Havel „Nespokojený vláček“
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- interakční hra: „Pane policisto“ - popis vzhledu kamaráda

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem - třídění dopravních prostředků – létá, jede, pluje, seznámení s některými dopravními značkami
- stolní skládačka - rozstříhaná dopravní značka - práce ve dvojici
- nácvik správného přecházení ve třídě (textilní přechod pro chodce) a potom na vycházkách
- nácvik správného pohybu po chodníku - na vycházkách
- návštěva dopravního hřiště v ZŠ
- pracovní listy z nabídky „Nomík“: Bezpečně na cestě, Fotbalista, Semafor
- seznámení s geometrickými tvary

Listopad:

Ježci

Podtéma: Žijeme ve městě. Oslavy.

Tematické části:

1. **Bezpečně ve městě.**
2. **Lesní skřítki a Pán lesa.**
3. **Co děláme celý den.**
4. **Advent začíná.**

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
2. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
3. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
4. Záměrně se soustředit a udržet pozornost.
5. Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.
6. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás.
7. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
8. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.
9. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké.
10. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
11. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
12. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat koordinaci pohybu
 - vést děti k uspokojování potřeby pohybu
 - snažit se o správné držení těla a správné dýchání
 - rozvíjet a užívat všechny smysly
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - orientovat se v prostoru, rozlišovat směry a vzdálenosti
 - všimnout si věcí, dějů kolem sebe, sdělovat si, čeho jsme si všimli
 - rozvíjet správnou výslovnost hlásek
 - záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu

- zajímat se o lidské činnosti (starost o zvířata, péče o les)
- chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě, učit se naslouchat druhým

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- učit se hodnotit své chování (umět přiznat chybu, omluvit se)
- učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
- upevnit dodržování základních společenských norem komunikace
- chtít porozumět projevu druhých

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
- vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
- rozvíjet u nich pocit sounáležitosti s lidmi i přírodou

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
- učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
- dodržovat pravidla chování v přírodě
- učit se pozorovat důsledky špatného chování lidí v přírodě
- šetrně zacházet s věcmi, které používáme

Situace:

Pokračujeme ve vycházkách městem, upevňujeme nové znalosti o bezpečném pohybu po městě, správném přecházení ulice, chůzi po chodníku ve dvojicích vpravo. Nadále pozorujeme chování chodců a dopravní ruch v okolí. Připravujeme se na zamykání lesa – vyrábíme si klíče a chystáme lampióny. Těšíme se na večerní lampiónový průvod s rodiči. Na vycházkách navštěvujeme blízký les a pozorujeme, jak se příroda chystá na zimu. S počínajícím adventním časem si zdobíme třídu a připravujeme vše na očekávanou návštěvu Mikuláše.

1. Bezpečně ve městě.

Plynulé pokračování říjnové tematické části.

2. Lesní skřítki a Pán lesa.

Otázky pro děti:

1. Víte, co se říká o sv. Martinovi?
2. Která zvířata se ukládají k zimnímu spánku?
3. Která zvířata můžeme v zimě potkat v lese?
4. Jak pomáháme ptáčkům v zimních měsících?
5. Kdo z vás má doma krmítko?
6. Jak se máme chovat v lese?
7. Co se stane, když se v lese nechováme správně?
8. Kdo z vás umí nějakou písničku o podzimu?
9. Jak chráníme zvířata v zimě?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou (CD - lidové písničky)
- cvičení s motivací (narativní pantomima), jógové pozice (srnka, ptáček apod.) - lesní zvířata, počasí, ...

- zdolávání překážek, chůze po nakloněné rovině
- PH: Na zvířátka; Tiše, tiše, ježek spí; Honily se myši; Na veverka;....
- hod horním obloukem - šiškou do kmenu stromu

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písni s hrou na tělo
- písň: Houpaly se veverka, Listopad,....
- snaha o rozlišení zpěvu - nahlas x potichu (les usíná)

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba lampiónů (tvrdý papír, olej)
- výroba klíče z papíru
- práce s přírodninami - lesní skřítci
- výtvarné vyjádření zážitků ze zamykání lesa - tuš, špejle
- otisky listů - koláž Podzimní les

Jazykové a literární činnosti:

- seznámení s pranostikami
- seznámení dětí s tradicí Svatomartinského průvodu, četba pověstí
- prohlížení obrázků
- nácvik básně: Zamykám, zamykám les
- poslech četby z knih: - D. Šottnerová - Léto a podzim, J. Pechová -Pohádky z mechového lesa
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- vyprávění zážitků z průvodu

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem - lesní zvířata, jak se chystají na zimu
- didaktické hry, pexeso, domina, Co k sobě patří?, protiklady,....

3. Co děláme celý den.

Otázky pro děti:

1. Co děláme ráno?
2. Co děláme v poledne?
3. Co děláme večer?
4. Co děláte rádi v mateřské škole?
5. Co děláte rádi doma?
6. Pomáháte doma rodičům?
7. Co byste si přáli doma změnit?
8. Co byste změnili v mateřské škole?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- motorická cvičení s hudbou
- chůze ve dvojicích, trojicích - na signál
- cvičení ve dvojicích
- opakování PH
- míčové hry

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písni s klavírem - hádanky

- písnička s pohybem: Když jde malý bobr spát
- práce s dechem při zpěvu s pohybem
- vytleskávání rytmu slov
- relaxační hra: Krokodýlí máma

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba tuší v trojboké násadě - moje oblíbená hračka
- hry s barvami - zapouštění či otisky molitanem, bramborou (např. můj hrníček, deštník, peřinka,....)

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- práce s obrazovým materiálem - řazení podle časové posloupnosti
- poslech básní J. Žáčka
- poslech četby z knihy Martínkova čítanka, 366 příběhů a ještě něco navíc
- vyprávění příběhu podle obrázku
- diskusní kruh - „U nás doma“

Rozumové činnosti:

- jednoduchá pantomima - předvádění a hádání denních činností
- didaktické hry, pexeso, domina, Co k sobě patří?, protiklady,....
- obrázkové kartičky: „Já a naše rodina“
- hra „Ukaž nám“ - napodobování činností dle textu říkadla

4. Advent začíná.

Otázky pro děti:

1. Víte, čemu se říká Advent?
2. Má někdo doma vyzdobený stůl adventním věncem? A víte proč?
3. Jak si můžeme vyzdobit třídu, aby vypadala slavnostně?
4. Připravujete si doma „Dopis pro Ježíška?“
5. Na co se můžeme v adventním čase těšit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s říkadly
- motorická cvičení (jóga) – slunce, hvězdy, déšť, sníh,....
- protahovací cvičení s hudbou jógy
- PH: Kdo to chodí kolem nás

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička s pohybem - Meluzína
- říkadlo s rytmickou hrou na tělo: Bum, bum, ratata
- práce s dechem při zpěvu s pohybem

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba přáníčka: „Dopis Ježíškovi“
- výroba papírových řetězů
- stříhání papírových vloček
- výzdoba šatny - andílci a čertíci různými technikami (vystřihování, otisky molitanu, lepení textilu, bramborová tiskátka,.....)
- výroba či pomoc při výrobě adventního kalendáře

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- práce s obrazovým materiálem - řazení podle časové posloupnosti
- poslech příběhů Josefa Lady
- poslech četby z knihy D. Šottnerové - Advent (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- diskusní kruh: Jak se připravujeme na Vánoce u nás doma?

Rozumové činnosti:

- manipulace s předměty - pojmy před, za, mezi, první, poslední
- manipulace s předměty - orientace v oboru 1 - 4, ubírání, přidávání
- porovnávání skupin podle počtu předmětů

Prosinec:

Ježci

Podtéma: Oslavy.

Tematické části:

- 1. Přijde k nám Mikuláš.**
- 2. Než zacinká zvoneček.**

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.
2. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
4. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
5. Naučit se nazpaměť krátké texty.
6. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
7. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
8. Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.
9. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
10. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí.
11. Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
12. Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
13. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
14. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

- 1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - rozvíjet smyslové vnímání
 - uvědomovat si vlastní tělo, příjemné pocity při kontaktních a relaxačních cvičeních
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet kultivovaný řečový projev
 - rozvíjet paměť, představivost, fantazii

- posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
- učit se vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
- podporovat estetické vnímání, cítění, prožívání
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- postupně utvářet sociální citlivost a toleranci k druhému
- rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvíjet komunikační dovednosti směrem k druhému
- učit se uznávat práva druhých
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
- rozvíjet výtvarné, hudební i slovesné dovednosti
- citově vnímat a prožívat společné kulturní akce, se zájmem sledovat a také hodnotit (líbí x nelíbí, baví x nebaví a proč)
- vytvářet si pozitivní vztah ke společenství ve třídě i v celé škole
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- poznávat, že časem se vše vyvíjí a proměňuje (změny v přírodě, ubíhání času při čekání na Vánoce)
- vést děti k pozorování přírody, uvědomit si, že příroda a počasí se během roku mění
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije

Situace:

Pomalu se blíží zima. Na vycházkách si všímáme změn v přírodě a také změn počasí. Pozorujeme, jak se lidé připravují na vánoční svátky. Pomáháme s výzdobou třídy i šatny, těšíme se na příchod Mikuláše. Pečeme vánoční cukroví, vyrábíme dárečky pro naše blízké, seznamujeme se s vánočními tradicemi, zpíváme si, vyprávíme, čteme příběhy a už se nemůžeme dočkat, až zacinká zvoneček.

1. Přijde k nám Mikuláš.

Otázky pro děti:

1. Víte, kdo to byl sv. Mikuláš?
2. Jak dělá Mikuláš v dnešní době radost dětem?
3. Kdo s Mikulášem chodí?
4. Znáte nějakou písničku nebo básničku o Mikuláši, čertovi nebo andělovi?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- jednoduché taneční kroky
- jemná motorika - hmatové hry (co má čertík v pytlíku?), manipulace s drobnými předměty (při volných hrách, výzdobě třídy, ...)
- cvičení s hudbou
- zdokonalování hrubé motoriky - střídání běhu a chůze, reakce na zvukový signál (běh, na úder bubínku se schová čertík do krabičky)
- cvičení rovnováhy na švédské lavici
- jógové pozice (strom, jezdec)

- taktilní hry ve vázaném kruhu
- „čertí“ honičky (běh v prostoru, na signál čerti do pekla)

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky: Čertíku Bertíku, Mikuláši, Mikuláši,
- říkadlo s rytmickou hrou na tělo: Máme špičky jak šavličky
- rytmický doprovod na Orffovy nástroje
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- vytleskávání rytmu slov

Výtvarné činnosti:

- čertíci a Mikulášové - vystřížení tvaru, otisky molitanem nebo korkem a temperovými barvami
- andílci - bramborová tiskátka a dokreslení
- kresba tuší - čerti, Mikuláš
- společná výzdoba třídy (peklo, nebe)
- výroba papírových řetězů
- vánoční ozdoby - kresba tuší či otisky prstovými barvami na vystřížené tvary

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- diskusní kruh - na téma návštěva Mikuláše a moje zážitky z ní
- poslech četby z knihy D. Šottnerové - Advent (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- četba a rozhovory: Krtek a Vánoce
- četba na pokračování z knihy „Čertovské pohádky“ - Jan Teufel
- uvolňování mluvidel, artikulační cvičení, nácvik správného výdechového proudu

Rozumové činnosti:

- Kam se schoval čert? - pojmy před, za, mezi, vedle, nahoře, dole
- seznámení s činnostmi ve skupině

2. Než zacinká zvoneček.

Otázky pro děti:

1. Jak se doma připravujete na oslavu Vánoc?
2. Jaké zvyky doma dodržujete?
3. Jaká jídla se připravují na štědrovečerní večeři?
4. Jak se slavily vánoce dříve?
5. Jak slavíme vánoce dnes?
6. Umíš nějaké koledy?
7. Zpíváte si koledy i doma s rodiči?
8. Jak se k sobě máme chovat o vánocích?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, drátěnky, vatové tampónky - vločky,...)
- hrubá motorika - jednoduché taneční kroky, chůze a běh ve výponu, nácvik cvalu, poskoky snožmo i jednož,...
- jemná motorika - prstová a motorická cvičení (sněhové vločky, foukání větru, zobáčky ptáčků, motání klubiček,...)

- běh mezi překážkami, sbírání a pokládání předmětů za běhu
- kontaktní hry - uvědomění si blízkosti druhého
- cvičení rovnováhy - „váha“, strom (jóga)
- masáže (automasáže)
- PH: Panácci skáčou, Panenky skáčou, Na domečky

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky: Prosinec prosí, Stojí vrba košatá, Půjdeme spolu do Betléma, Štědrej večer nastal,....
- básně, říkadla s vánoční tematikou
- doprovod písní na triangl, rolničky, prstové činely či zvonkohru
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- poslech vánočních koled
- poslech ukázky České mše vánoční – J. J. Ryba

Výtvarné a pracovní činnosti:

- Štědrovka - napichování želé, rozinek na špejli a ozdobení jablka
- výroba vánočních dárků pro rodiče - svícen, práce s barvami na sklo
- kapr - zapouštění barev do klovatiny nebo nalepování šupinek na předtištěný tvar
- vánoční ozdoby - předtištěný tvar - sypání odřezků pastelek na předtištěný tvar
- výroba trojrozměrného vánočního stromečku - barevný papír, lepidlo
- vánoční stromeček - umělecká křída, barevný papír
- „dopis Ježíškovi“ - inkoustem na zmizík
- pečení vánočního cukroví - vyválení těsta, vykrajování tvořítky, zdobení polevou
- výroba vánočních řetězů - stříhání, lepení proužků papíru
- strojení vánočního stromečku
- tvoření na vánoční dílně s rodiči

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- diskusní kruh - na téma Vánoce u nás doma
- poslech četby z knihy D. Šottnerové - Vánoce (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- *Vánoční dopoledne* - zpívání vánočních koled, pouštění lodiček z ořechů, krájení jablíčka, ochutnávka vánočního cukroví, vánoční nadílka, rozdávání dárečků
- četba pohádky Krtek a Vánoce - Eduard Petiška
- prohlížení knihy České vánoce
- návštěva divadelních představení či koncertů
- logopedické říkanky
- narativní pantomima, dramatizace

Rozumové činnosti:

- didaktické stolní hry, puzzle a pexeso
- zrkavá diferenciacie - prac. list - Co do skupiny nepatří?
- smyslové hry - Kam se schoval zvoneček? Odkud cinká zvoneček?

Leden:

Ježci

Podtéma: Oslavy. Chráníme si své zdraví. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **My Tři králové jdeme k vám.**
2. **Zima v lese.**
3. **Zimní radovánky.**

Kompetence:

1. Koordinovat pohyby těla.
2. Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
3. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
5. Orientovat se v prostoru i v rovině.
6. Chápat základní matematické pojmy.
7. Respektovat potřeby jiného dítěte.
8. Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
9. Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností.
10. Vnímat, že svět má svůj řád, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
11. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - osvojovat si poznatky o svém těle a jeho zdraví
 - osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví, jak předcházet úrazu či nemoci
 - rozvíjet ovládání pohybového aparátu - správné držení těla a dýchání
 - uvědomovat si své tělo
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet jazykové i komunikativní dovednosti
 - rozvíjet paměť a pozornost
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - učit se všimnout si věcí, dějů kolem sebe
 - snažit se hodnotit své chování
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet komunikativní dovednosti směrem k druhému
 - učit se uznávat práva druhých
 - rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
 - znát a řídit se pravidly zdvořilého chování
 - učit se rozumět projevům neverbální komunikace
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - rozvíjet základní společenské návyky a dovednosti
 - rozvíjet kulturně estetické dovednosti
 - snažit se respektovat pravidla soužití
 - učit se rozpoznat a odmítnout ubližování či nevhodné chování
5. **Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - vytvářet vztah k místu prostředí, ve kterém dítě žije
 - osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

Vyprávíme si o zážitcích z Vánoc, připravujeme se na průvod Tří králů - vyprávíme si jejich příběh, zpíváme jejich koledu, vyrábíme koruny. Po Vánocích si upevníme opět pravidla společného soužití dětí v mateřské škole. Pozorujeme na zahradě ptáky a budeme se o ně starat. Vyjdeme si k lesu, pozorujeme zimní přírodu, všechny její proměny. Radujeme se ze sněhové i mrazivé nadílky – pokud počasí dovolí, sportujeme na zahradě, učíme se chránit si své zdraví v mrazivém počasí.

1. My Tři králové jdeme k vám.

Otázky pro děti:

1. Znáte jména Tří králů?
2. Kdo byli Tři králové?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - běh + reakce pohybem na zvukový signál, pochod „králů“ v rytmu písně
- jemná motorika - cvičení s náčiním (drátěnky, míčky, sněhové vločky)
- cvičení rovnováhy
- PH: Mrazicí honička

Hudební a rytmické činnosti:

- píseň: My tři králové jdeme k vám s doprovodem Orffových nástrojů
- opakování písní s rytmickou hrou na tělo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba královských korun
- společná práce na téma „zimní krajina“ technikou zmizíku na inkoust
- společné odstrojování vánočního stroměčku ve třídě

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- individuální rozhovory s dětmi o tom, co jsme prožili o Vánocích
- sdělování zážitků v diskusním kruhu
- poslech četby příběhu Tří králů z knih: J. Lada - České vánoce, D.Šottnerová - Vánoce
- pokus o jednoduché převyprávění s pomocí dřevěného Betléma a obrázků

2. Zima v lese.

Otázky pro děti:

1. Co se děje v lese, když napadne sníh?
2. Jaká znáš lesní zvířata?
3. Jak lesní zvířata přezimují?
4. Mají dostatek potravy?
5. Kdo a jak jim může pomoci?
6. Jak můžete pomáhat vy?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - běh prostorem vpřed, vzad, přes překážky - orientace v prostoru, reakce na signál, sběr předmětů v běhu
- jednoduché taneční kroky
- jemná motorika - cvičení s náčiním (papírové koule, míčky, sněhové vločky)
- cvičení obratnosti na ribstolech - ručkování, výstup a sestup po nakloněné rovině - „ptáčci“
- PH: Na zajíce (na signál 2 zajíci do pelíšku), Na Peška, Na zvířátka,...
- relaxační a dechová cvičení „sníh“, „zimní strom“

Hudební a rytmické činnosti:

- písně: Vrabec a sýkorka - s pohybem; V zimě + taneček; Huboval vrabčák - s pohybem; Písnička o vrabci; Bude zima, bude mráz;
- opakování písni s rytmickou hrou na tělo
- vytleskávání slabik slov

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společná práce - Ptáci u krmítka - prstové a temperové barvy
- „vrány“ - pěnové houbičky, štětce a temperové barvy na vystřížené tvary
- „vrány“ – nalepování kousků černé vlny na vystřížený formát vrány
- výroba krmítek pro ptáky - korále ze sušených jeřabin a trnek, lojové závěsy na stromy (zalijeme mák, vločky, krupky, strouhanku,...), makový ježek – do jablka napícháme makovičky
- výtvarná fantazie na základě poslechu písně - různými technikami

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- poslech četby: O nenasytném vrabci (Pohádkový dědeček), úryvky z knihy 366 příběhů z přírody, Hans de Beer - Lední medvídek,....
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny
- seznámení s příslovími
- dramatizace: Budka v zimě
- diskusní kruhy k tématu či k vzájemným vztahům mezi dětmi

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- pracovní listy Ptáci v zimě, Les v zimě
- třídění a popis demonstračních obrázků lesních zvířat dle zadání
- didaktická hra Protiklady
- procvičování geometrických tvarů, orientace v oboru 1 - 5
- pozorování a popis přírodních změn na vycházkách k lesu

3. Zimní radovánky.

Otázky pro děti:

1. Kde se vzal sníh?
2. Jaký je sníh?
3. Co je led?
4. Kde se led tvoří a proč?

5. Co se stane s ledem a sněhem v teple?
6. Jak se v zimě oblékáme a proč?
7. Jaké znáš zimní sporty?
8. Jak chráníme své zdraví při sportování?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - chůze a běh v prostoru či za vedoucím dítětem - orientace v prostoru
- jemná motorika - mačkání papírových koulí a průpravná cvičení s nimi
- hod horním obloukem do dálky i na cíl (papírovou i sněhovou koulí)
- napodobování zimních sportů pohybem
- koordinační cvičení (běžkaři, panák)
- relaxační cvičení - vločky
- PH Mrazíci, Mrazíci honička, Na sněhuláky,...
- masáže ve dvojicích

Hudební a rytmické činnosti:

- písně: Mrazík a metelice, Dva mrazíci, Sněží,
- říkadlo Metelice s pohybem
- rytmická hra na tělo s písněmi
- rytmizace slov

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společné práce - zimní krajina (zmizíkem na inkoust), zimní les (vodové barvy)
- vystřihování vloček
- sněhuláci různými technikami (vymývání klovatiny, kresba do otisku fólie, vytrhávání a nalepování koulí,...)
- modelování sněhuláků, postav
- vystřihování obrázků zimních sportů - sestavení společné koláže

Jazykové a literární činnosti:

- poslech četby: Krtek v zimě, Gábina, Jasnka a vánoční prázdniny,...
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny
- dechová cvičení s motivací (počasí, foukání do vloček,...)
- diskusní kruh na téma zimního počasí, zimních sportů, bezpečnosti při pobytu v mrazu či při sportování

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- hra: „Co by se mohlo stát, kdyby...?“ - téma ochrany zdraví v zimě
- při hrách na sněhu vytváření a dodržování pravidel bezpečnosti
- sestavování rozstříhaných obrázků
- Kimova hra a slovní nabalování na téma zimní oblečení
- názorná ukázka předmětů k ochraně zdraví při sportu (přilba, obuv a oblečení k lyžování, brusle a chrániče,...)

Únor:

Ježci

Podtéma: Změny v přírodě. Svět kolem nás. Oslavy.

Tematické části:

1. **Znám své tělo.**
2. **Veselý Masopust.**
3. **Z pohádky do pohádky.**

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla, koordinovat pohyby těla.
2. Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
3. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
4. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
5. Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině, spolupracovat s ostatními.
6. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
7. Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
8. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.
9. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
10. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
 - osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
 - vytvářet zdravé životní návyky a postoje
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
 - rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
 - rozvíjet schopnost a dovednost umožňujících pocity a prožitky vyjádřit
 - kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
 - rozvíjet schopnost sebeovládání
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet komunikativní dovednosti směrem k druhému
 - učit se rozumět projevům neverbální komunikace
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci a respekt
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
5. **Oblast enviromentální (dítě a svět)**

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

Situace:

V únoru stále vládne zima. Víme, jak máme v zimě pečovat o své zdraví. Encyklopedie nám pomohou poznat své tělo trochu jinak. Poznáme, jak rosteme, jak se hýbeme, jak dýcháme či kam putuje potrava v našem těle. S dětmi se těšíme na masopustní karneval a společně se na něj připravujeme. Po několik týdnů žijeme světem pohádek a masopustního veselí.

1. Znáám své tělo.

Otázky pro děti:

1. Jsi dívka nebo chlapec?
2. Jaký je rozdíl mezi dívkou a chlapcem?
3. Co tvému tělu prospívá?
4. Co tvému tělu škodí a proč?
5. Proč se naše tělo může hýbat?
6. Co se děje, když dýchám?
7. Co se děje, když jím a piju?
8. Čím vidím, slyším, čichám, chutnám a hmatám?

Náměty činnosti:

Pohybové činnosti:

- motorická cvičení zaměřená na chodidla, prsty a dlaně
- plížení, lezení, lezení pozpátku, podlézání, prolézání, převaly
- napětí a uvolnění - v lehu i ve stoji
- cvičení rovnováhy (nakloněná rovina, balanční deska)
- PH: Škatulata, Slepovaná, Ruce kam?

Hudební a rytmické činnosti:

- pohyb na hudbu rytmické písně „Nemůžem jen sedět“
- pohyb se zpěvem „Hlava, ramena, kolena, palce“
- melodizační cvičení, brumendo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- „To jsem já“ - kresba akvarelovou pastelkou
- obkreslování postavy na balicí papír, malování detailů vodovými barvami
- obkreslování rukou + dozdobení

Jazykové a literární činnosti:

- mimická, artikulační cvičení - uvolnění mluvidel
- prohlížení encyklopedií k tématu - rozhovory, popis
- četba: Kozlíkův zoubek, Proč Janička nechce čočku, O Markétce a vitamínech

Rozumové činnosti:

- pracovní listy: Když onemocníš, Moje zoubky, Z čeho rostu
- prohlížení encyklopedií k tématu - rozhovory, popis
- seznámení s piktogramy - „čtyři kamarádi“ (strach, radost, smutek, vztek)
- smyslové hry: sluchová hra „Co spadlo na zem?“, „Cesta tmou“ - jeden z dvojice má zavázané oči, druhý ho provádí překážkami

- měření těla - každý jsme jiný
- diskusní kruh na téma - hygiena

2. Veselý Masopust.

Otázky pro děti:

1. Co je to Masopust?
2. Proč se slaví?
3. Jak oslavíme masopust v mateřské škole?
4. Jakou masku zvířete si na Masopust vybereš?
5. Co budeme dělat na karnevalu?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - přeskokování překážek, slalom, taneční kroky
- jemná motorika - prstová cvičení s motivací
- nácvik správného držení těla - jógové pozice
- hry a cvičení ve dvojicích
- PH: Hrnečku vař - s říkadlem, Na těsto

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní: To je zlaté posvícení, V dobrém jsme se sešli
- rytmizace známých písní s hrou na tělo
- nácvik jednoduchých tanečních kroků
- jednoduché doprovody na Orffovy nástroje

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy
- výroba masky či škrabošky (zdobení vystřižené šablony různými technikami)
- výroba girland

Jazykové a literární činnosti:

- poslech četby: J. Pechová - České pohádky, D.Šottnerová - Předjaří
- logopedická říkadla formou ozvěny
- souvislé vyprávění zážitků z karnevalu
- dramatizace pohádky: O koblížkovi

Rozumové činnosti:

- orientace v oboru 1 - 5
- didaktické hry - Co k čemu patří?, protiklady, různá pexesa
- seznámení s historií a současností tradice Masopustu

3. Z pohádky do pohádky.

Otázky pro děti:

1. Čemu říkáme pohádka?
2. Jakou pohádku máš nejraději?
3. Jaké znáš pohádkové bytosti?
4. Kdo je v pohádce „dobrý“ a kdo „zlý“? Dokážeš říct proč?
5. Dokážeš nějakou pohádku vyprávět?
6. Znáš nějaké pohádkové dvojice?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - cval, poskoky jednož, střidnož, výpon + taneční hry
- jemná motorika - cvičení s náčiním, prstová cvičení
- cvičení s hudbou, pohybová a taneční improvizace
- nácvik správného držení těla
- pohybové hry: Na sochy, Na zvířátka, Na těsto, Na kočku a myš,...

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písně Čert a Káča - s pohybem
- hudebně - pohybová hra Růženka
- dechová a intonační cvičení s „pohádkovou“ motivací
- nácvik jednoduchých tanečních kroků

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy - zdobení závěsu obrázky dle fantazie
- zdobení plesových škrabošek - barevné tuše
- kresba pohádkové postavy - tuš a špejle v trojboké násadě, kolorování

Jazykové a literární činnosti:

- poslech veršovaných pohádek Fr. Hrubína
- četba z knihy V. Provasníkové - Padla Madla do říkadla
- vyprávění jednoduchých pohádek s obrázky podle dějové posloupnosti
- rozhovory při prohlížení pohádkových knih, popis ilustrací
- uspořádání výstavy z donesených pohádkových knih
- četba klasických pohádek před odpočinkem
- hry s dřevěným divadélkem
- jazykolamy a hádanky
- seznámení s rýmem
- diskusní kruh na aktuální témata (Každý jsme jiný)

Rozumové činnosti:

- práce s knihou I. Březinové Teta to plete- rozlišování popletených pohádek
- skládání pohádkových puzzlů
- poznávání lidských vlastností v pohádkách
- procvičování pojmů před, za, vedle, mezi, první, poslední, nad, pod
- slovní nabalování - Mám na sobě, Přijela teta
- opakování orientace v oboru 1 - 5

Březen:

Ježci

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme své zdraví. Svět kolem nás.

Tematické části:

1. Z pohádky do pohádky.
2. Voláme tě, sluníčko.

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.

2. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
3. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
4. Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
5. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, naučit se nazpaměť krátké texty.
6. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
7. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
8. Chápat základní číselné a matematické pojmy.
9. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu.
10. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
11. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností.
12. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
13. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
14. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
 - rozšiřovat si poznatky a dovednosti důležité k vytváření osobní pohody i pohody prostředí
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet výslovnost, mluvní projev a vyjadřování
 - rozvíjet schopnost vnímat, naslouchat a porozumět
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet schopnost a dovednost umožňujících pocity a prožitky vyjádřit
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
5. **Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Ze světa pohádek vstupujeme do světa knih. Otevírají se nám příběhy plné fantazie a splněných přání. V tomto světě čeká na každého něco - pohádky, zvířata, vlaky, vzdálené světy dinosaurů či

tajemný vesmír - a my do tohoto světa společně vstoupíme. Ukážeme kamarádům „mou nejmilejší knížku“ a také navštívíme knihovnu. A na okno už ťuká jaro, vykukují první sněženky a petrklíče, ptáci radostně zpívají a přichází nejkrásnější období roku – jaro. Tak se ty Mořeno těš!

1. Z pohádky do pohádky.

Plynulé pokračování únorové tematické části.

2. Voláme tě, sluníčko.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš roční období?
2. Jak poznáš, které roční období je?
3. Co se děje v přírodě na jaře?
4. Co jsou to pupeny?
5. Které květiny vykvétají brzy na jaře?
6. Kdo je to Mořena?
7. Kam ji odneseme a proč?
8. Co jí zazpíváme?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika -vytrvalostní běh, zdolávání překážek, přeskoky
- jemná motorika - prstová cvičení, uvolňovací cviky ramenního kloubu
- cvičení k podpoře správného držení těla a dýchání
- hod horním obloukem, míčové hry
- cvičení s padákem
- cvičení s tyčemi
- relaxační cvičení s hudbou
- PH v přírodě

Hudební a rytmičné činnosti:

- nácvik písní: Volám tě, sluníčko, Hřej, sluníčko, hřej, Pampeliška,...
- nácvik říkadla Mořena - k odemykání lesa
- HPH: Uvjíjíme věneček, Pampeliška, Elce pelce, Pampelišky a včelky, Zlatá brána,....
- jednoduché taneční hry

Výtvarné a pracovní činnosti:

- jarní květiny různými technikami
- malování + otisky štětce - zlatý déšť
- malování počasí - pěnové barvy, vodové barvy, zapouštění barev
- společná výzdoba třídy, výroba Mořeny

Jazykové a literární činnosti:

- nácvik básní k tématu
- komunitní a diskusní kruhy k tématu
- četba z knihy D. Šottnerové Jaro a velikonoce - pranostiky, příběhy, básně
- dramatizace pohádky: O řepě

Rozumové činnosti:

- sledování a popis změn v přírodě přímým pozorováním - na školní zahradě i v okolí
- pěstitelské činnosti obilí, hrášek, řepička, fazole)
- poznávání prvních jarních květin (v přírodě i obrazový materiál)
- hra „Kdo chybí?“ „Já volám!“

Duben:

Ježci

Podtéma: Oslavy. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **Velikonoce.**
2. **Máme rádi zvířata.**
3. **Rej čarodějnic.**

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
2. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
4. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
5. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, porozumět slyšenému.
6. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
7. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
8. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
9. Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.
10. Podílet se na organizaci hry a činnosti, spolupracovat s ostatními.
11. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním.
12. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
13. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
 - rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
 - rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, citění a prožívání
 - rozvíjet paměť a pozornost
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost

- posilovat prosociální chování ve vztahu ke kamarádům v herní skupině
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla společenského soužití ve skupině
- umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
 - mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společností, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Čekají nás nejvýznamnější jarní svátky - Velikonoce. Ozdobíme třídu, vyrobíme „koledu“, chlapci i děvčata - každý má svůj velikonoční úkol. Pomlázky, kraslice, velikonoční zpívání i říkadla, návrat k tradicím a lidovým zvykům a hlavně veselo! To jsou Velikonoce. Svět zvířat má na jaře také důležitý úkol - přivést na svět svá mláďata. Poznáme, kde a jak žijí domácí zvířata a jak se o ně staráme. A také se vypravíme za zvířaty do lesa. Lesní čarodějnice nás provede jejich světem, naučí nás svá kouzla a přivítá nás na čarodějnickém reji.

1. Velikonoce.

Otázky pro děti:

1. Víš, co je to pomlázka a k čemu slouží?
2. Víš, co jsou kraslice?
3. Jak se připravujete na velikonoční svátky u vás doma?
4. Znáš velikonoční koledu?
5. Jak slaví dívky a chlapci Velikonoce?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - cval, poskoky jedno nož, chůze a běh ve výponu, orientace v prostoru při běhu
- jemná motorika - manipulace s drobnými předměty, cvičení s míčky
- pohyb s rytmickými koledami
- tleskání a pleskání ve dvojicích
- koulení míčů ve vázaném kruhu - nad hlavou, pod nohama

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Chocholatá slepičko, Slepíčí taneček, Běžel tudy zajíček, Přišel jsem k vám na koledu,...
- rytmizace textu - ozvučná dřívka, prstové činely, hra na tělo
- rytmické říkadlo s pohybem: Ben, ben, ben

Výtvarné a pracovní činnosti:

- dekorace vyfouknutých vajíček různými technikami

- zdobení papírových kraslic - malování technikou vymývání klovatiny, otisky prstovými barvami, lepení barevných geometrických tvarů, malování kuřátek, nalepení vystřižené „krajky“,....
- výroba stojánků pro kraslice - zajíček, slepička,....
- výroba závěsu na větvíčku - kuřátko ve skořápce, kuřátko či zajíček na kolíčku
- zdobení pomlázky

Jazykové a literární činnosti:

- nácvik velikonočních koled a říkadel: Koleda pro kluky; Koleda pro holky; Hody, hody; Zajíček; Paní mámo zlatičká;....
- poslech četby z knihy D. Šottnerové - Jaro a Velikonoce

Rozumové činnosti:

- vysvětlení názvů - Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Velikonoční neděle, Velikonoční pondělí
- vysvětlení úlohy chlapců a dívek při velikonočním koledování
- pracovní list - stejná kraslice (zrakové vnímání)
- poznávání a užívání homonym

2. Máme rádi zvířata.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš domácí zvířata?
2. Jak se jmenují jejich mláďata?
3. Kde a jak žijí, jaký dávají člověku užitek?
4. Jaký mají „hlas“?
5. Jaká znáš volně žijící zvířata?
6. Jaký je rozdíl mezi životem domácích a volně žijících zvířat?
7. Jak můžeme pomáhat lesním živočichům?
8. Jaká znáš exotická zvířata?
9. Kde je můžeme vidět?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - střídání běhu a poskoků snožmo, reakce na signál při běhu, úkroky a pohupy s hudbou, chůze ve dřepu i výponu, lezení, převaly
- jemná motorika - „motání klubička“, prstová cvičení Zajíček, Medvěd
- jógová cvičení s motivací - správné dýchání a držení těla, relaxace
- protahovací cvičení - kocouři
- strachový pytel
- cvičení s tyčemi ve vázaném kruhu
- PH: Na kočku a myš, Na zvířátka, Na ovečky,...
- vytrvalostní běh za vedoucí osobou

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Krávy, krávy,....; Hrál si koťátko; Malé kotě; Když jsem já sloužil;....
- pohybové ztvárnění písní
- intonační cvičení na slabiku (hlasy zvířat)
- sluchová hra: „Koťátko zamňoukej“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba domácích zvířat pomocí knihy „Jak se kreslí zvířátko“ - tuš + akvarel
- překládání papíru - kocoři a myšky
- kreslení s říkadly J. Synka - kuřátko, kocourek
- malování exotických zvířat pomocí knihy „Jak se kreslí zvířátko“ - suchý pastel

Jazykové a literární činnosti:

- poslech veršovaných pohádek Fr. Hrubína
- četba na pokračování: J. Kolář - Z deníku kocoura Modroočka
- nácvik říkadel ke kresbám
- dramatizace: O koťátku, které zapomnělo mňoukat
- poslech bajek
- hádanky Z. Pospíšilové - Hádám, hádáš, hádáme

Rozumové činnosti:

- hra „Poznej zvířátko“ - popis zvířete na skrytém obrázku, ostatní hádají
- didaktická hra: Co k sobě patří?
- hry se zvířátky ze statku - pojmy první, druhý, poslední, před, za, mezi, vedle, nahoře, dole, orientace v oboru 1 - 5
- pracovní list - Zvířata a jejich mláďata
- diskusní kruh na téma „respektovat a být respektován - vztah člověka ke zvířatům

3. Rej čarodějnic.

Otázky pro děti:

1. Víš, komu se říká v pohádkách čarodějnice?
2. Jak může vypadat?
3. Je to bytost dobrá nebo zlá a proč?
4. Znáš nějakou pohádku, ve které čarodějnice či kouzelníci vystupují?
5. Přál by sis na sobě něco změnit pomocí kouzelného lektvaru?
6. Copak asi dělá lesní čarodějnice?
7. Jak může pomáhat lesním živočichům i rostlinám?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - zdolávání překážek, procvičování plosky nohy, uchopování předmětů nohama
- jemná motorika - motání „pavučin“, spojování prstů - „pavouček“
- překážková dráha - „čarodějný les“
- prolézání „pavučiny“ - namotané provazy mezi kmeny
- PH: Na sochy

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písně: Pět ježibab, Čáry máry v dutém stromě
- nácvik jednoduchých tanečních kroků na Rej čarodějnic
- sluchová hra: „Co spadlo čarodějnici na zem?“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy
- společná práce - malování a lepení textilu - „čarodějnice“
- čarodějné omalovánky

- vytváření loutek čarodějnic z vařečky a textilu
- vystřihování netopýrů z barevného papíru
- malování papírových perníčků a lepení perníčků na chaloupku

Jazykové a literární činnosti:

- četba z knih: O. Preussler - Malá čarodějnice, Z. K. Slabý - Strašidelné pohádky, A. Steinwartová - Čarodějnické příběhy
- nácvik básní: „Lesní zaříkávadlo“ a „Čarodějnice“
- poslech pohádek o čarodějnicích: O černé Bertě, Perníková chaloupka
- určování hlásek na začátku slova

Rozumové činnosti:

- hra: „Čarodějko, my se ptáme“ - rozlišování barev a materiálů
- slovní nabalování - „co přihodím do kotlíku?“
- „míchání lektvarů“ - pomocí potravinářských barev (láska, přátelství, zdraví, krása - co si vybereš a proč?)
- pracovní list - labyrinty

Květen:

Ježci

Podtéma: Poznáváme se. Oslavy. Chráníme své zdraví.

Tematické části:

1. Rodina - tam je mi dobře.
2. Každý něco umí.
3. Z čeho rostu.

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
2. Koordinovat pohyby těla, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
4. Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
5. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách.
6. Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
7. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
8. Podílet se na organizaci hry a činnosti, respektovat potřeby jiného dítěte.
9. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí.
10. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
11. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
12. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
13. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
- rozvíjet zájem o další formy sdělení verbální i neverbální - výtvarné, hudební, pohybové i dramatické
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- získávat relativní citovou samostatnost
- rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet a city plně prožívat

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, se společností
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

Žijeme přípravami vystoupení ke Dni matek. Zpíváme, tančíme, vyprávíme si o našich maminkách, o tom, kdo patří do naší rodiny, kdo doma co dělá, o co se stará. Víme, že rodina je pro nás místo bezpečí a pohody, kde nás mají rádi a kde se cítíme dobře. Vyprávíme si o povolání rodičů a třeba se tak trochu zasníme, čím bychom chtěli jednou být. Počasí je již příznivé k pobytu v přírodě. Staráme se o své zdraví a dobrou pohodu sportováním a pohybem na čerstvém vzduchu, čekají nás výlety a školní olympiáda. A také víme, z čeho rosteme a co dobrého jíme.

1. Rodina - tam je mi dobře.

2. Každý něco umí.

Otázky pro děti:

1. Kdo patří do tvé rodiny?
2. Víš, jak se jmenují tví rodiče?
3. Znáš jména babiček a dědečků?
4. Kde může rodina bydlet?
5. Jak doma pomáháš rodičům?
6. Jaké práce dělá maminka doma?
7. Jaké práce vykonává tatínek doma?
8. Znáš povolání svých rodičů?
9. Čím bys chtěl být?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - jednoduché taneční kroky
- jemná motorika - hry s prsty, tleskání, masážní cvičení
- cvičení ve dvojicích
- kontaktní cvičení v kruhu
- volné taneční improvizace

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Mamince, Já jsem kytko, Ráno vstává maminka má
- nácvik tanečků vhodných na vystoupení
- hry s Orffovými nástroji
- hudební hádanky s klavírem
- jednoduchá melodizační cvičení
- pohybové vyjádření pocitů z poslechu hudby či rytmických nástrojů
- vyhledávání profesí v textech lidových písní

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba dáreků pro maminky - zdobení vařeček, váziček, navlékání těstovin, lepení obrázku z přírodnin, zdobení rámečku pro fotografii,....
- pokus o portrét - moje maminka – vodovými barvami
- kresba akvarelovou pastelkou - moje maminka, moje rodina

Jazykové a literární činnosti:

- četba z knih: Fr. Nepil - Tatínek se vyplatí, Z. Svěrák - Tatínku, ta se ti povedla
- poslech příběhů z Martínkovy a Alenčina čítanky - E. Petiška
- nácvik básní z knihy Z. Kopecké - Básničky od srdíčka
- tichá pošta

Rozumové činnosti:

- didaktické hry
- pracovní listy - procvičování geometrických tvarů, zrakové vnímání
- slovní nabalování k tématu
- Kimova hra
- pantomimické ztvárnění povolání

3. Z čeho rostu.

Otázky pro děti:

1. Co je to sport?
2. Proč lidé sportují?

3. Co to jsou sportovní hry?
4. Kde se smí a nesmí sportovat?
5. Jaké sporty znáš?
6. Sportuje tvoje rodina?
7. Co rád jíš?
8. Jaké jídlo tvému tělu prospívá a jaké škodí?
9. Proč musíme hodně pít?
10. Jaké jídlo pomáháš doma připravit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - procvičování plosky nohy, zdolávání překážek v přírodě
- jemná motorika - cvičení s náčiním (tyče, míčky, stuhy,...)
- překážkové dráhy - cvičení obratnosti
- jednoduchá atletická cvičení (skok do dálky, skok z místa, hod horním obloukem, štafetový běh, vytrvalostní běh, slalomový běh,...)
- sportovní aktivity v přírodním terénu
- PH s říkadly: Bleška; Leze, leze brouk; Hop skok šup;

Hudební a rytmické činnosti:

- poslech písní z CD: Přijede k nám návštěva (Vanda a Standa) - s pohybem
- rytmizace slov a textů
- hudební hádanky s klavírem

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pokus o kresbu sportovce v pohybu
- vystřihování obrázků z časopisů, lepení do koláže - Co jíme? Sportovci.
- překládání papíru - čepice - dekorování pěnovými a prstovými barvami
- obkreslení dětské postavy v pohybu - dokreslení detailů - sportovec

Jazykové a literární činnosti:

- četba E. Petiška - Alenčina čítanka
- gymnastika mluvidel
- logopedické říkanky formou ozvěny
- diskusní kruh: Kdo, jak a s kým sportuje? Co a proč rád jíš?

Rozumové činnosti:

- poznávání a správný název sportů - obrazový materiál
- třídění obrázků - potraviny x pochutiny (co prospívá mému tělu x co chutná mému jazýčku)
- pracovní list: Z čeho rostu
- opakování orientace v oboru 1 - 5, jednoduchá pořadová cvičení - první, druhý, třetí

Červen:

Ježci

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme vše kolem nás.

Tematické části:

1. Co se děje v trávě.
2. Kampak běží voda.
3. My všichni na Modré planetě.

Kompetence:

1. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
2. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity.
3. Chápat základní číselné a matematické pojmy.
4. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
5. Uvědomovat si svou samostatnost, vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.
6. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním.
7. Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
8. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
9. Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že odlišnosti jsou přirozené.
10. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
11. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
12. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
13. Mít povědomí o širším společenském, přírodním i kulturním prostředí.

Dílčí cíle:

- 1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
 - rozvíjet a užívat všechny smysly
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace
 - rozvíjet výslovnost, vytváření pojmů a vyjadřování
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
 - získávat relativní citovou samostatnost
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
 - dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
 - vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Situace:

Léto se blíží. Vydáme se do lesů i na louky. Pozorujeme hmyz, ale pozor, občas bodá, kouše, štípe,... Když zaprší letní dešť, příroda se raduje. Pozorujeme dešťové mraky, kam asi dešťová voda putuje? Voda přináší život rostlinám i všem živočichům na celé naší planetě Zemi..... Všichni žijeme na Zemi, jsme její součástí. Každý z nás někam patří. I příroda a věci kolem nás k nám patří. Spolu s přírodou vytváříme jednu velkou „rodinu všeho živého na Zemi“. Všichni lidé patří do jedné veliké „rodiny lidí na Zemi“. Abychom se na ní cítili dobře, seznamujeme se s předměty, zvířaty a rostliny z celého světa.

1. Co se děje v trávě.

Otázky pro děti:

1. Jací živočichové žijí na louce?
2. Čím jsou užiteční?
3. Mohou být pro nás nebezpeční?
4. Jak se mohu chránit před hmyzím bodnutím?
5. Mohu úmyslně zašlápnout drobný hmyz?
6. Znáš nějakého brouka?
7. Viděl jsi někdy mraveniště?
8. Kolik mravenců v něm asi bydlí?
9. Víš, jak se narodí motýl?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - pohyb v přírodním terénu
- jemná motorika - manipulace s přírodním materiálem
- sportování v přírodě: běh v terénu, hod šiškou, skok přes cestu, výstup do svahu, drobný běh se svahu,...
- jógová cvičení
- protahovací cvičení
- PH: Včelky a motýli, Mravenci - přenášení břemen na určitou vzdálenost, Leze, leze brouk; Bleška,...

Hudební a rytmičné činnosti:

- nácvik písní k tématu: Čáry máry v dutém stromě, Když sluníčko hřeje, Let' motýlku, let', Mravenci,...
- rytmičné doprovody na ozvučná dřívka, prstové činely, bubínky, tamburínu
- opakování tanečků
- volná pohybová improvizace na skladbu Čmelák

Výtvarné a pracovní činnosti:

- překládání papíru - housenky, motýl

- malování vodovými barvami, pěnovými barvami - hmyz
- společná koláž - Louka
- technika soutisku - motýl

Jazykové a literární činnosti:

- uvolnění mluvidel – artikulační, mimické cvičení
- správný výdechový proud - bzučení, mručení
- nácvik básní k tématu: Polámal se mraveneček, Mraveneček v lese,...
- četba na pokračování: M. Bobková - Divokraj
- poslech úryvků z knih: Ferda mravenec, Brouk Pytlík, Maková panenka, Hrátky se zvířátky z našich lesů a strání, Broučci,...
- hádanky s tematikou hmyzu
- rozhovory nad encyklopediemi

Rozumové činnosti:

- přímé pozorování hmyzu v přírodě, správné pojmenování
- pokus v přírodě - necháme kousek jablka u mraveniště a pozorujeme činnost mravenců
- pokus ve třídě - žížalí farma
- hmatové hry - poznávání přírodnin
- třídění a popis obrazového materiálu
- skládání puzzlů k tématu
- rozbor příběhu „Jak štěňátko dostalo chuť na med“
- zapůjčeným mikroskopem ze ZŠ pozorování přírodnin

2. Kampak běží voda.

Otázky pro děti:

1. Víš, odkud padá déšť?
2. Kam se ztrácí dešťová voda?
3. Odkud běží potok?
4. Kam běží potok? Kam běží řeka?
5. Kdo už viděl moře?
6. Zažil jsi někdy bouřku?
7. Proč se lidé bojí bouřky?
8. Jak se dostane voda do vodovodu?
9. Proč šetříme pitnou vodou?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - vytukávání rytmu nohama, úchopy předmětů nohama
- jemná motorika - prstová cvičení s motivací deště
- jógová cvičení
- dechová a relaxační cvičení (hudba CD - deštný prales)
- kontaktní cvičení ve dvojicích - téma počasí
- PH: Ostrovy, Čárka – tečka
- pohybová, taneční improvizace (uvolnění, relaxace)

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Dešťové kapičky, Voda voděnka, Pramínek,....
- rytmické doprovody na ozvučná dřívka, prstové činely, bubínky, tamburínu

- vytleskávání rytmu slov i textu
- taneček Pramínek

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společná koláž - moře
- malování, dekorační vzor - Deštník
- hry s barvami na velkém formátu - počasí

Jazykové a literární činnosti:

- četba na pokračování: Putování Kapky Katky
- logopedické říkanky formou ozvěny
- nácvik básní k tématu - Ťuká, ťuká deštík;...
- rozhovory nad encyklopediemi
- diskusní kruh - Voda dává život na Zemi. Pitná voda je vzácná.

Rozumové činnosti:

- rozbor příběhu „Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu“
- za vhodného počasí sledování vody v přírodě
- práce s encyklopedií - koloběh vody v přírodě
- práce s mapou pro děti - vodní plochy, vodní toky, vodní živočichové
- práce s básní „Voda na sedm způsobů“ - J. Čermáková a spol. - „Ty + já = kamarádi“

3. My všichni na Modré planetě.

Otázky pro děti:

1. Víte, jak se jmenuje planeta, na které žijeme?
2. Proč se jí říká modrá planeta?
3. Jaké znáte národnosti?
4. Proč mají lidé různou barvu pleti?
5. Víte, kde žijí zvířata (lev, slon, žirafa, tygr, opice, klokan)?
6. Jak se jmenuje stát, ve kterém žijeme?
7. Jak se jmenuje hlavní město ČR?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- běhy v prostoru, tvoření dvojic, trojic
- uvolňovací cviky celého těla, relaxační a dechová cvičení
- uvolňovací cvičení - Letadlo
- PH: Zlatá brána

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Chválím tě Země má; Zpívejme si, zpívejme;....
- rytmizace písní - rytmické Orffovy nástroje
- seznámení se státní hymnou
- volné taneční improvizace
- melodie mého jména - s využitím Orffových melodických nástrojů

Výtvarné a pracovní činnosti:

- koláž - naše Země
- obtisky dlaní - Ruka od srdce, obtisky chodidel – Indiánský kruh přátelství
- společné tablo
- malování ilustrací či masek ke společné pohádce

- kresba na téma - Zeměkoule

Jazykové a literární činnosti:

- četba: E. Petiška - Alenčina čítanka, Pohádky z celého světa
- diskusní kruhy: Každý jsme jiný. Co jsem prožil ve školce? - pozitiva i negativa, Co mohu udělat pro příjemné a čisté prostředí?
- spoluvytvoření příběhu o zvířatech z celého světa a jejich přátelství - pomocí návodných otázek, dramatizace
- práce s knihou J. Čermáková a spol. - „Ty + já = kamarádi“(báseň „Síla, „Kde je doma“, povídka „Král Karel IV., Otec vlasti“)

Rozumové činnosti:

- rozhovory s obrazovým materiálem - světadíly, dětská mapa světa, globus, encyklopedie
- videoprojekce - příroda na Zemi: džungle, savana, lesy, australská buš, země ledu a sněhu
- opakování - znalost denních a ročních období (proč se střídají?), koloběh vody v přírodě
- hry „Otázky“ - s pohybem

MEDVÍDATA

Září:

Medvídata

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **Pojď si s námi hrát.**
2. **Podzimní zahrádka.**

Kompetence:

1. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.
2. Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky.
3. Domluvit se slovy.
4. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.
5. Navazovat kontakty s dospělým.
6. Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.
7. Respektovat potřeby jiného dítěte.
8. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky.
9. Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.
10. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
11. Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
12. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet všechny smysly
 - zdokonalovat sebeobsluhu - učit se mít potřebu čistého zevnějšku a úpravy
 - seznamovat se s pravidly bezpečnosti – co ve školce smím a nesmím vzhledem k nebezpečí vzniku úrazu

- učit se správným návykům při stolování
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - učit se porozumět okolnímu světu, tomu co dítě vidí, slyší, ohmatává, cítí
 - učit se zapojovat se do všech činností během dne
 - učit se všimnout si lidí, věcí kolem sebe, sdělovat si poznatky
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - vést děti k spoluvytváření pravidel bezpečného chování a k jejich dodržování
 - učit se respektovat pravidla bezpečí a pohody a umět nést důsledky svého chování a jednání
 - rozvíjet přátelské vztahy
 - učit se říci své přání
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
 - rozvíjet komunikaci s dětmi i dospělými
 - seznámit se s prostředím třídy, uložením hraček, každodenním režimem, přechody do umývárny, do jídelny, do šatny apod.
 - učit se šetrně zacházet s hračkami
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - poznávat místo školky a její nejbližší okolí
 - poznávat živou a neživou přírodu v nejbližším okolí
 - učit se chránit prostředí kolem sebe
 - vést děti k dodržování pravidel bezpečného chování na školní zahradě a k jejich dodržování

Situace:

Vítáme se ve třídě Ježků. Děti poznávají nové prostředí a každodenní běh života v mateřské škole. Za pěkného počasí si chodíme hrát na zahradu. Seznamujeme se s pravidly bezpečného chování ve třídě i na zahradě. Koncem měsíce směřujeme první vycházky do nedalekého lesa, kde pozorujeme první pozdravy podzimu. Pozorujeme ovocné stromy a zeleninu na zahrádkách. Můžeme navštívit prodejnu s ovocem a zeleninou. Ochutnáváme ovoce a zeleninu.

1. Pojd' si s námi hrát.

Otázky pro děti:

1. Proč chodíme do mateřské školy?
2. Jak se jmenuješ?
3. Jakou máš značku?
4. Do jaké třídy chodíš?
5. Jak se jmenují kamarádi?
6. Víš, jak se jmenují tvoje paní učitelky?
7. Víš, kam patří hračky?
8. Znáš kouzelná slovíčka prosím a děkuji?
9. Proč si nesmíme ubližovat?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou (CD – dětské písničky) nápodobou, pohybová improvizace

- hrubá motorika - reakce na signál bubínku (zvukový signál), střídání chůze, běhu,...
- jemná motorika - cvičení s drátěnkami, uvolňovací cviky ruky, prstová
 - říkadla – Všechny moje prsty, Vrabci
- PH: Bublina, Medvěd, Na motýly, čápy a žáby...
- modelování - houby

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- hudební hádanky – poznám píseň podle melodie
- písničky: Deštík, Proč, Hádaly se houby,....
- vytleskávání rytmu známých říkadel a slov (např. moje jméno)
- HPH: Muchomůrka
- rytmické říkadlo s pohybem Dešťové kapičky

Výtvarné a pracovní činnosti:

- roztírání vodových barev štětcem po ploše – houby v lese
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty - Slunce
- střihání po rovné čáře (děšť) nebo vystřihování houby
- dekorativní zdobení deštníků - různé techniky
- modelování - houby

Jazykové a literární činnosti:

- básničky: Paleček a jeho kamarádi,....
- poslech četby: O pejskovi a kočičce, Říkání o víle Amálce, J. Balík – Pohádky z kouzelné hromádky, ...
- každodenní rituální komunitní kruh: posílání kamínku – řeknu své jméno, svou značku, koulení klubička, míče – kdo je můj kamarád, jak se jmenuje?, kontakt dotekem – pohladím kamaráda, značky v košíčku – hádáme, komu značka patří
- individuální rozhovory při volných hrách

Rozumové činnosti:

- jednoduché skládačky, puzzle a didaktické hry
- všechno ve třídě má své místo – ukládání hraček a pravidla při hrách ve všech částech třídy

2. Podzimní zahrádka.

Otázky pro děti:

1. Jaké znáš ovoce?
2. Jakou znáš zeleninu?
3. Kde roste ovoce?
4. Kde roste zelenina?
5. Pěstujete ovoce nebo zeleninu?
6. Kde můžeme koupit ovoce a zeleninu?
7. Jaké ovoce a zeleninu máš rád?
8. Co musíš udělat, než si kousneš do ovoce nebo zeleniny?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- pohybová improvizace (poslech hudby)

- hrubá motorika - střídání chůze, běhu, poskoků snožmo, sběr předmětů z koberce při běhu + pokládání zpět,....
- jemná motorika - cvičení s malými míčky, uvolňovací cviky ruky, prstová cvičení - hvězdy,....
- jednoduchá dechová a protahovací cvičení s říkadly
- výstup na ribstole
- PH: Jablíčka do košíčku (koulení míčků), Kompot,....

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování známých dětských písniček s klavírem
- písničky: Cibulka, Šel zahradník, Koulelo se, koulelo, Stojí, stojí bedla....
- taneček: Měla babka

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění temperové barvy do vlhkého podkladu - ovoce
- mačkání měkkých kousků papíru a vlepování do připravené šablony – jablka, hrušky,...
- vytrhávání papíru - jablka
- tiskání rozkrojených jablek či hrušek do připravené šablony – kompot
- tiskání jablíček (molitan, korek, brambora) na předkreslený strom
- grafomotorické cvičení suchým pastelem a prsty – Ovoce
- modelování ovoce a zeleniny

Jazykové a literární činnosti:

- básničky: Foukej, foukej, Sadaři, Houpačka s jablíčkem, Malíř, Brambora,...
- poslech četby z knihy Léto a podzim – D. Šottnerová
- hádanky: Hádej, hádej, hadači
- rozhovory nad encyklopediemi
- jednoduchá dramatizace - O veliké řepě
- nácvik techniky „ozvěna“

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – třídění, popis, rozhovory
- smyslové hry - poznávání některých druhů ovoce a zeleniny - tvar, barva, popis rozkrojeného, vůně, chuť
- opakování číselné řady 1 - 3
- ochutnávka doneseného ovoce či zeleniny
- didaktické stolní hry a pexesa
- poznávání ovocných stromů v přírodě
- pracovní list - zrakové vnímání (hrušky x jablka)

Říjen:

Medvíďata

Podtéma: Změny v přírodě. Žijeme ve městě.

Tematické části:

1. Barevný podzim.
2. Bezpečně ve městě.

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.

2. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
3. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
5. Spolupracovat s ostatními, respektovat potřeby jiného dítěte.
6. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
7. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
8. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
9. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
10. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - rozvíjet smyslové vnímání
 - rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
 - snažit se o správné držení těla a správné dýchání
 - přijímat přiměřené množství potravy a tekutin
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - orientovat se v prostoru
 - procvičovat znalost barev a základních tvarů
 - rozvíjet správnou výslovnost hlásek
 - učit se záměrně soustředit na činnost
 - záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - učit se hodnotit své chování – příklady dospělých
 - chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou
 - učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
 - upevnit společenské návyky
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - orientovat se v každodenním provozu MŠ
 - všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
 - osvojit si orientaci ve městě (v nejbližším okolí)
5. **Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - vést děti k pozorování přírody, uvědomit si vliv počasí na změny v přírodě
 - učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
 - učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
 - osvojit si základní pravidla bezpečnosti v silničním provozu

Situace:

Pozorujeme změny v přírodě (rostliny, keře, stromy, také volně žijící živočichy) a vnímáme rozdíly. Na zahradě i při vycházkách do okolí popisujeme změny v přírodě. Dbáme na vhodné oblečení podle počasí. Začínáme se na vycházkách častěji pohybovat v městském ruchu. Naučíme se, jak správně přecházet po přechodu. Pojmenováváme dopravní prostředky. Pozorujeme chování chodců na přechodu, dopravní ruch na křižovatce a MHD na sídlišti.

1. Barevný podzim.

Otázky pro děti:

1. Proč a jak se mění počasí na podzim?
2. Jaká roční období znáš?
3. Jak se v podzimním období oblékáme?
4. Odkud padá listí?
5. Jaké znáš stromy, plody, keře?
6. Jaká znáš volně žijící zvířata?
7. Kam a proč odlétají někteří ptáci?
8. Jak se chystají zvířata na zimu a proč?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- poznáváme jógu (motivační jógové pozice)
- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, míčky, drátěnky, papírové koule,)
- hrubá motorika – chůze a běh prostorem i v zástupu - draci a listy ve větru
- jemná motorika - uvolňovací cviky ruky s říkadly
- lezení ve vzporu dřepmo s předmětem na zádech - ježci
- ribstole – výstup a sestup
- cvičení s balančními míči
- PH: Čáp ztratil čepičku, Na ježky, Medvěd, Škatulata, Draci,....

Hudební a rytmické činnosti:

- hudební hádanky s klavírem
- dechová a artikulační cvičení
- písničky: Deštík; Vlaštovičko, leť; Cupy, dupy; Drak; Běží liška k Táboru;...
- HP improvizace
- rytmické hry s písničkou Prší, prší – tleskání, ťukání, ozvučná dřívka

Výtvarné a pracovní činnosti:

- zapouštění vodové barvy do vlhkého podkladu + kresba tuší + stříhání – drak
- otisky listů natřených temperou
- malování pěnovou barvou + otisky houbiček a prstů – jabloň ve čtyřech ročních dobách
- ježci – prstové barvy na vystřiženém tvaru
- malování plochým štětcem (medvěd, zajíc, myš,...)
- deštník - kresba tuší do předkresleného tvaru, kolorování potravinářskými barvami

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní rituální kruh
- uvolnění mluvidel, artikulační cvičení, logopedická říkadla (formou ozvěny)
- básničky: Drak, Podzime, podzime, Listí, Ježek, Veverka Čiperka,...
- poslech četby z knihy Léto a podzim – D. Šottnerová, Příběhy Ježka Pepy, Záhady naší zahrady, Dobrodružství veverky Zrzečky,...
- rozhovory nad encyklopediemi
- narativní pantomima, dramatizace – „Boudo, budko“
- seznámení s bajkou
- diskusní kruhy na aktuální témata (Pomáháme si; Neberu, co mi nepatří;...)

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – čtyři roční doby, stromy a keře, ptáci, lesní zvířata – popis a rozhovory
- didaktické stolní hry a pexesa
- poznávání stromů a keřů v přírodě
- sběr a třídění barevných listů v přírodě
- pracovní listy z nabídky „Nomík“ a „Zrakové vnímání“ – J. Bednářová
- vytváření číselné řady do 5 - ti, pojmy před, za, mezi, první, poslední (vlaštovky)

2. Bezpečně ve městě.

Otázky pro děti:

1. Jaké dopravní prostředky znáš?
2. Víš, kde se pohybují?
3. Víš, co je to semafor?
4. Jak poznáš přechod pro chodce?
5. Víš, jak správně přejít silnicí?
6. Znáš nějaké dopravní značky?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- protahovací a dechová cvičení s motivací nebo s hudbou
- hrubá motorika – chůze a běh prostorem i v zástupu, chůze za vedoucím dítětem – vláček, poskoky snožmo, pokus o jednonož, běh mezi překážkami
- jemná motorika – cvičení s drobným náčiním (víčka, drátěnky, plastové dílky stavebnic,....)
- zdolávání překážek – překážkové dráhy, chůze po rovině, šikmé ploše, lezení,
- podlézání, plazení
- dechová cvičení – syčí vlak
- smyslové hry zrakové („křivka“) a sluchové – (odkud cinká tramvaj?)
- PH: Na barevná auta, Na vláčky, Škatulata, Na řidiče,...

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písni s klavírem
- písňe: Vlak; Křižovatka na náměstí; Jede, jede vláček;....
- zpěv s hrou na tělo
- zrychlování a zpomalování tempa
- snaha o rozlišení zpěvu – nahlas x potichu

Výtvarné a pracovní činnosti:

- roztírání temperové barvy po ploše – barevná auta
- kresba podle předlohy (suchý pastel či tuš v trojboké násadě) – doprava na Barrandově – sestavení do společné koláže
- vláček – nalepování vystřižených geometrických tvarů
- vystřihování dopravních prostředků z dětských časopisů
- vystřihování po kruhu a nalepení - semafor
- různá tiskátka a omalovánky

Jazykové a literární činnosti:

- uvolňovací artikulační cvičení, správný nádechový i výdechový proud

- básničky: Semafor, Auto,...
- poslech četby: Pohádkový dědeček - „Jak se auto předhánělo s vlakem“, Jiří Kahoun - „O mašinkách“, Jiří Havel „Kluci, pozor, červená“, Jiří Havel „Nespokojený vláček“
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- interakční hra „Pane policisto“ - popis vzhledu kamaráda

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem - třídění dopravních prostředků – létá, jede, pluje, seznámení s některými dopravními značkami
- stolní skládačka – rozstříhaná dopravní značka – práce ve dvojici
- nácvik správného přecházení ve třídě (textilní přechod pro chodce) a potom na vycházkách
- nácvik správného pohybu po chodníku – na vycházkách
- návštěva dopravního hřiště v ZŠ
- pracovní listy z nabídky „Nomík“ - Bezpečně na cestě, Fotbalista, Semafor
- seznámení s geometrickými tvary

Listopad:

Medvíd'ata

Podtéma: Žijeme ve městě. Oslavy.

Tematické části:

1. Bezpečně ve městě.
2. Lesní skřítkci a Pán lesa.
3. Co děláme celý den.
4. Advent začíná.

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
2. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
3. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
4. Záměrně se soustředit a udržet pozornost.
5. Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.
6. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás.
7. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.
8. Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.
9. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké.
10. Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí.
11. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
12. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat koordinaci pohybu
 - vést děti k uspokojování potřeby pohybu
 - snažit se o správné držení těla a správné dýchání

- rozvíjet a užívat všechny smysly
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - orientovat se v prostoru, rozlišovat směry a vzdálenosti
 - všimnout si věcí, dějů kolem sebe, sdělovat si, čeho jsme si všimli
 - rozvíjet správnou výslovnost hlásek
 - záměrně vnímat a znát názvy věcí, jevů a rozumět názvu
 - zajímat se o lidské činnosti (starost o zvířata, péče o les)
 - chápat, že lidé jsou různí a chovají se různě, učit se naslouchat druhým
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - učit se hodnotit své chování (umět přiznat chybu, omluvit se)
 - učit se dodržovat dohodnutá pravidla soužití ve skupině
 - upevnit dodržování základních společenských norem komunikace
 - chtít porozumět projevu druhých
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - všimnout si změn a dění ve školce i v okolí
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
 - rozvíjet u nich pocit sounáležitosti s lidmi i přírodou
- 5. Oblast environmentální (dítě a svět)**
 - učit se dbát o svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých
 - učit se chránit přírodu, vážit si života ve všech jeho formách
 - dodržovat pravidla chování v přírodě
 - učit se pozorovat důsledky špatného chování lidí v přírodě
 - šetrně zacházet s věcmi, které používáme

Situace:

Pokračujeme ve vycházkách městem, upevňujeme nové znalosti o bezpečném pohybu po městě, správném přecházení ulice, chůzi po chodníku ve dvojicích vpravo. Nadále pozorujeme chování chodců a dopravní ruch v okolí. Připravujeme se na zamykání lesa – vyrábíme si klíče a chystáme lampióny. Těšíme se na večerní lampiónový průvod s rodiči. Na vycházkách navštívujeme blízký les a pozorujeme, jak se příroda chystá na zimu. S počínajícím adventním časem si zdobíme třídu a připravujeme vše na očekávanou návštěvu Mikuláše.

1. Bezpečně ve městě.

Plynulé pokračování říjnové tematické části.

2. Lesní skřítki a Pán lesa.

Otázky pro děti:

1. Víte, co se říká o sv. Martinovi?
2. Která zvířata se ukládají k zimnímu spánku?
3. Která zvířata můžeme v zimě potkat v lese?
4. Jak pomáháme ptáčkům v zimních měsících?
5. Kdo z vás má doma krmítko?
6. Jak se máme chovat v lese?
7. Co se stane, když se v lese nechováme správně?
8. Kdo z vás umí nějakou písničku o podzimu?
9. Jak chráníme zvířata v zimě?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou (CD – lidové písničky)
- cvičení s motivací (narativní pantomima), jógové pozice (srnka, ptáček apod.) – lesní zvířata, počasí, ...
- zdolávání překážek, chůze po nakloněné rovině
- PH: Na zvířátka; Tiše, tiše, ježek spí; Honily se myši; Na veverka;....
- hod horním obloukem – šiškou do kmenu stromu

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písni s hrou na tělo
- písně: Houpaly se veverka, Listopad,....
- snaha o rozlišení zpěvu – nahlas x potichu (les usíná)

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba lampiónů (tvrdý papír, olej)
- výroba klíče z papíru
- práce s přírodninami – lesní skřítci
- výtvarné vyjádření zážitků ze zamykání lesa – tuš, špejle
- otisky listů - koláž Podzimní les

Jazykové a literární činnosti:

- seznámení s pranostikami
- seznámení dětí s tradicí Svatomartinského průvodu, četba pověstí
- prohlížení obrázků
- nácvik básně - Zamykám, zamykám les
- poslech četby z knih: - D. Šottnerová – Léto a podzim, J. Pechová -Pohádky z mechového lesa
- rozhovory nad encyklopediemi a obrázkovými knihami k tématu
- vyprávění zážitků z průvodu

Rozumové činnosti:

- práce s obrazovým materiálem – lesní zvířata, jak se chystají na zimu
- didaktické hry, pexeso, domina, Co k sobě patří?, protiklady,....

3. Co děláme celý den.

Otázky pro děti:

1. Co děláme ráno?
2. Co děláme v poledne?
3. Co děláme večer?
4. Co děláte rádi v mateřské škole?
5. Co děláte rádi doma?
6. Pomáháte doma rodičům?
7. Co byste si přáli doma změnit?
8. Co byste změnili v mateřské škole?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- motorická cvičení s hudbou

- chůze ve dvojicích, trojicích - na signál
- cvičení ve dvojicích
- opakování PH
- míčové hry

Hudební a rytmické činnosti:

- opakování písni s klavírem - hádanky
- písnička s pohybem: Když jde malý bobr spát
- práce s dechem při zpěvu s pohybem
- vytleskávání rytmu slov
- relaxační hra: Krokodýlí máma

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba tuší v trojboké násadě – moje oblíbená hračka
- hry s barvami – zapouštění či otisky molitanem, bramborou (např. můj hrníček, deštník, peřinka,....)

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- práce s obrazovým materiálem – řazení podle časové posloupnosti
- poslech básní J. Žáčka
- poslech četby z knihy Martínkova čítanka, 366 příběhů a ještě něco navíc
- vyprávění příběhu podle obrázku
- diskusní kruh – „U nás doma“

Rozumové činnosti:

- jednoduchá pantomima – předvádění a hádání denních činností
- didaktické hry, pexeso, domina, Co k sobě patří?, protiklady,....
- obrázkové kartičky: „Já a naše rodina“
- hra „Ukaž nám“ - napodobování činností dle textu říkadla

4. Advent začíná.

Otázky pro děti:

1. Víte, čemu se říká Advent?
2. Má někdo doma vyzdobený stůl adventním věncem? A víte proč?
3. Jak si můžeme vyzdobit třídu, aby vypadala slavnostně?
4. Připravujete si doma „Dopis pro Ježíška?“
5. Na co se můžeme v adventním čase těšit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s říkadly
- motorická cvičení (jóga) – slunce, hvězdy, déšť, sníh,....
- protahovací cvičení s hudbou jógy
- PH: Kdo to chodí kolem nás

Hudební a rytmické činnosti:

- písnička s pohybem – Meluzína
- říkadlo s rytmickou hrou na tělo – Bum, bum, ratata
- práce s dechem při zpěvu s pohybem

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba přáníčka: „Dopis Ježíškovi“
- výroba papírových řetězů
- stříhání papírových vloček
- výzdoba šatny – andělci a čerti různými technikami (vystřihování, otisky molitanu, lepení textilu, bramborová tiskátka,.....)
- výroba či pomoc při výrobě adventního kalendáře

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- práce s obrazovým materiálem – řazení podle časové posloupnosti
- poslech příběhů Josefa Lady
- poslech četby z knihy D. Šottnerové – Advent (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- diskusní kruh – Jak se připravujeme na Vánoce u nás doma?

Rozumové činnosti:

- manipulace s předměty – pojmy před, za, mezi, první, poslední
- manipulace s předměty – orientace v oboru 1 - 4 – ubírání, přidávání
- porovnávání skupin podle počtu předmětů

Prosinec:

Medvíďata

Podtéma: Oslavy.

Tematické části:

1. **Přijde k nám Mikuláš.**
2. **Než zacinká zvoneček.**

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.
2. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
4. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
5. Naučit se nazpaměť krátké texty.
6. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
7. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
8. Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.
9. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
10. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí.
11. Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
12. Uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.
13. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
14. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat hrubou i jemnou motoriku
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu

- rozvíjet smyslové vnímání
- uvědomovat si vlastní tělo, příjemné pocity při kontaktních a relaxačních cvičeních
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet kultivovaný řečový projev
 - rozvíjet paměť, představivost, fantazii
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - učit se vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
 - podporovat estetické vnímání, cítění, prožívání
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - postupně utvářet sociální citlivost a toleranci k druhému
 - rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
 - rozvíjet komunikační dovednosti směrem k druhému
 - učit se uznávat práva druhých
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - učit se spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě
 - rozvíjet výtvarné, hudební i slovesné dovednosti
 - citově vnímat a prožívat společné kulturní akce, se zájmem sledovat a také hodnotit (líbí x nelíbí, baví x nebaví a proč)
 - vytvářet si pozitivní vztah ke společenství ve třídě i v celé škole
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - poznávat, že časem se vše vyvíjí a proměňuje (změny v přírodě, ubíhání času při čekání na Vánoce)
 - vést děti k pozorování přírody, uvědomit si, že příroda a počasí se během roku mění
 - vytvářet vztah k místu prostředí, ve kterém dítě žije

Situace:

Pomalu se blíží zima. Na vycházkách si všímáme změn v přírodě a také změn počasí. Pozorujeme, jak se lidé připravují na vánoční svátky. Pomáháme s výzdobou třídy i šatny, těšíme se na příchod Mikuláše. Pečeme vánoční cukroví, vyrábíme dárečky pro naše blízké, seznamujeme se s vánočními tradicemi, zpíváme si, vyprávíme, čteme příběhy a už se nemůžeme dočkat, až zacinká zvoneček.

1. Přejde k nám Mikuláš.

Otázky pro děti:

1. Víte, kdo to byl sv. Mikuláš?
2. Jak dělá Mikuláš v dnešní době radost dětem?
3. Kdo s Mikulášem chodí?
4. Znáte nějakou písničku nebo básničku o Mikuláši, čertovi nebo andělovi?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- jednoduché taneční kroky

- jemná motorika - hmatové hry (co má čertík v pytlíku?), manipulace s drobnými předměty (při volných hrách, výzdobě třídy, ...)
- cvičení s hudbou
- zdokonalování hrubé motoriky - střídání běhu a chůze, reakce na zvukový signál (běh, na úder bubínku se schová čertík do krabičky)
- cvičení rovnováhy na švédské lavici
- jógové pozice (strom, jezdec)
- taktilní hry ve vázaném kruhu
- „čertí“ honičky (běh v prostoru, na signál čerti do pekla)

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky: Čertíku Bertíku, Mikuláši, Mikuláši,
- říkadlo s rytmickou hrou na tělo: Máme špičky jak šavličky
- rytmický doprovod na Orffovy nástroje
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- vytleskávání rytmu slov

Výtvarné a pracovní činnosti:

- čerti a Mikulášové - vystřížení tvaru, otisky molitanem nebo korkem a temperovými barvami
- andílci - bramborová tiskátka a dokreslení
- kresba tuší - čerti, Mikuláš
- společná výzdoba třídy (peklo, nebe)
- výroba papírových řetězů
- vánoční ozdoby - kresba tuší či otisky prstovými barvami na vystřížené tvary

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- diskusní kruh - na téma návštěva Mikuláše a moje zážitky z ní
- poslech četby z knihy D. Šottnerové – Advent (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- četba a rozhovory - Krtek a Vánoce
- četba na pokračování z knihy „Čertovské pohádky“ - Jan Teufel
- uvolňování mluvidel, artikulační cvičení, nácvik správného výdechového proudu

Rozumové činnosti:

- Kam se schoval čert? – pojmy před, za, mezi, vedle, nahoře, dole
- seznámení s činnostmi ve skupině

2. Než zacinká zvoneček.

Otázky pro děti:

1. Jak se doma připravujete na oslavu Vánoc?
2. Jaké zvyky doma dodržujete?
3. Jaká jídla se připravují na štědrovečerní večeři?
4. Jak se slavily vánoce dříve?
5. Jak slavíme vánoce dnes?
6. Umíš nějaké koledy?
7. Zpíváte si koledy i doma s rodiči?
8. Jak se k sobě máme chovat o vánocích?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- cvičení s hudbou i s náčiním (stuhy, drátěnky, vatové tampónky – vločky,...)
- hrubá motorika – jednoduché taneční kroky, chůze a běh ve výponu, nácvik cvalu, poskoky snožmo i jednož,...
- jemná motorika - prstová a motorická cvičení (sněhové vločky, foukání větru, zobáčky ptáčků, motání klubiček,...)
- běh mezi překážkami, sbírání a pokládání předmětů za běhu
- kontaktní hry - uvědomění si blízkosti druhého
- cvičení rovnováhy – „váha“, strom (jóga)
- masáže (automasáže)
- PH Panáček skáče, Panenky skáče, Na domečky

Hudební a rytmické činnosti:

- písničky: Prosinec prosí, Stojí vrba košatá, Půjdem spolu do Betléma, Štědrej večer nastal,....
- básně, říkadla s vánoční tematikou
- doprovod písní na triangl, rolničky, prstové činely či zvonkohru
- jednoduché taneční improvizace s hudbou
- poslech vánočních koled
- poslech ukázky České mše vánoční – J. J. Ryba

Výtvarné a pracovní činnosti:

- Štědrovka – napichování želé, rozinek na špejli a ozdobení jablka
- výroba vánočních dárků pro rodiče – svícen, práce s barvami na sklo
- kapr – zapouštění barev do klovatiny nebo nalepování šupinek na předtištěný tvar
- vánoční ozdoby – předtištěný tvar – sypání odřezků pastelky na předtištěný tvar
- výroba trojrozměrného vánočního stromečku – barevný papír, lepidlo
- vánoční stromeček – umělecká křída, barevný papír
- „dopis Ježíškovi“ - inkoustem na zmizík
- pečení vánočního cukroví – vyválení těsta, vykrajování tvořítky, zdobení polevou
- výroba vánočních řetězů – stříhání, lepení proužků papíru
- strojení vánočního stromečku
- tvoření na vánoční dílně s rodiči

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- diskusní kruh - na téma Vánoce u nás doma
- poslech četby z knihy D. Šottnerové – Vánoce (poslech příběhů, pranostik a lidových zvyků)
- *Vánoční dopoledne* – zpívání vánočních koled, pouštění lodiček z ořechů, krájení jablčka, ochutnávka vánočního cukroví, vánoční nadílka, rozdávání dárečků
- četba pohádky Krtek a Vánoce – Eduard Petiška
- prohlížení knihy České vánoce
- návštěva divadelních představení či koncertů
- logopedické říkanky
- narativní pantomima, dramatizace

Rozumové činnosti:

- didaktické stolní hry, puzzle a pexeso

- zrková diferenciacie – pracovný list - Co do skupiny nepatří?
- smyslové hry - Kam se schoval zvoneček? Odkud cinká zvoneček?

Leden:

Medvíďata

Podtéma: Oslavy. Chráníme si své zdraví. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **My Tři králové jdeme k vám.**
2. **Zima v lese.**
3. **Zimní radovánky.**

Kompetence:

1. Koordinovat pohyby těla.
2. Znat základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
3. Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
5. Orientovat se v prostoru i v rovině.
6. Chápat základní matematické pojmy.
7. Respektovat potřeby jiného dítěte.
8. Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.
9. Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností.
10. Vnímat, že svět má svůj řád, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
11. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - osvojovat si poznatky o svém těle a jeho zdraví
 - osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví, jak předcházet úrazu či nemoci
 - rozvíjet ovládání pohybového aparátu - správné držení těla a dýchání
 - uvědomovat si své tělo
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet jazykové i komunikativní dovednosti
 - rozvíjet paměť a pozornost
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - učit se všimnout si věcí, dějů kolem sebe
 - snažit se hodnotit své chování
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet komunikativní dovednosti směrem k druhému
 - učit se uznávat práva druhých
 - rozvíjet schopnosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
 - znát a řídit se pravidly zdvořilého chování
 - učit se rozumět projevům neverbální komunikace
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**

- rozvíjet základní společenské návyky a dovednosti
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- snažit se respektovat pravidla soužití
- učit se rozpoznat a odmítnout ubližování či nevhodné chování

5. Oblast environmentální (dítě a svět)

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí
- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

Vyprávíme si o zážitcích z Vánoc, připravujeme se na průvod Tří králů - vyprávíme si jejich příběh, zpíváme jejich koledu, vyrábíme koruny. Po Vánocích si upevníme opět pravidla společného soužití dětí v mateřské škole. Pozorujeme na zahradě ptáky a budeme se o ně starat. Vyjdeme si k lesu, pozorujeme zimní přírodu, všechny její proměny. Radujeme se ze sněhové i mrazivé nadílky – pokud počasí dovolí, sportujeme na zahradě, učíme se chránit si své zdraví v mrazivém počasí.

1. My Tři králové jdeme k vám.

Otázky pro děti:

1. Znáte jména Tří králů?
2. Kdo byli Tři králové?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - běh + reakce pohybem na zvukový signál, pochod „králů“ v rytmu písně
- jemná motorika - cvičení s náčiním (drátěnky, míčky, sněhové vločky)
- cvičení rovnováhy
- PH: Mrazící honička

Hudební a rytmické činnosti:

- píseň My tři králové jdeme k vám s doprovodem Orffových nástrojů
- opakování písní s rytmickou hrou na tělo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba královských korun
- společná práce na téma „zimní krajina“ technikou zmizíku na inkoust
- společné odstrojování vánočního stroměčku ve třídě

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- individuální rozhovory s dětmi o tom, co jsme prožili o Vánocích
- sdělování zážitků v diskusním kruhu
- poslech četby příběhu Tří králů z knih: J. Lada - České vánoce, D.Šottnerová - Vánoce
- pokus o jednoduché převyprávění s pomocí dřevěného Betléma a obrázků

Průvod Tří králů - průvod v kostýmech a korunách se zvonky a dobrotami po celé mateřské škole, společné zpívání koledy a vzájemné obdarování.

2. Zima v lese.

Otázky pro děti:

1. Co se děje v lese, když napadne sníh?
2. Jaká znáš lesní zvířata?
3. Jak lesní zvířata přezimují?
4. Mají dostatek potravy?
5. Kdo a jak jim může pomoci?
6. Jak můžete pomáhat vy?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - běh prostorem vpřed, vzad, přes překážky - orientace v prostoru, reakce na signál, sběr předmětů v běhu
- jednoduché taneční kroky
- jemná motorika - cvičení s náčiním (papírové koule, míčky, sněhové vločky)
- cvičení obratnosti na ribstolech - ručkování, výstup a sestup po nakloněné rovině - „ptáčci“
- PH: Na zajíce (na signál 2 zajíci do pelíšku), Na Peška, Na zvířátka,...
- relaxační a dechová cvičení „sníh“, „zimní strom“

Hudební a rytmické činnosti:

- písně: Vrabec a sýkorka - s pohybem; V zimě + taneček; Huboval vrabčák - s pohybem; Písnička o vrabci; Bude zima, bude mráz;
- opakování písní s rytmickou hrou na tělo
- vytleskávání slabik slov

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společná práce - Ptáci u krmítka - prstové a temperové barvy
- „vrány“ - pěnové houbičky, štětce a temperové barvy na vystřižené tvary
- „vrány“ – nalepování kousků černé vlny na vystřižený formát vrány
- výroba krmítek pro ptáky - korále ze sušených jeřabin a trnek, lojové závěsy na stromy (zaližeme mák, vločky, krupky, strouhanku,...), makový ježek – do jablka napícháme makovičky
- výtvarná fantazie na základě poslechu písně - různými technikami

Jazykové a literární činnosti:

- každodenní komunitní kruh
- poslech četby: O nenasatném vrabci (Pohádkový dědeček), úryvky z knihy 366 příběhů z přírody, Hans de Beer - Lední medvídek,....
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny
- seznámení s příslovími
- dramatizace: Budka v zimě
- diskusní kruhy k tématu či k vzájemným vztahům mezi dětmi

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- pracovní listy Ptáci v zimě, Les v zimě
- třídění a popis demonstračních obrázků lesních zvířat dle zadání
- didaktická hra Protiklady

- procvičování geometrických tvarů, orientace v oboru 1 - 5
- pozorování a popis přírodních změn na vycházkách k lesu

3. Zimní radovánky.

Otázky pro děti:

1. Kde se vzal sníh?
2. Jaký je sníh?
3. Co je led?
4. Kde se led tvoří a proč?
5. Co se stane s ledem a sněhem v teple?
6. Jak se v zimě oblékáme a proč?
7. Jaké znáš zimní sporty?
8. Jak chráníme své zdraví při sportování?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - chůze a běh v prostoru či za vedoucím dítětem - orientace v prostoru
- jemná motorika - mačkání papírových koulí a průpravná cvičení s nimi
- hod horním obloukem do dálky i na cíl (papírovou i sněhovou koulí)
- napodobování zimních sportů pohybem
- koordinační cvičení (běžkaři, panák)
- relaxační cvičení - vločky
- PH Mrazíci, Mrazíci honička, Na sněhuláky,...
- masáže ve dvojicích

Hudební a rytmické činnosti:

- písně: Mrazík a metelice, Dva mrazíci, Sněží,
- říkadlo Metelice s pohybem
- rytmická hra na tělo s písněmi
- rytmizace slov

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společné práce - zimní krajina (zmizíkem na inkoust), zimní les (vodové barvy)
- vystřihování vloček
- sněhuláci různými technikami (vymývání klovatiny, kresba do otisku fólie, vytrhávání a nalepování koulí,...)
- modelování sněhuláků, postav
- vystřihování obrázků zimních sportů - sestavení společné koláže

Jazykové a literární činnosti:

- poslech četby: Krtek v zimě, Gábina, Jasnka a vánoční prázdniny,...
- logopedické říkanky k tématu formou ozvěny
- dechová cvičení s motivací (počasí, foukání do vloček,...)
- diskusní kruh na téma zimního počasí, zimních sportů, bezpečnosti při
 - pobytu v mrazu či při sportování

Rozumové činnosti:

- fyzikální pokusy se sněhem a ledem
- hra „Co by se mohlo stát, kdyby....?“ - téma ochrany zdraví v zimě
- při hrách na sněhu vytváření a dodržování pravidel bezpečnosti

- sestavování rozstříhaných obrázků
- Kimova hra a slovní nabalování na téma zimní oblečení
- názorná ukázka předmětů k ochraně zdraví při sportu (přilba, obuv a oblečení k lyžování, brusle a chrániče,...)

Únor:

Medvíďata

Podtéma: Změny v přírodě. Svět kolem nás. Oslavy.

Tematické části:

1. **Znám své tělo.**
2. **Veselý Masopust.**
3. **Z pohádky do pohádky.**

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla, koordinovat pohyby těla.
2. Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
3. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.
4. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
5. Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině, spolupracovat s ostatními.
6. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
7. Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
8. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.
9. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
10. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
 - osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
 - osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
 - vytvářet zdravé životní návyky a postoje
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
 - rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
 - rozvíjet schopnost a dovednost umožňujících pocity a prožitky vyjádřit
 - kultivovat mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
 - rozvíjet schopnost sebeovládání
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet komunikační dovednosti směrem k druhému
- učit se rozumět projevům neverbální komunikace
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- rozvíjet sociální citlivost, toleranci a respekt

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
- vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- vytvářet elementární povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

Situace:

V únoru stále vládne zima. Víme, jak máme v zimě pečovat o své zdraví. Encyklopedie nám pomohou poznat své tělo trochu jinak. Poznáme, jak rosteme, jak se hýbeme, jak dýcháme či kam putuje potrava v našem těle. S dětmi se těšíme na masopustní karneval a společně se na něj připravujeme. Po několik týdnů žijeme světem pohádek a masopustního veselí.

1. Znáám své tělo.

Otázky pro děti:

1. Jsi dívka nebo chlapec?
2. Jaký je rozdíl mezi dívkou a chlapcem?
3. Co tvému tělu prospívá?
4. Co tvému tělu škodí a proč?
5. Proč se naše tělo může hýbat?
6. Co se děje, když dýchám?
7. Co se děje, když jím a piju?
8. Čím vidím, slyším, čichám, chutnám a hmatám?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- motorická cvičení zaměřená na chodidla, prsty a dlaně
- plížení, lezení, lezení pozpátku, podlézání, prolézání, převaly
- napětí a uvolnění - v lehu i ve stoji
- cvičení rovnováhy (nakloněná rovina, balanční deska)
- PH: Škatulata, Slepovaná, Ruce kam?

Hudební a rytmické činnosti:

- pohyb na hudbu rytmické písně „Nemůžem jen sedět“
- pohyb se zpěvem „Hlava, ramena, kolena, palce“
- melodizační cvičení, brumendo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- „To jsem já“ - kresba akvarelovou pastelkou
- obkreslování postavy na balicí papír, malování detailů vodovými barvami
- obkreslování rukou + dozdobení

Jazykové a literární činnosti:

- mimická, artikulační cvičení – uvolnění mluvidel
- prohlížení encyklopedií k tématu - rozhovory, popis
- četba: Kozlíkův zoubek, Proč Janička nechce čočku, O Markétce a vitamínech

Rozumové činnosti:

- pracovní listy: Když onemocníš, Moje zoubky, Z čeho rostu
- prohlížení encyklopedií k tématu - rozhovory, popis
- seznámení s piktogramy – „čtyři kamarádi“ (strach, radost, smutek, vztek)
- smyslové hry: sluchová hra „Co spadlo na zem?“, „Cesta tmou“ - jeden z dvojice má zavázané oči, druhý ho provádí překážkami
- měření těla - každý jsme jiný
- diskusní kruh na téma - hygiena

2. Veselý Masopust.

Otázky pro děti:

1. Co je to Masopust?
2. Proč se slaví?
3. Jak oslavíme masopust v mateřské škole?
4. Jakou masku zvířete si na Masopust vybereš?
5. Co budeme dělat na karnevalu?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - přeskokování překážek, slalom, taneční kroky
- jemná motorika - prstová cvičení s motivací
- nácvik správného držení těla - jógové pozice
- hry a cvičení ve dvojicích
- PH: Hrnečku vař - s říkadlem, Na těsto

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní: To je zlaté posvícení, V dobrém jsme se sešli
- rytmizace známých písní s hrou na tělo
- nácvik jednoduchých tanečních kroků
- jednoduché doprovody na Orffovy nástroje

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy
- výroba masky či škrabošky (zdobení vystřižené šablony různými technikami)
- výroba girland

Jazykové a literární činnosti:

- poslech četby: J. Pechová - České pohádky, D.Šottnerová - Předjaří
- logopedická říkadla formou ozvěny
- souvislé vyprávění zážitků z karnevalu
- dramatizace pohádky: O koblížkovi

Rozumové činnosti:

- orientace v oboru 1 - 5
- didaktické hry - Co k čemu patří?, protiklady, různá pexesa
- seznámení s historií a současností tradice Masopustu

3. Z pohádky do pohádky.

Otázky pro děti:

1. Čemu říkáme pohádka?
2. Jakou pohádku máš nejraději?
3. Jaké znáš pohádkové bytosti?
4. Kdo je v pohádce „dobrý“ a kdo „zlý“? Dokážeš říct proč?
5. Dokážeš nějakou pohádku vyprávět?
6. Znáš nějaké pohádkové dvojice?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - cval, poskoky jednož, střídnož, výpon + taneční hry
- jemná motorika - cvičení s náčiním, prstová cvičení
- cvičení s hudbou, pohybová a taneční improvizace
- nácvik správného držení těla
- pohybové hry: Na sochy, Na zvířátka, Na těsto, Na kočku a myš,...

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písně Čert a Káča - s pohybem
- hudebně - pohybová hra Růženka
- dechová a intonační cvičení s „pohádkovou“ motivací
- nácvik jednoduchých tanečních kroků

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy - zdobení závěsu obrázky dle fantazie
- zdobení plesových škrabošek - barevné tuše
- kresba pohádkové postavy - tuš a špejle v trojboké násadě, kolorování

Jazykové a literární činnosti:

- poslech veršovaných pohádek Fr. Hrubína
- četba z knihy V. Provasníkové - Padla Madla do říkadla
- vyprávění jednoduchých pohádek s obrázky podle dějové posloupnosti
- rozhovory při prohlížení pohádkových knih, popis ilustrací
- uspořádání výstavy z donesených pohádkových knih
- četba klasických pohádek před odpočinkem
- hry s dřevěným divadélkem
- jazykolamy a hádanky
- seznámení s rýmem
- diskusní kruh na aktuální témata (Každý jsme jiný)

Rozumové činnosti:

- práce s knihou I. Březinové Teta to plete- rozlišování popletených pohádek
- skládání pohádkových puzzlů
- poznávání lidských vlastností v pohádkách
- procvičování pojmů před, za, vedle, mezi, první, poslední, nad, pod
- slovní nabalování - Mám na sobě, Přijela teta
- opakování orientace v oboru 1 - 5

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme své zdraví. Svět kolem nás.

Tematické části:

1. Z pohádky do pohádky.
2. Voláme tě, sluníčko.

Kompetence:

1. Zachovávat správné držení těla.
2. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
3. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
4. Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
5. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, naučit se nazpaměť krátké texty.
6. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
7. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.
8. Chápat základní číselné a matematické pojmy.
9. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu.
10. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.
11. Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností.
12. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
13. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.
14. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
 - rozšiřovat si poznatky a dovednosti důležité k vytváření osobní pohody i pohody prostředí
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet výslovnost, mluvní projev a vyjadřování
 - rozvíjet schopnost vnímat, naslouchat a porozumět
 - posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
 - rozvíjet schopnost a dovednost umožňujících pocity a prožitky vyjádřit
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - rozvíjet kooperativní dovednosti
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
4. **Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
 - rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
5. **Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - osvojovat si poznatky o rozmanitosti a proměnách přírodního prostředí

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž dítě žije
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Ze světa pohádek vstupujeme do světa knih. Otevírají se nám příběhy plné fantazie a splněných přání. V tomto světě čeká na každého něco - pohádky, zvířata, vlaky, vzdálené světy dinosaurů či tajemný vesmír - a my do tohoto světa společně vstoupíme. Ukážeme kamarádům „mou nejmilejší knížku“ a také navštívíme knihovnu. A na okno už tluče jaro, vykukují první sněženky a petrkliče, ptáci radostně zpívají a přichází nejkrásnější období roku – jaro. Tak se ty, Mořeno těš!

1. Z pohádky do pohádky.

Plynulé pokračování únorové tematické části.

2. Voláme tě, sluníčko.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš roční období?
2. Jak poznáš, které roční období je?
3. Co se děje v přírodě na jaře?
4. Co jsou to pupeny?
5. Které květiny vykvétají brzy na jaře?
6. Kdo je to Mořena?
7. Kam ji odneseš a proč?
8. Co jí zazpíváme?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - vytrvalostní běh, zdolávání překážek, přeskoky
- jemná motorika - prstová cvičení, uvolňovací cviky ramenního kloubu
- cvičení k podpoře správného držení těla a dýchání
- hod horním obloukem, míčové hry
- cvičení s padákem
- cvičení s tyčemi
- relaxační cvičení s hudbou
- PH v přírodě

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní: Volám tě, sluníčko, Hřej, sluníčko, hřej, Pampeliška,...
- nácvik říkadla Mořena - k odemykání lesa
- HPH: Uvjíme věneček, Pampeliška, Elce pelce, Pampelišky a včelky, Zlatá brána,....
- jednoduché taneční hry

Výtvarné a pracovní činnosti:

- jarní květiny různými technikami
- malování + otisky štětce - zlatý déšť

- malování počasí - pěnové barvy, vodové barvy, zapouštění barev
- společná výzdoba třídy, výroba Mořeny

Jazykové a literární činnosti:

- nácvik básní k tématu
- komunitní a diskusní kruhy k tématu
- četba z knihy D. Šottnerové Jaro a velikonoce - pranostiky, příběhy, básně
- dramatizace pohádky: O řepě

Rozumové činnosti:

- sledování a popis změn v přírodě přímým pozorováním - na školní zahradě i v okolí
- pěstitelské činnosti obilí, hrášek, řeřicha, fazole)
- poznávání prvních jarních květin (v přírodě i obrazový materiál)
- hra „Kdo chybí?“ „Já volám!“

Duben:

Medvíďata

Podtéma: Oslavy. Změny v přírodě.

Tematické části:

1. **Velikonoce.**
2. **Máme rádi zvířata.**
3. **Rej čarodějnic.**

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci.
2. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.
4. Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.
5. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, porozumět slyšenému.
6. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.
7. Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
8. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
9. Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.
10. Podílet se na organizaci hry a činnosti, spolupracovat s ostatními.
11. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním.
12. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
13. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
 - rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
 - rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev

- posilovat zvědavost, zájem a radost z objevování
- rozvíjet kooperativní dovednosti
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování
- rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, citění a prožívání
- rozvíjet paměť a pozornost
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
 - posilovat prosociální chování ve vztahu ke kamarádům v herní skupině
 - znát a dodržovat dohodnutá pravidla společenského soužití ve skupině
 - umět srozumitelně vyjádřit myšlenku, formulovat otázku
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vést děti k poznávání tradic a lidových zvyků
 - učit se spolupracovat, spolupodílet se na dění ve skupině
 - aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
 - mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společností, v nichž dítě žije
 - rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
 - osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

Situace:

Čekají nás nejvýznamnější jarní svátky - Velikonoce. Ozdobíme třídu, vyrobíme „koledu“, chlapci i děvčata - každý má svůj velikonoční úkol. Pomlázky, kraslice, velikonoční zpívání i říkadla, návrat k tradicím a lidovým zvykům a hlavně veselo! To jsou Velikonoce. Svět zvířat má na jaře také důležitý úkol - přivést na svět svá mláďata. Poznáme, kde a jak žijí domácí zvířata a jak se o ně staráme. A také se vypravíme za zvířaty do lesa. Lesní čarodějnice nás provede jejich světem, naučí nás svá kouzla a přivítá nás na čarodějnickém reji.

1. Velikonoce.

Otázky pro děti:

1. Víš, co je to pomlázka a k čemu slouží?
2. Víš, co jsou kraslice?
3. Jak se připravujete na velikonoční svátky u vás doma?
4. Znáš velikonoční koledu?
5. Jak slaví dívky a chlapečci Velikonoce?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - cval, poskoky jednož, chůze a běh ve výponu, orientace v prostoru při běhu
- jemná motorika - manipulace s drobnými předměty, cvičení s míčky
- pohyb s rytmickými koledami
- tleskání a pleskání ve dvojicích
- koulení míčů ve vázaném kruhu - nad hlavou, pod nohama

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Chocholatá slepičko, Slepíčí taneček, Běžel tudy zajíček, Přišel jsem k vám na koledu,...
- rytmizace textu - ozvučná dřívka, prstové činely, hra na tělo
- rytmické říkadlo s pohybem: Ben, ben, ben

Výtvarné a pracovní činnosti:

- dekorace vyfouknutých vajíček různými technikami
- zdobení papírových kraslic - malování technikou vymývání klovatiny, otisky prstovými barvami, lepení barevných geometrických tvarů, malování kuřátek, nalepení vystřižené „krajky“,....
- výroba stojánků pro kraslice - zajíček, slepička,....
- výroba závěsu na větvičku - kuřátko ve skořápce, kuřátko či zajíček na kolíčku
- zdobení pomlázky

Jazykové a literární činnosti:

- nácvik velikonočních koled a říkadel: Koleda pro kluky; Koleda pro holky; Hody, hody; Zajíček; Paní mámo zlatičká;....
- poslech četby z knihy D. Šottnerové - Jaro a Velikonoce

Rozumové činnosti:

- vysvětlení názvů - Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Velikonoční neděle, Velikonoční pondělí
- vysvětlení úlohy chlapců a dívek při velikonočním koledování
- pracovní list - stejná kraslice (zrakové vnímání)
- poznávání a užívání homonym

2. Máme rádi zvířata.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš domácí zvířata?
2. Jak se jmenují jejich mláďata?
3. Kde a jak žijí, jaký dávají člověku užitek?
4. Jaký mají „hlas“?
5. Jaká znáš volně žijící zvířata?
6. Jaký je rozdíl mezi životem domácích a volně žijících zvířat?
7. Jak můžeme pomáhat lesním živočichům?
8. Jaká znáš exotická zvířata?
9. Kde je můžeme vidět?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - střídání běhu a poskoků snožmo, reakce na signál při běhu, úkroky a pohupy s hudbou, chůze ve dřepu i výponu, lezení, převaly
- jemná motorika - „motání klubička“, prstová cvičení Zajíček, Medvěd
- jógová cvičení s motivací - správné dýchání a držení těla, relaxace
- protahovací cvičení - kocouři
- strachový pytel
- cvičení s tyčemi ve vázaném kruhu
- PH Na kočku a myš, Na zvířátka, Na ovečky,...

- vytrvalostní běh za vedoucí osobou

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Krávy, krávy,...; Hrál si koťátko; Malé kotě; Když jsem já sloužil;....
- pohybové ztvárnění písní
- intonační cvičení na slabiku (hlasy zvířat)
- sluchová hra: „Koťátko zamňoukej“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba domácích zvířat pomocí knihy „Jak se kreslí zvířátko“ - tuš + akvarel
- překládání papíru - kocoři a myšky
- kreslení s říkadly J. Synka - kuřátko, kocourek
- malování exotických zvířat pomocí knihy „Jak se kreslí zvířátko“ - suchý pastel

Jazykové a literární činnosti:

- poslech veršovaných pohádek Fr. Hrubína
- četba na pokračování - J. Kolář - Z deníku kocoura Modroočka
- nácvik říkadel ke kresbám
- dramatizace: O koťátku, které zapomnělo mňoukat
- poslech bajek
- hádanky Z. Pospíšilové - Hádám, hádáš, hádáme

Rozumové činnosti:

- hra „Poznej zvířátko“ - popis zvířete na skrytém obrázku, ostatní hádají
- didaktická hra: Co k sobě patří?
- hry se zvířátky ze statku - pojmy první, druhý, poslední, před, za, mezi, vedle, nahoře, dole, orientace v oboru 1 - 5
- pracovní list - Zvířata a jejich mláďata
- diskusní kruh na téma „respektovat a být respektován - vztah člověka ke zvířatům

3. Rej čarodějnic.

Otázky pro děti:

1. Víš, komu se říká v pohádkách čarodějnice?
2. Jak může vypadat?
3. Je to bytost dobrá nebo zlá a proč?
4. Znáš nějakou pohádku, ve které čarodějnice či kouzelníci vystupují?
5. Přál by sis na sobě něco změnit pomocí kouzelného lektvaru?
6. Copak asi dělá lesní čarodějnice?
7. Jak může pomáhat lesním živočichům i rostlinám?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - zdolávání překážek, procvičování plosky nohy, uchopování předmětů nohama
- jemná motorika - motání „pavučin“, spojování prstů - „pavouček“
- překážková dráha - „čarodějný les“
- prolézání „pavučiny“ - namotané provazy mezi kmeny
- PH: Na sochy

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písně: Pět ježibab, Čáry máry v dutém stromě
- nácvik jednoduchých tanečních kroků na Rej čarodějnic
- sluchová hra: „Co spadlo čarodějnici na zem?“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pomoc při výzdobě třídy
- společná práce - malování a lepení textilu - „čarodějnice“
- čarodějné omalovánky
- vytváření loutek čarodějnic z vařečky a textilu
- vystřihování netopýrů z barevného papíru
- malování papírových perníčků a lepení perníčků na chaloupku

Jazykové a literární činnosti:

- četba z knih: O. Preussler - Malá čarodějnice, Z. K. Slabý - Strašidelné pohádky, A. Steinwartová - Čarodějnické příběhy
- nácvik básní: „Lesní zaříkávadlo“ a „Čarodějnice“
- poslech pohádek o čarodějnicích: O černé Bertě, Perníková chaloupka
- určování hlásek na začátku slova

Rozumové činnosti:

- hra: „Čarodějko, my se ptáme“ - rozlišování barev a materiálů
- slovní nabalování - „co přihodím do kotlíku?“
- „míchání lektvarů“ - pomocí potravinářských barev (láska, přátelství, zdraví, krása - co si vybereš a proč?)
- pracovní list - labyrinty

Květen:

Medvíďata

Podtéma: Poznáváme se. Oslavy. Chráníme své zdraví.

Tematické části:

- 1. Rodina - tam je mi dobře.**
- 2. Každý něco umí.**
- 3. Z čeho rostu.**

Kompetence:

1. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
2. Koordinovat pohyby těla, ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
3. Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.
4. Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.
5. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách.
6. Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
7. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
8. Podílet se na organizaci hry a činnosti, respektovat potřeby jiného dítěte.
9. Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí.

10. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
11. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
12. Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
13. Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností.

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvíjet koordinaci a rozsah pohybu
- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozvíjet schopnost komunikace, kultivovat mluvní projev
- rozvíjet zájem o další formy sdělení verbální i neverbální - výtvarné, hudební, pohybové i dramatické
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet a kultivovat mravní i estetické vnímání, citění a prožívání
- získávat relativní citovou samostatnost
- rozvíjet schopnost citové vztahy vytvářet a city plně prožívat

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
- dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- dodržovat základní společenské normy komunikace
- učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, se společností
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách

Situace:

Žijeme přípravami vystoupení ke Dni matek. Zpíváme, tančíme, vyprávíme si o našich maminkách, o tom, kdo patří do naší rodiny, kdo doma co dělá, o co se stará. Víme, že rodina je pro nás místo bezpečí a pohody, kde nás mají rádi a kde se cítíme dobře. Vyprávíme si o povolání rodičů a třeba se tak trochu zasníme, čím bychom chtěli jednou být. Počasí je již příznivé k pobytu v přírodě. Staráme se o své zdraví a dobrou pohodu sportováním a pohybem na čerstvém vzduchu, čekají nás výlety a školní olympiáda. A také víme, z čeho rosteme a co

dobrého jíme.

1. **Rodina - tam je mi dobře.**
2. **Každý něco umí.**

Otázky pro děti:

1. Kdo patří do tvé rodiny?
2. Víš, jak se jmenují tví rodiče?
3. Znáš jména babiček a dědečků?
4. Kde může rodina bydlet?
5. Jak doma pomáháš rodičům?
6. Jaké práce dělá maminka doma?
7. Jaké práce vykonává tatínek doma?
8. Znáš povolání svých rodičů?
9. Čím bys chtěl být?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - jednoduché taneční kroky
- jemná motorika - hry s prsty, tleskání, masážní cvičení
- cvičení ve dvojicích
- kontaktní cvičení v kruhu
- volné taneční improvizace

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Mamince, Já jsem kytko, Ráno vstává maminka má
- nácvik tanečků vhodných na vystoupení
- hry s Orffovými nástroji
- hudební hádanky s klavírem
- jednoduchá melodická cvičení
- pohybové vyjádření pocitů z poslechu hudby či rytmických nástrojů
- vyhledávání profesí v textech lidových písní

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba dárek pro maminky - zdobení vařeček, váziček, navlékání těstovin, lepení obrázku z přírodnin, zdobení rámečku pro fotografii,....
- pokus o portrét - moje maminka – vodovými barvami
- kresba akvarelovou pastelkou - moje maminka, moje rodina

Jazykové a literární činnosti:

- četba z knih: Fr. Nepil - Tatínek se vyplatí, Z. Svěrák - Tatínku, ta se ti povedla
- poslech příběhů z Martínkovy a Alenčina čítanky - E. Petiška
- nácvik básní z knihy Z. Kopecké - Básničky od srdíčka
- tichá pošta

Rozumové činnosti:

- didaktické hry
- pracovní listy - procvičování geometrických tvarů, zrakové vnímání
- slovní nabalování k tématu
- Kimova hra
- pantomimické ztvárnění povolání

3. Z čeho rostu.

Otázky pro děti:

1. Co je to sport?
2. Proč lidé sportují?
3. Co to jsou sportovní hry?
4. Kde se smí a nesmí sportovat?
5. Jaké sporty znáš?
6. Sportuje tvoje rodina?
7. Co rád jíš?
8. Jaké jídlo tvému tělu prospívá a jaké škodí?
9. Proč musíme hodně pít?
10. Jaké jídlo pomáháš doma připravit?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - procvičování plosky nohy, zdolávání překážek v přírodě
- jemná motorika - cvičení s náčiním (tyče, míčky, stuhy,...)
- překážkové dráhy - cvičení obratnosti
- jednoduchá atletická cvičení (skok do dálky, skok z místa, hod horním obloukem, štafetový běh, vytrvalostní běh, slalomový běh,...)
- sportovní aktivity v přírodním terénu
- PH s říkadly: Bleška; Leze, leze brouk; Hop skok šup;

Hudební a rytmické činnosti:

- poslech písní z CD Přijede k nám návštěva (Vanda a Standa) - s pohybem
- rytmizace slov a textů
- hudební hádanky s klavírem

Výtvarné a pracovní činnosti:

- pokus o kresbu sportovce v pohybu
- vystřihování obrázků z časopisů, lepení do koláže - Co jíme? Sportovci.
- překládání papíru - čepice - dekorování pěnovými a prstovými barvami
- obkreslení dětské postavy v pohybu - dokreslení detailů - sportovec

Jazykové a literární činnosti:

- četba E. Petiška - Alenčina čítanka
- gymnastika mluvidel
- logopedické říkanky formou ozvěny
- diskusní kruh - Kdo, jak a s kým sportuje? Co a proč rád jíš?

Rozumové činnosti:

- poznávání a správný název sportů - obrazový materiál
- třídění obrázků - potraviny x pochutiny (co prospívá mému tělu x co chutná mému jazýčku)
- pracovní list - Z čeho rostu
- opakování orientace v oboru 1 - 5, jednoduchá pořadová cvičení - první, druhý, třetí

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme vše kolem nás.

Tematické části:

1. Co se děje v trávě.
2. Kampak běží voda.
3. My všichni na Modré planetě.

Kompetence:

1. Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
2. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity.
3. Chápat základní číselné a matematické pojmy.
4. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.
5. Uvědomovat si svou samostatnost, vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci.
6. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním.
7. Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
8. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
9. Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že odlišnosti jsou přirozené.
10. Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.
11. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
12. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.
13. Mít povědomí o širším společenském, přírodním i kulturním prostředí.

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - zdokonalovat pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky
 - rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
 - rozvíjet a užívat všechny smysly
 - osvojovat si poznatky a dovedností důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozvíjet schopnost komunikace
 - rozvíjet výslovnost, vytváření pojmů a vyjadřování
 - posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, zájem, radost z objevování
 - získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
 - získávat relativní citovou samostatnost
3. **Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - rozvíjet sociální citlivost, toleranci, respekt a přizpůsobivost
 - dodržovat pravidla chování ve vztahu k druhému
 - dodržovat základní společenské normy komunikace
 - učit se chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- mít povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví druhých
- spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, snažit se chránit před jeho nebezpečnými vlivy
- vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Situace:

Léto se blíží. Vydáme se do lesů i na louky. Pozorujeme hmyz, ale pozor, občas bodá, kouše, štípe,... Když zaprší letní dešť, příroda se raduje. Pozorujeme dešťové mraky, kam asi dešťová voda putuje? Voda přináší život rostlinám i všem živočichům na celé naší planetě Zemi..... Všichni žijeme na Zemi, jsme její součástí. Každý z nás někam patří. I příroda a věci kolem nás k nám patří. Spolu s přírodou vytváříme jednu velkou „rodinu všeho živého na Zemi“. Všichni lidé patří do jedné veliké „rodiny lidí na Zemi“. Abychom se na ní cítili dobře, seznamujeme se s předměty, zvířaty a rostliny z celého světa.

1. Co se děje v trávě.

Otázky pro děti:

1. Jací živočichové žijí na louce?
2. Čím jsou užiteční?
3. Mohou být pro nás nebezpeční?
4. Jak se mohu chránit před hmyzím bodnutím?
5. Mohu úmyslně zašlápnout drobný hmyz?
6. Znáš nějakého brouka?
7. Viděl jsi někdy mraveniště?
8. Kolik mravenců v něm asi bydlí?
9. Víš, jak se narodí motýl?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - pohyb v přírodním terénu
- jemná motorika - manipulace s přírodním materiálem
- sportování v přírodě: běh v terénu, hod šiškou, skok přes cestu, výstup do svahu, drobný běh se svahu,...
- jógová cvičení
- protahovací cvičení
- PH Včelky a motýli, Mravenci - přenášení břemen na určitou vzdálenost, Leze, leze brouk; Bleška,...

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvič písní k tématu: Čáry máry v dutém stromě, Když sluníčko hřeje, Let' motýlku, let', Mravenci,...
- rytmické doprovody na ozvučná dřívka, prstové činely, bubínky, tamburínu
- opakování tanečků
- volná pohybová improvizace na skladbu Čmelák

Výtvarné a pracovní činnosti:

- překládání papíru - housenky, motýl
- malování vodovými barvami, pěnovými barvami - hmyz
- společná koláž - Louka
- technika soutisku - motýl

Jazykové a literární činnosti:

- uvolnění mluvidel – artikulační, mimické cvičení
- správný výdechový proud - bzučení, mručení
- nácvič básní k tématu - Polámal se mraveneček, Mraveneček v lese,...
- četba na pokračování: M. Bobková - Divokraj
- poslech úryvků z knih: Ferda mravenec, Brouk Pytlík, Maková panenka, Hrátky se zvířátky z našich lesů a strání, Broučci,...
- hádanky s tematikou hmyzu
- rozhovory nad encyklopediemi

Rozumové činnosti:

- přímé pozorování hmyzu v přírodě, správné pojmenování
- pokus v přírodě - necháme kousek jablka u mraveniště a pozorujeme činnost mravenců
- pokus ve třídě - žížalí farma
- hmatové hry - poznávání přírodnin
- třídění a popis obrazového materiálu
- skládání puzzlů k tématu
- rozbor příběhu „Jak štěňátko dostalo chuť na med“
- zapůjčeným mikroskopem ze ZŠ pozorování přírodnin

2. Kampak běží voda.

Otázky pro děti:

1. Víš, odkud padá déšť?
2. Kam se ztrácí dešťová voda?
3. Odkud běží potok?
4. Kam běží potok? Kam běží řeka?
5. Kdo už viděl moře?
6. Zažil jsi někdy bouřku?
7. Proč se lidé bojí bouřky?
8. Jak se dostane voda do vodovodu?
9. Proč šetříme pitnou vodou?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- hrubá motorika - vytukávání rytmu nohama, úchopy předmětů nohama
- jemná motorika - prstová cvičení s motivací deště
- jógová cvičení

- dechová a relaxační cvičení (hudba CD - deštný prales)
- kontaktní cvičení ve dvojicích - téma počasí
- PH: Ostrovy, Čárka – tečka
- pohybová, taneční improvizace (uvolnění, relaxace)

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Dešťové kapičky, Voda voděnka, Pramínek,....
- rytmické doprovody na ozvučná dřívka, prstové činely, bubínky, tamburínu
- vytleskávání rytmu slov i textu
- taneček Pramínek

Výtvarné a pracovní činnosti:

- společná koláž - moře
- malování, dekorační vzor - Deštník
- hry s barvami na velkém formátu - počasí

Jazykové a literární činnosti:

- četba na pokračování: Putování Kapky Katky
- logopedické říkanky formou ozvěny
- nácvik básní k tématu - Ťuká, ťuká deštík;...
- rozhovory nad encyklopediemi
- diskusní kruh - Voda dává život na Zemi. Pitná voda je vzácná.

Rozumové činnosti:

- rozbor příběhu „Jak sluníčko vrátilo štěňátku vodu“
- za vhodného počasí sledování vody v přírodě
- práce s encyklopedií - koloběh vody v přírodě
- práce s mapou pro děti - vodní plochy, vodní toky, vodní živočichové
- práce s básní „Voda na sedm způsobů“ - J. Čermáková a spol. - „Ty + já = kamarádi“

3. My všichni na Modré planetě.

Otázky pro děti:

1. Víte, jak se jmenuje planeta, na které žijeme?
2. Proč se jí říká modrá planeta?
3. Jaké znáte národnosti?
4. Proč mají lidé různou barvu pleti?
5. Víte, kde žijí zvířata (lev, slon, žirafa, tygr, opice, klokan)?
6. Jak se jmenuje stát, ve kterém žijeme?
7. Jak se jmenuje hlavní město ČR?

Náměty činností:

Pohybové činnosti:

- běhy v prostoru, tvoření dvojic, trojic
- uvolňovací cviky celého těla, relaxační a dechová cvičení
- uvolňovací cvičení - Letadlo
- PH: Zlatá brána

Hudební a rytmické činnosti:

- nácvik písní k tématu: Chválím tě Země má; Zpívejme si, zpívejme;....
- rytmizace písní - rytmické Orffovy nástroje
- seznámení se státní hymnou

- volné taneční improvizace
- melodie mého jména - s využitím Orffových melodických nástrojů

Výtvarné a pracovní činnosti:

- koláž - naše Země
- obtisky dlaní - Ruka od srdce, obtisky chodidel – Indiánský kruh přátelství
- společné tablo
- malování ilustrací či masek ke společné pohádce
- kresba na téma - Zeměkoule

Jazykové a literární činnosti:

- četba: E. Petiška - Alenčina čítanka, Pohádky z celého světa
- diskusní kruhy: Každý jsme jiný. Co jsem prožil ve školce? - pozitiva i negativa, Co mohu udělat pro příjemné a čisté prostředí?
- spoluvytvoření příběhu o zvířatech z celého světa a jejich přátelství - pomocí návodných otázek, dramatizace
- práce s knihou J. Čermáková a spol. - „Ty + já = kamarádi“ (báseň „Síla, „Kde je doma“, povídka „Král Karel IV., Otec vlasti“)

Rozumové činnosti:

- rozhovory s obrazovým materiálem - světadíly, dětská mapa světa, globus, encyklopedie
- videoprojekce - příroda na Zemi: džungle, savana, lesy, australská buš, země ledu a sněhu
- opakování - znalost denních a ročních období (proč se střídají?), koloběh vody v přírodě
- hry „Otázky“ - s pohybem

BERUŠKY

Září:

Berušky

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

- 1. Vítejte vás po prázdninách.**
- 2. Léto končí, podzim začíná.**

Kompetence:

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla
- 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a 5. 1. 11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- zdravotně preventivní návyky
5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

10. 5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
11. 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
12. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
13. 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
14. 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
15. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)

3. Oblast inerpersionální (dítě a ten druhý)

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

1. Víťáme vás po prázdninách.

- *zážitky z prázdnin, soužití ve škole*

Otázky pro děti:

1. Těšily jste se do školky?
2. Víte, proč chodíte do školky?
3. Jak se můžete seznámit s novým kamarádem?
4. Kde jste byli na prázdninách?
5. Co se vám tam nejvíce líbilo?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- umíme celé své jméno
- učíme si zapamatovat jména kamarádů - „Chytej míč, Já jsem, ty jsi“
- učíme se poznávat svoji značku - hra „Na pošťáka“
- oživujeme si pravidla chování ve třídě, učíme se požádat a poděkovat
- učíme se správně používat hračky a pomůcky, vždy je uklidíme na správné místo
- určujeme typické znaky léta

Jazykové činnosti:

- rozvíjíme slovní zásobu a souvislé vyjadřování - vyprávění zážitků z prázdnin, rozhovory nad donesenými fotografiemi
- popis letního obrázku
- prověřujeme výslovnost dětí

- rytmizace slov s vytleskáváním - „Jak se jmenuješ?“

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování, reprodukce děje podle otázek
- poslech četby z knihy „Děti a my“ - Letní dopoledne - souvislé vyprávění, bezpečnost při koupání v řece, v rybníku, v bazénu
- přednes básniček s letním tématem, např. „Touha“, „Vlnky“, apod.

Matematické činnosti

- vnímání prostoru: nahoře, dole; předložkové vazby na, do, v
- třídění podle druhu
- sluchové vnímání: zopakuje větu ze čtyř slov

Hudební činnosti

- učíme se správně sedět
- dechové cvičení: fouká vítr
- rytmické cvičení: vytleskávání slov, hra na tělo, děšť
- opakování známých dětských písní formou hudebních hádanek
- zpěv písní za doprovodu klavíru: např. „Námořníci“, „Bzum, bzum“ písničky včelích medvídků
- hry se zpěvem: např. „Utekla nám myška“

Výtvarné a pracovní činnosti

- kreslení a malování zážitků z prázdnin
- tvoření obrázků z různých materiálů: kamínků, písku, mušlí, těstovin,
- střihání a skládání z papíru: loďka, parník
- tvoření koláží a obrázků s letní tematikou: u moře, u řeky, u rybníka - společná práce

Tělocvičné činnosti

- posilování všech svalových oblastí motivací – cvičení s jablíčky, listy – obměňovat cviky s použitím náčiní – míčky a drátěnky
- chůze s vyhýbáním jedním směrem mezi sedícími dětmi – hrajeme si na procházku lesem
- chůze za vedoucím dítětem za doprovodu klavíru různým směrem v několika zástupech – Kdo najde svou cestičku?
- chůze ve vázaném zástupu, děti se drží za ruce – říkadlo „Had leze z díry“
- běh k cíli – k obručím, které značí domečky zvířátek – „Děti, děti, kdo to tady lehce běží. Do domečku, do pelíšku, rychle vběhni můj zajíčku!“
- běhat volně po herně mezi překážkami, běhat s vyhýbáním za vedoucím dítětem – „Kdo nás povede“
- poskoky na místě snožmo a jednonož – poskakujeme jako ptáček
- lezení v podporu dřepmo – „Leze brouček přes palouček“
- lezení ve vzporu dřepmo s předmětem na zádech – pohybová hra „Ježek“
- lezení v podporu dřepmo po zvýšené ploše, lézt vpřed i vzad – lezení po lavičce
- vyhazování míče (drátěnky) do výšky pravou i levou rukou – „Kdo hodí nejvýš“
- váha předklonmo, stát střídavě na jedné i druhé noze – napodobování ptáčka
- stoj ve vzpažení na jedné noze, druhá je opřená chodidlem o druhou nohu – napodobování stromu

2. Léto končí, podzim začíná.

- *roční období, změny na podzim*

Otázky pro děti:

1. Podle čeho poznáte léto a podzim?
2. Co se vám líbilo v létě?
3. Co znamená první podzimní den?
4. Víte, jaké změny nastanou na podzim?
5. Jaké je počasí na podzim?
6. Jak se oblékáme na podzim?
7. Co se děje v přírodě?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- rozlišujeme rozdíl mezi létem a podzimem: obrazový materiál, pozorování změn v přírodě při pobytu venku, pracovní listy
- rozlišujeme listnaté stromy a jejich plody - obrázky, sbírání přírodnin, pracovní listy
- rozlišujeme strom a keř - obrázky, pozorování
- počasí na podzim - chladno, deštivo, větrno - jak se oblékáme
- vycházky do lesa, pozorování změn v přírodě
- pracovní list: znaky podzimu
- výlet do přírody – Prokopské údolí – pozorujeme, posloucháme a ohmatáváme vše kolem sebe

Jazykové činnosti

- rozšiřování slovní zásoby o slova, která označují předměty, jevy a činnosti
- individuální rozhovory, popis obrázků k tématu, popis zážitků z víkendu
- správné dýchání při řeči, při hrách, při zpěvu
- procvičování mluvidel
- zařazuje obrázky pod nadřazené pojmy
- popis podzimního počasí, co si na podzim oblékáme
- popis obrázku s podzimní tematikou, hledáme typické znaky podzimu
- ukáže obrázek podle aktuální situace
- básně s podzimní tematikou: „Drak“, „Pyšný drak“, „Strýček podzim“
- Literární činnosti
- poslech četby na pokračování, reprodukce děje podle otázek
- čtení v knize: „366 příběhů z přírody“
- seznámení a nácvik básniček s podzimní tematikou, např. „Podzime, podzime“, „Foukej, foukej“
- rozdíl mezi básničkou a prózou-hledání rýmů

Matematické činnosti

- pojmy: malý x velký, hodně x málo, všechny
- zrakové vnímání: pojmenuje barvu
- sluchové vnímání: vytleská slovo na slabiky
- pojmy: krátký x dlouhý, úzký x široký, nízký x vysoký
- vnímání prostoru: daleko, blízko

Hudební činnosti

- dechové cvičení: foukání do peříčka
- rytmické cvičení: seznámení s dětskými rytmickými nástroji
- sluchové cvičení: poslouchání zvuků v okolí MŠ,
- seznámení a nácvik nových písniček např. „Kaštany“, „Veverky“
- správné dýchání: hrajeme si na vítr

- rytmické vyťukávání: hrajeme si na déšť
- píseň: „Prší, prší“ – hra na dětské hudební nástroje
- píseň: „Jede ježek z kopečka“ – zpěv za doprovodu klavíru, melodizace, sólový zpěv

Výtvarné a pracovní činnosti

- kresba lidské postavy: dbát na charakteristické rysy
- tvoření z přírodnin
- tvoření složitějších prostorových celků z různých stavebnic
- tvoření z písku: hrady, tunely
- technika tampónování, prstové barvy /dýně, jablka, hrušky z kulatých tácků/
- samostatné stříhání
- papírový drak – ocas z přírodnin (listů, šípků, jeřabin)
- vystřihování listů z papíru - zapouštění barev do klovatiny, rozpíjení barev na mokřím papíru, dokreslení tuší, podlepení barevným papírem
- omalovánky s podzimní tematikou
- grafomotorická cvičení: čára svislá

Tělocvičné činnosti

- plynulá chůze mezi překážkami i s překračováním
- chůze s lehkým předmětem na hlavě (vzpřímená záda, lokty stranou) – „Velký pozor děti dejte, záda hezky vyrovnejte“
- na povel vystřídat běh volně po herně během v kruhu a opačně – „Krouží vítr po poli, stromy se mu ukloní“ (předklon)
- sbírání předmětů při běhu, pokládání předmětů na zem – „Sbíráme jablíčka“
- měkké poskoky z místa – „Poskakuji sem a tam. Já se děti, já se mám!“
- střídání poskoků a kroků – „Napočítám kroky a po nich zase skoky“
- procvičování vylézání, slézání po žebřinách, střídání ruce při uchopování žebříku – napodobování veverka
- házení míčem do dálky – „kdo dohodí nejdál“
- relaxační cviky vleže na zemi, nohy, ruce mírně od sebe, zavřené oči – představujeme si, že se vpíjíme do trávy, na které ležíme
- pohybová aktivizace, zábava, radost – „Pohybová hra: „Kompot“
- chůze po lavičce – „Lávka přes řeku pro zvířátka“
- běh v zástupu jedním směrem – „Běháme kolem rybníka“
- poskoky jednož na místě i z místa, skoky ve vzporu dřepmo (žabička)
- lezení po žebřinách „ Na veverka“

Říjen:

Berušky

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě. Žijeme ve městě.

Tematické části:

1. Podzimní zahrádka.
2. Na silnici nejsme sami.

Kompetence:

1. 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

2. 5. 1. 12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
3. 5. 1. 13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
4. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
5. 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
6. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
7. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
8. 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
9. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
10. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
11. 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
12. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
13. 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
14. 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
15. 5.3.8 Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
16. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
17. 5. 4. 11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
18. 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
19. 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
20. 5. 5. 10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztržít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí

- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluplytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

1. Podzimní zahrádka.

- *ovoce a zelenina, ovocné stromy, pěstování a sklizeň, zavařování*

Otázky pro děti:

1. Znáš podzimní ovoce a zeleninu?
2. Kde a jak se pěstují?
3. Co se z nich vyrábí? (Jak je uchováváme, aby se nezkažili?)

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- poznáváme ovoce a zeleninu na obrázcích
- pozorování ovocných stromů při vycházkách
- ochutnávka ovoce a zeleniny („Jak to chutná?“), rozlišujeme základní chutě
- přiřazování obrázků ovoce k obrázkům ovocným stromům

Jazykové činnosti

- popis činnosti: zpracování ovoce a zeleniny – pěstování, sklizeň, uskladnění, zavařování
- vysvětlí, na co máme oči, knihy, auta ...

Literární činnosti

- vyhledáváme ovoce a zeleninu v knihách, encyklopediích a časopisech
- četba z knihy: „Maková panenka“

Matematické činnosti

- zrakové vnímání: odliší jiný obrázek v řadě
- vnímání prostoru: níže, výše; vpředu, vzadu

Hudební činnosti

- říkanky o ovoci: např. „Zásilka od babičky“, „Ovoce“, „Schovávaná s jablíčkem“, apod.
- píseň: „Támhle je jabloňka“ – zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace písně
- píseň: „V zahradě na hrušce“ – hra na dětské hudební nástroje za doprovodu klavíru

- píseň: „Mák“ – zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace písně
- píseň: „Koulelo se, koulelo“ – doprovod klavíru, kutálení „jablíček“ po kruhu
- píseň s tanečními kroky: „Měla babka čtyři jabka“ – důraz na melodii a rytmus

Výtvarné a pracovní činnosti

- vystřížení šablony zavařovací lahve, vystřížení ovoce z barevného papíru a nalepení do lahve, možnost i dokreslení, lepení krepového papíru, obtiskování rozkrojeného ovoce
- modelování ovoce a zeleniny z plastelíny
- společná práce – bramborová tiskátka, otisky rozkrojené zeleniny a ovoce
- obrázek ovocného stromu nebo ovoce – technika tampónování
- jablko a červ – práce s prstovými barvami, stříhání
- koláž - mísa s ovocem
- výroba zapichovátek z papíru - mrkev, rajče - stříhání, lepení
- kresba tuží - podzim na zahradě
- výroba strašidýlek z brambor, z cibule, z koření a jiných přírodnin
- omalovánky ovoce, zeleniny, ovocných stromů
- grafomotorická cvičení: čára vodorovná

Tělocvičné činnosti

- zdravotně zaměřené cviky – vyrovnávací cvičení, protahovací cvičení
- chůze rozptýleně po ploše, každý svou cestou s vyhýbáním – „Jdu si sám a sám, já se, děti, já se mám
- chůze k danému cíli, každá skupina má jiný cíl – vybereme si cíl v terénu
- běh po lomené čáře, vlnovce – běh po laně položeném na zem
- poskoky snožmo přes čáru, lano – umíme lehký přeskok?
- lezení pozpátku – „Ráček a jeho umění lézt pozpátku“

2. Na silnici nejsme sami.

- *chování v silničním provozu, dopravní prostředky, dopravní značky*

Otázky pro děti:

1. Kde je vpravo a kde vlevo?
2. Znáš semafor – jak funguje?
3. Co je to zebra?
4. Jaké znáš dopravní prostředky?
5. Jaké znáš dopravní značky a na co jsou?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- účast na dopravní výchově v ZŠ (dopravní hřiště)
- chodec a jeho povinnosti - rozhlížení se při přecházení silnice, chování na přechodu, sledování semaforu, kdo má na silnici přednost
- malý cyklista – důležitost helmy
- dopravní prostředky - co jezdí, létá, pluje - poznávání, třídění
- nebezpečné situace v dopravních prostředcích – co se může stát
- poznávání dopravních značek
- smysly důležité pro pohyb lidí v dopravě – sluch, zrak

Jazykové činnosti

- poznávání hlásky na začátku slova- slovní fotbal

- popis obrázků různých nebezpečných situací, co se nesmí dělat na chodníku, na silnici

Literární činnosti

- vyhledávání dopravních prostředků v knihách, encyklopediích a časopisech
- hádanky: hádáme dopravní prostředek

Matematické činnosti

- seřadí tři předměty podle velikosti
- vnímání prostoru: předložkové vazby před, za, nad, pod, vedle, mezi
- sluchové vnímání: z trojice slov najde rýmující se dvojici
- rozlišuje geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník

Hudební činnosti

- dopravní prostředky v básničkách: „Vláček“, „Koloběžka“
- píseň s dramatizací: „Vláček“

Výtvarné a pracovní činnosti

- kresba „Já na kole“ či v jiném dopravním prostředku
- létací balon – zapouštění barev do klovatiny, rozpíjení barev na mokřím papíru
- vystřihování tvarů dopravních prostředků, dokreslování voskovkou
- omalovánky dopravních prostředků

Tělocvičné činnosti

- Chůze přes pohyblivé překážky – lano („Vlny v moři“)
- Chůze ve dřepu – „Kačenka“
- Běh, hra na honěnou – Pohybová hra: „Na žáby“, „Na rybáře a rybku“
- Skok do dálky z místa – skákající žáby
- Házení míče na cíl, vzdálenost 6-10 metrů – „Hod na rozestavené kuželky“
- Kotoul vpřed ze stoje rozkročeného na měkké podložce – kotoul za pomoci učitelky zakončený výskokem se vzpažením
- Chůze v rytmu, taneční krok – např. „Ráček“
- Orientace podle sluchu – Pohybová hra: „Na vodníka“
- pohybová hra: „Na barevná auta“ - procvičování barev, reakce na signál
- pohybová hra: „Na dopravu“ – využití semaforu při hrách, značek
- pohybová hra: „Pravá x Levá“
- pohybová hra: „Rychle, Pomalu“
- pohybová hra: „Na křižovatku“

Listopad:

Berušky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.

Tematické části:

1. V hloubi lesa.
2. Mikuláš.

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
3. 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat,
4. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit

5. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
6. 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
7. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
8. 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity
9. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
10. 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
11. 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
12. 5. 3. 10 Respektovat potřeby jiného dítěte
13. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
14. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
15. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
16. 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
17. 5. 5. 11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- vyjadřovat fantazijní představy
- improvizovat a hledat náhradní řešení
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
 - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
 - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
 - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
 - respektovat rozdílné schopnosti
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
 - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
 - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
 - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
 - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
 - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
 - chápat základní pravidla chování pro chodce
 - zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
 - být citlivý k přírodě

1. V hloubi lesa.

- *jehličnaté stromy, lesní plody, zvířata žijící v lese, třídění odpadu, ochrana přírody, lesní skřítki, zamykání lesa*

Otázky pro děti:

1. Jaká zvířata a jaké rostliny můžeš najít v lese?
2. Jak se zvířata připravují na zimu?
3. Proč někteří ptáci odlétají do teplých krajin?
4. Co to znamená „chráněná krajinná oblast“?
5. Poznáš, z čeho jsou některé věci vyrobené?
6. Zná někdo z vás nějakého skřítko?
7. Myslíš, že žijí mezi lidmi?
8. Kde mohou být schováni?
9. Stalo se již někomu něco nevysvětlitelného, což by dokazovalo přítomnost skřítko?
10. Znáte nějaké knihy nebo pohádky o skřítkovi?
11. Znáte lidové zvyky, tradice a přísloví o sv. Martinovi?
12. Proč se říká, že přijíždí na bílém koni?
13. Proč opadává listí?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- povídáme si o lese, o ochraně přírody, o tom, jak se v lese chovat, abychom mu neublížili
- říkáme, proč opadává listí a zbarvuje se, jaké známe jehličnaté stromy
- pracovní list: která zvířata patří x nepatří do lesa
- kteří ptáci odlétají na jih a proč, poznávání ptáků
- učíme se udržovat pořádek
- pracovní list – vyhledávání předmětů, které do lesa nepatří (třídění předmětů)
- povídáme si, co znamená CHKO, jaké CHKO jsou v nejbližším okolí, uděláme si tam výlet
- povídáme si o tom, jak se les připravuje na zimu (rostliny, brouci, ptáci, zvířata)
- učíme se rozlišovat materiály (dřevo, kov, plast, sklo, papír, látka) – říkáme si, z čeho se vyrábí
- vyhledáváme ve třídě předměty z různých materiálů
- třídíme odpad, učíme se ho uklidit do určených kontejnerů podle barevného rozlišení
- seznamujeme děti s lidovými tradicemi a zvyky, které se dodržují na svátek sv. Martina (motivujeme děti knihami s obrázky sv. Martina), svátek sv. Kateřiny

Jazykové činnosti

- vyprávíme si zážitky z lesa, z lampionového průvodu, ze „zamykání lesa“ – učíme se hovořit celou větou
- definuje význam pojmů
- povídáme si o lesních zvířatech – snažíme se dát společně dohromady všechny vědomosti, které o jednotlivých zvířatech máme a informace doplnit
- básně o zvířátkách: „Ježek v zimě“, „Vlaštovičky“
- říkanka: „Na sv. Martina“ - uplatňujeme fantazii a melodizaci v říkadlech
- říkanka: „Zamykám, zamykám les“

Literární činnosti

- četba pohádek o skřítcích, jaké další pohádky o skřítcích známe?
- četba z knihy „Pohádky z mechového lesa“
- rozvíjíme zájem o knihy, děti si přinesou knihu o lese nebo o skřítcích
- práce s knihou pí. Klimentové „Skřítkci“
- dramatizace – království skřítků
- čtení z knihy: „Příběhy z lesních pelíšků“

- čtení na pokračování – „Příběhy veverky Zrzečky“, „Lískulka“
- hledáme příběhy o zvířatech v knížkách
- ptáci v knížkách – hledáme, poznáváme
- divadélko: „Jak se vlaštovka Žofka chystala na cestu“

Matematické činnosti

- procvičení číselné řady 1-6
- zrakové vnímání: vyhledá známý objekt na pozadí
- sluchové vnímání: zopakuje čtyři nesouvisející slova
- hledáme kolem sebe různé předměty, učíme se srovnávat, co mají společného, vytváříme jejich soubory podle barvy, tvaru, materiálu
- sluchové vnímání: určí, zda se slova rýmují

Hudební činnosti

- píseň s pohybem: „Čtyři šišky“
- píseň s pohybem: „Strašáci“
- rytmizujeme a melodizujeme říkadla, hrajeme si na ozvěnu
- skupinové bubnování – snaha sladit společný rytmus

Výtvarné a pracovní činnosti

- papírový les – kresba stromů voskovkou (stříhání, lepení), vystřihování lesních zvířat (polepování krepovým papírem, lepení), dokreslení hub a lesních plodů tuší
- seznamujeme se s dalšími výtvarnými technikami – obkreslujeme, vystřihujeme a zdobíme KLÍČ k zamykání lesa
- kreslíme zážitky ze zamykání lesa
- vyrábíme malé lampičky nebo lampiónky
- listová koláž – lesní skřítki
- vyrábíme skřítky z listů, látek a jiných materiálů
- učíme se přesné skládání papíru – skládáme čepice, lodě, šipky
- vyrábíme z odpadových materiálů - např. strom odpadák, chobotnice (využití kelímků, igelitových tašek, papírových krabiček apod.)
- lisování nasbíraného listí
- sběr a výrobky z listů, žaludů, šípků - navlékání, lepení, koláže
- výroba zvířátek z kaštanů
- housenka z listí
- ježek z papíru, s bodlinkami z přírodnin, knoflíků, brček, apod.
- závěs: ježek s jablíčkem
- modelování zvířátek
- vlaštovky na drátě – stříhání, lepení, zdobení prstovými barvami
- Muchomůrka – z roličky toaletního papíru, barevného kartonu, krepového papíru
- grafomotorická cvičení: kruh

Tělocvičné činnosti

- procvičování svalových oblastí těla
- pochod s vytleskáváním tempa kroku na slova říkanek nebo pochod za klavírního doprovodu – chůze ve výponu s doprovodem slov: Na špičky, na špičky, vytáhneme se do výšky
- chůze po vyvýšených plochách – švédské bedny, lavičky
- běh mezi brankami – závodivě ve družstvech
- cval stranou i vpřed – podle hudby nebo udávaného rytmu

- výskok s dosažením na předmět zavěšený ve výšce – výskok s rozběhem na zavěšené papírové draky
- podlézání a přelézání překážkové dráhy
- házení míčem do země – „Komu míč vyskočí výš?“
- cvičíme s papírovými listy – rovnovážné cvičení /holubička,kolébka/
- cvičíme s papírovými čepičkami – správné držení těla, skoky a přeskoky snožmo i jednoož
- chůze ve dvojicích volně v prostoru, na dané znamení si děti vymění místa ve dvojicích – „Kdo je vpravo bude vlevo“
- přeskoky kroužků nakreslených na zemi nebo obruči – „Přeskakujeme kaluže.“
- koulet míč hlavou, koulet míč ve dvojicích
- pohybová hra: „Hlemýždí závody“

2. Mikuláš.

- *tradice, příprava na advent*

Otázky pro děti:

1. Advent – co může toto slovíčko znamenat?
2. Na co se mohou lidé připravovat a těšit?
3. Víte, co je to lidový zvyk?
4. Jak se slaví Mikuláš?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- svátek sv. Ondřeje – tradice, zvyky, přísloví - sv. Ondřejem začíná adventní čas
- advent – čas příprav a těšení - úklid, zdobení třídy
- ukážeme si adventní kalendář, povídáme si o dnech, týdnech, měsících a o celém roku, ročních obdobích
- povídáme si o lidových zvycích a tradicích spojených se svátkem sv. Barbory
- povídáme si o lidových zvycích a tradicích spojených se svátkem sv. Mikuláše (mikulášské obchůzky, současná lidová tradice a nadělování)

Jazykové činnosti

- jazykolamy, slovní rozcvičky
- vyprávění zážitků z mikulášské nadílky
- básně: „Čert'ata“, „Mikuláš“, „Pekelná“, „Na Mikuláše“, „Čerti“, „Z Čech“, apod.

Literární činnosti

- četba příběhů o Mikuláši, čertech a andělech

Matematické činnosti

- vnímání času: přiřadí činnosti obvyklé pro ráno, poledne, večer
- vnímání času: přiřadí činnosti obvyklé pro dopoledne, odpoledne
- vnímání prostoru: první, poslední

Hudební činnosti

- píseň: „Mikuláši, Mikuláši!“ – zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace
- píseň s pohybovou hrou: „Čertí honička“
- píseň: „Mikuláš“ – zpěv za doprovodu klavíru

Výtvarné a pracovní činnosti

- vyrábíme masku čerta nebo Mikuláše

- vyrábíme čerty a Mikuláše z jablíček, z papírových roliček, apod.
- kreslíme zážitky z návštěvy Mikuláše – kresba pastelkami, voskovkami, vodovými barvami, křídou, tuší, apod.
- výroba lucerničky ze skleničky od přesnídávky – čert a anděl

Tělocvičné činnosti

- procvičování obratnosti a rovnováhy – chůze po vyvýšených plochách s překračováním překážek
- chůze ve vázaném kruhu – děti se drží lana a udržují kruh
- koordinace pohybu – chůze přísunným krokem stranou s přechodem do cvalu
- běh dvou řad proti sobě na povel – Jedna řada zvedá paže a druhá podbíhá
- honičky se záchranou – „Zachraňte se na ...“ (děti určují slovo na zastavení honičky)
- lezení s postřikováním velkého míče hlavou – závodivě ve dvojicích
- hry se skoky – skoky snožmo za odhozeným míčem
- z rozběhu výskok na lavičku, švédskou bednu – s poskytnutím bezpečnostní záchranou
- chytání míče v kruhu hozeného učitelkou – Hra na jména

Prosinec:

Berušky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.

Tematická část:

Vánoční těšení.

Kompetence:

1. 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
4. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
5. 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
6. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
7. 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
8. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
9. 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
10. 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
11. 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
12. 5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
13. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
14. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

15. 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
16. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spoluvytvářet prostředí pohody
- důvěřovat vlastním schopnostem

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vládné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
 - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Vánoční těšení.

- *vánoční zvyky a tradice, vánoční dopoledne s nadílkou*

Otázky pro děti:

1. Jak se lidé připravují na Vánoce?
2. Pomáháte při přípravách na Vánoce?
3. Jak se jmenuje vánoční ryba?
4. Co je to výlov rybníka?
5. Znáte vánoční zvyky?
6. Co je to betlém?
7. Kdo byl Ježíšek?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- vánoční symboly: děťátko, betlém, strom, jmelí, ryba, zvon, host, zvířata, dárky, nadělování
- vánoční pečivo a pokrmy
- pranostiky
- vánoční zvyky: co se dříve dělalo n Štědrý den ráno, v poledne, večer a v noci
- jak se dnes lidé připravují na vánoce - pečení, výzdoba, příprava dáreků apod.
- vánoční ryba – kapr: pozorování kaprů v kádích, povídání o kaprovi, šupinky pro štěstí
- adventní kalendář – odměny pro děti na každý den
- prohlížení různých druhů betlémů na obrázcích - kdo nějaký viděl?
- pečujeme o zvířátka v zimě - pověšení krmítka pro ptáčky

Jazykové činnosti:

- poznávání počátečních hlásek ve slovech s vánoční tematikou
- poslouchá pohádku, chápe děj
- básně s vánoční tematikou: „Vánoce“, „Těšení“, „Vánoční stromeček“, „Koleda předkoleda“, „Vánoční cukroví“

Literární činnosti:

- Betlémský příběh - četba
- pohádka H. Ch. Andersen „Smrček“ - Vánoční kniha
- čtení o vánocích – Vánoční kniha, České vánoce

Matematické činnosti:

- pojmy: prázdný x plný,
- zrakové vnímání: pamatuje si tři předměty, pozná, který chybí
- vnímání prostoru: uprostřed, prostřední, předposlední

Hudební činnosti:

- zpěv vánočních koled za doprovodu klavíru: „Pojďte, hoši k nám“, „Štěstí, zdraví, pokoj svatý“, „Pásli ovce valaši“, „Štědrej večer nastal“, „Veselé vánoční hody“, „Jak jsi krásné nevíňátko“, „Nesem vám noviny“, apod.

Výtvarné a pracovní činnosti:

- vánoční zdobení celé mateřské školy
- společné strojení vánočního stroměčku (sušení ovoce na ozdobu vánočního stromku, výroba ozdob z papíru, papírových řetězů) – využití různých materiálů
- vánoční přání – tvoření z různých materiálů
- dopis Ježíškovi – výtvarné ztvárnění
- výroba svícnu z jablíček nebo pomerančů
- dárky pro rodinu - tvoření z různých materiálů
- adventní věnec
- pečení a zdobení perníčků
- vánoční stroměček z papíru – stříhání, barvení, zdobení
- Betlémská hvězda – vystřihování a vykreslování
- nástěnný betlém – společná práce (kresba tuší, vodovými barvami, stříhání)
- kapr - kresba tuší, technika tamponování, prstové barvy, polepování kolečky barevného papíru, apod.
- výroba kaprů- vystřižení-polepení různými materiály nebo prstovými barvami nebo zdobení „špuntováním“
- koláž - kapři v kádi
- grafomotorická cvičení: spirála

Tělocvičné činnosti:

- chůze s upažením, vzpřímená záda – chůze přes lavičku – most přes řeku
- obratná chůze s rovnováhou – chůze přes žebřík položený na zemi s došlapem na laťky nebo mezi ně
- chůze a běh s doprovodem paží, které napodobují vlny v řece – běh volně po třídě
- chůze s procvičováním orientace a obratnosti – chůze po „kamenech“, střídavé pokládání novin před sebe a chůze po nich do určeného prostoru
- posilování odvahy, střídání uchopování pravou a levou rukou – vylézání na žebřík, žebřiny
- posilování obratnosti, svalové oblasti zad a břicha – převal z lehu na zádech do lehu na břicho, z lehu na břicho do lehu na zádech, dvojitý převal – vlny v moři
- procvičování obratnosti, svaly břicha, mezilopatkové svaly – ze stoje sed bez pomoci rukou a zpět, kolébka ze sedu a ze dřepu, houpání v kolébce

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.**Tematické části:**

1. **My tři králové.**
2. **Chystáme se k zápisu.**
3. **Paní Zima přijela.**

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
3. 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
4. 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
5. 5.2.1.5 Domluvit se slovy
6. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
7. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
8. 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
9. 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
10. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
11. 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
12. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
13. 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
14. 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
15. 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
16. 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
17. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
18. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
19. 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
 - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
 - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
 - vést stopu tužky při kresbě, apod.
 - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**

- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvořky (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svíslá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některá písmena, číslice
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- cítit sounáležitost s ostatními

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování

- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

1. My tři králové.

- *silvestr, novoroční zvyky, tříkrálové obchůzky*

Otázky pro děti:

1. Jaké byly Vánoce u vás doma?
2. Co vám přinesl Ježíšek?
3. Víte, kdo byli tři králové?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- kdo byli tři králové
- seznámení s příběhem tří králů
- tříkrálové obchůzky a tradice

Jazykové činnosti:

- doplní protiklady s názorem
- vyprávění zážitků z Vánoc, z oslav Silvestra a Nového roku

Literární činnosti:

- četba z knihy: „Pranostiky na celý rok“

Matematické činnosti:

- zrakové vnímání: odliší obrázek v řadě lišící se horizontální polohou
- sluchové vnímání: zopakuje větu z pěti slov

Hudební činnosti:

- zpěv za doprovodu klavíru: „My tři králové“ – hra na dětské hudební nástroje

Výtvarné a pracovní činnosti:

- výroba papírové koruny tří králů
- kresba tří králů různými technikami
- výroba kostýmů tří králů

Tělocvičné činnosti:

- procvičování obratnosti a citu pro manipulaci – cvičení s kuličkou v kelímku
- chůze motivovaná chůzí sněhem, dlouhé kroky – lyžaři – chůze ve sněhu
- rychlá orientace – běh mezi překážkami
- koordinace se skupinou – běh dvojic, trojic
- orientace, pohotová reakce – sbírání předmětů při běhu
- rytmické vyjádření pohybem – poskočný krok, dva poskoky na jedné noze
- lezení ve vzporu dřepmo stranou – hrajeme si na zvířátka
- procvičování pohotovosti, postřehu, obratnosti – pohybová hra: Na čáru
- chůze k danému cíli ve skupinách, každá skupina má jiný cíl – děti si určují cíl pohybu skupin
- procvičování rovnováhy, odvahy – chůze po lavičce s upažením, chůze ve výponu, chůze vzad po zvýšené ploše
- uchopovací schopnosti – běh s lehkým předmětem v ruce
- postřeh, obratné uchopovací schopnosti – štafetové běhy

2. Chystáme se k zápisu.

- *vyšetření školní zralosti, škola*

Otázky pro děti:

1. Jak to vypadá ve škole?
2. Na co se můžeme do školy těšit?
3. Co už máš do školy připraveno?

3. Paní Zima přijela.

- *zimní počasí, péče o zvířata v zimě, zimní sporty*

Otázky pro děti:

1. Co se změnilo v přírodě?
2. Jaké je v zimě počasí?
3. Můžeme vidět stopy ptáčků a zvířátek ve sněhu?
4. Jak zvířátka přezimují – kde mají své úkryty?
5. Čím se živí zvířátka v zimě?
6. Jak může zvířátkům pomoci člověk?
7. Jaké znáte zimní sporty?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- jak se v zimě oblékáme
- instalujeme krmítka na okně naší třídy, krmíme ptáčky v lese i na školní zahradě
- seznamujeme se s potravou ptáků a učíme se znát potraviny, které ptáčkům ubližují

- pozorujeme počasí – sněžení, sněhová metelice, fujavice atp.
- poznáváme zimní sporty

Jazykové činnosti:

- chápe jednoduché vtipy a hádanky
- říkanky o zimě, o počasí, o zvířatech, apod.
- umí zpaměti kratší texty

Literární činnosti:

- prohlížíme ilustrované knihy o ptácích, vyhledáváme další ptáky v dětských knihách, učíme se je pojmenovat
- prohlížení encyklopedií – život v zimě
- čteme z knihy 366 příběhů z přírody

Matematické činnosti:

- pojmy: méně x více
- pojem: stejně (vytváření dvojic)
- sluchové vnímání: určí, zda dvě krátké rytmické struktury jsou shodné
- zrakové vnímání: poskládá obrázek z několika částí
- vnímání času: rozliší dříve, později (seřadí obrázky)

Hudební činnosti:

- píseň: „Leden“ – zpěv za doprovodu klavíru, tanec
- píseň: „Sněhové vločky“ – zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace
- píseň: „Vločka“ - zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace
- píseň: „Nekonečná zima“ – zpěv za doprovodu klavíru, rytmika
- píseň: „Bude zima, bude mráz“ – zpěv za doprovodu klavíru

Výtvarné a pracovní činnosti:

- krmítko s ptáky – vystřihování z papíru, nalepování zrníček do krmítka
- ptačí stopy, stopy zvířátek – kresba tuší
- obtiskávání – sněhulák
- vystřihování z papíru – vločky
- ledový zámek z krabic
- kresba zimní krajiny
- zvířata v zimě – koláž, kresba, malba
- kresba postavy při sportu
- lyžař – vystřížení z papíru
- pokusy se sněhem
- malování na sníh
- grafomotorická cvičení: vlnovka

Tělocvičné činnosti:

- chůze v rytmu říkadla – hra „Zlatá brána“
- chůze vzad ve dvojicích, jeden vzad, druhý ho vede – hrajeme si na kamarády
- chůze ve sněhu – pohybová hra: Stopovaná
- běh po zvýšené ploše s překonáváním překážek – běh přes lavičku
- koordinace horních a dolních končetin – hmity podřepmo a dřepmo
- dostatečný odraz s rozběhem – výskok do výšky, např. dosáhnout na nafukovací míč nebo sněhovou kouli
- běh a krok poskočný při hudebně pohybovém vyjádření melodie za dodržení rytmu
- posilování udržení rovnováhy, bezpečné klouzání – klouzání na ledových plochách

- rozvíjení zrakového vnímání, rozlišovací schopnosti – hra: co uvidíš – krátké prohlédnutí předmětů a po jejich zakrytí šátkem pokus o jejich vyjmenování
- lehké doskoky na měkkou podložku – skok do hloubky 30 – 40 cm
- vylézání na lavičky zavěšené na žebřinách – lezení po šikmých plochách - hory
- postoj při hodu, zamíření – házení míče do výšky před provaz
- sluchové vnímání, rozlišování zvuků – hra: Na slepé detektivy

Únor:

Berušky

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme své zdraví. Oslavy.

Tematické části

1. **Poznáváme lidské tělo.**
2. **Oslavíme masopust.**

Kompetence:

1. 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
2. 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
3. 5. 1. 10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
4. 5. 1. 11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
5. 5. 1. 12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
6. 5.2.1.5 Domluvit se slovy
7. 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
8. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
9. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
10. 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
11. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
12. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
13. 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
14. 5. 3. 13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
15. 5. 4. 11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
16. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
17. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
18. 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**

- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

1. Poznáváme lidské tělo.

- *lidské tělo, smysly, zdraví a nemoci, u lékaře, protidrogová prevence*

Otázky pro děti:

1. Jaké části má lidské tělo?
2. Jaké máme smysly?
3. Jak jsem se narodil?
4. Co prospívá zdraví?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- pojmenování jednotlivých částí lidského těla
- pojmenování jednotlivých orgánů, jejich funkcí
- pojmenování některých kostí – lebka, žebra, pánev, páteř, apod.
- důležitost dýchání, trávení, vylučování, spánku
- poznáváme svět prostřednictvím smyslů
- smyslové hry: pohyb se zavázanýma očima, poznávání po hmatu (předměty, kamarády), poznávání zvuků, hlasu kamaráda, ochutnávání, přičichávání k vůním (vzpomeňte si, co vám nejvíce voní?), apod.
- zdraví x nemoc – co zdraví prospívá, jaké známe nemoci, jak je léčit?
- jak předcházet nemoci, úrazům
- kdo je lékař, jak to u něj vypadá, proč k němu chodíme?
- protidrogová prevence – rozhovory v komunitním kruhu
- hygienické potřeby – povídání nad obrázky, proč je používáme?

Jazykové činnosti:

- rozhovory nad knihami o lidském těle, obrazovým materiálem – tělo, kostra, svaly, orgány, smysly
- říkanky o prstech
- sestaví dějovou posloupnost a popíše ji

Literární činnosti:

- přinést si vlastní knihy o lidském těle – prohlížení knih, diskuse nad obrázky

Matematické činnosti:

- třídění podle tvaru
- vnímání prostoru: vpravo, vlevo na vlastním těle

Hudební činnosti:

- píseň: „Hlava, ramena, kolena, palce“
- píseň s tanečkem: „Hoky, koky“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kresba lidské postavy – tuš, suché pastely, pastelky, voskovky
- obkreslení kamaráda na velký formát papíru - dokreslení oblečení, kostry, orgánů
- vystřížení obrysu postavy ze čtvrtky - dokreslení oblečení, kostry, orgánů
- otisk dlaní na papír - pozorování velikosti ruky, struktury kůže – následné dotvoření otisků

Tělocvičné činnosti:

- rozvoj pohybových schopností, sladění pohybu s hudbou – pochod s vytleskáváním rytmu nebo na hudební doprovod, střídat rytmickou chůzi s během
- lehká chůze s koordinací paží, chůze po špičkách – tichá chůze zimní krajinou
- běh, na znamení různé úkony – utíkali, utíkali, lehli, sedli si
- běh v prostoru s vyhýbáním – např. Mrazík a sluníčko
- hry skokem – hop-skok-šup-rup, hop-skok na místě, šup – tlesknout, rup – udeřit dlaněmi o zem
- hod míčem od ramene, od prsou – velký míč nebo sněhové koule – hod do dálky
- prstové svaly a obratnost ruky – korále pro obra, děti navlékají předměty na provázky, kdo jich má nejvíc, vyhrává

1. Oslavíme masopust.

- *tradice slavení masopustu, zabíjačky, profese*

Otázky pro děti:

1. Co je to masopust?
2. Jak se slaví masopust?
3. Byl někdo na oslavě masopustu?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- masopust jako lidová tradice – průvod masek
- zabíjačky, muziky, tancovačky
- masopustní koblihy – jak se peče kobliha
- povolání, profese
- smyslová hra: „Jak se, masko, jmenuješ?“ – poznávání kamaráda pod maskou podle hlasu

Jazykové činnosti:

- diskuse nad obrázky masopustních veselí

- říkanky o masopustu
- pojmenuje, co dělá určitá profese

Literární činnosti:

- četba z knihy: „Pranostiky na celý rok“

Matematické činnosti:

- pojmenuje malý, střední, velký; vysoký, vyšší, nejvyšší; málo, méně, nejméně
- zrakové vnímání: odliší obrázek v řadě lišící se detailem
- sluchové vnímání: vyhledá rýmující se dvojice

Hudební činnosti:

- píseň: „V dobrém jsme se sešli“ – zpěv za doprovodu klavíru, taneček
- píseň: „To je zlaté posvícení“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „Jemine, domine“
- píseň: „Starosti s muzikou“ – zpěv za doprovodu klavíru, hra na dětské hudební nástroje

Výtvarné a pracovní činnosti:

- vytváření karnevalových masek zvířat – kozel, medvěd, kočka, pes, apod.
- prase z papíru
- zabijačkové jitrnice
- omalovánky masopustních masek
- kresba masopustních masek – tuš, temperové či vodové barvy, pastelky, voskovky, suché pastely

Tělocvičné činnosti:

- motivace dětí k pohybovým činnostem – hrajeme si na zvířátka
- chůze ve dřepu – k danému cíli v družstvech
- střídání poskoků s během – poskoč, poskoč, běžíme
- střídání tempa běhu – např. Rampouchy
- plynulá přeskok překážek – přeskok přes nataženou gumu s doskokem na žíněnku, výška 10 cm
- skok z odrazového můstku s doskokem na žíněnku – prožívání radosti z odvážného cvičení
- rozvoj fantazie při pohybovém vyjádření – každé dítě dostane obrázek, který převede pohybem

Březen:

Berušky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy. Chráníme vše kolem nás.

Tematické části:

1. Zavoláme jaro.
2. Jdeme s knížkou do pohádky.

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.1.6 Porozumět slyšenému
4. 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

5. 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
6. 5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost
7. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
8. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
9. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
10. 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
11. 5. 3. 10 Respektovat potřeby jiného dítěte
12. 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
13. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
14. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
15. 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
16. 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
17. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla
 - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
 - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
 - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
 - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
 - posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
 - dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
 - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek

- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
 - všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
 - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
 - cítit sounáležitost s ostatními
 - nabídnout pomoc
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
 - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
 - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
 - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
 - zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
 - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

1. Zavoláme jaro.

- *jarní počasí, jarní květiny, sázení rostlin, péče o rostliny, části rostliny*

Otázky pro děti:

1. Co se mění kolem nás v přírodě?
2. Rostou již nějaké rostlinky?
3. Jak se připravují stromy a keře na jaro?
4. Jak rostou kytičky, z čeho se vyvíjejí – cibulky, semena?

5. Jak se chystají na jaro zvířátka?
6. Mohou se již vrátit někteří ptáci z teplých krajín

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- pozorování změn v přírodě, změny počasí, probouzení přírody
- pranostiky
- jarní květiny - bledule, sněženky, sasanky, podléšky, petrklíče, sedmikrásky, fialky a podběl
- jak roste květina (cibulka, semínko, rostlina, části rostliny, apod.)
- keře a stromy kvetoucí brzy na jaře – zlatý déšť, kočičky, bříza
- pozorování jarních květin a na jaře kvetoucích keřů a stromů při vycházce
- probouzení života v přírodě - probouzení zvířat po zimním spánku, mláďata
- návrat ptáků z teplých krajín
- čištění studánek, potoků a řek
- poznávání a pojmenovávání domácích hospodářských zvířat
- poznávání a správné pojmenovávání jejich mláďat
- čím se zvířata živí
- jaký z nich má člověk užitek
- rozlišovat zvířata podle zvuku hlasu, po hmatu, podle popisu – Kdo jsem?
- sluchová hra: „Ptáčku jak zpíváš?“ - rozeznáváme kamarády podle barvy hlasu

Jazykové činnosti:

- popis pracovního postupu – sázení rostliny
- říkanky s jarní tematikou
- říkanky o zvířatech
- přiřadí, co k sobě patří a vysvětlí to

Literární činnosti:

- četba z knihy „366 příběhů z přírody“
- četba pohádek o zvířatech
- vyhledáváme jarní květiny v knihách
- vyhledáváme mláďata v knihách
- prohlížení knih o zvířatech, rostlinách

Matematické činnosti:

- pojmy: některé, žádné, nic
- zrakové vnímání: přiřadí odstíny barev
- sluchové vnímání: zvládá rozpočítadla

Hudební činnosti:

- píseň: „Ztratil kos píšťalku“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „Hopsa, hejsa, hopsa!“ – hra na dřívka, vytukávání rytmu
- píseň: „Píseň pro sněženku“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „Na sluníčku“ – zpěv za doprovodu klavíru, taneček
- píseň: „Bim, bam!“ – zpěv za doprovodu klavíru, hra na dětské hudební nástroje
- píseň: „Vynášení smrtky“ – zpěv za doprovodu klavíru, rytmika

Výtvarné a pracovní činnosti:

- skládání květů tulipánů a sněženek z papíru
- překlápěné obrázky: tulipány – stříhání, lepení
- vystřížení tvaru tulipánu – vybarvení tuší, vodovými nebo temperovými barvami

- kresba jarních květin podle předlohy, obkreslování – tuš, suchý pastel
- zlatý déšť, šerík – mačkání krepového papíru, malba temperovými barvami
- sluníčko z otisknutých dlaní – práce s prstovými barvami
- výroba zvířat
- modelování zvířat z modelíny
- sázení pažitky nebo jiných rostlin
- grafomotorická cvičení: šikmá čára

Tělocvičné činnosti:

- procvičování svalových skupin těla, pohybu podle vzoru a pokynu – cvičení s tyčemi
- protahování těla ze dřepu do stoje s nádechem a výdechem – motivace: Semínko klíčí
- zpřesňování pohybů s rytmem dýchání – v sedu na patách během nádechu nosem bočními oblouky vzpažujeme a s výdechem připažujeme, výdech na: „Hmmmmm“
- pohotová reakce na signál – pohybová hra: Na barvy, na barevné domečky
- překonávání strachu z neznámých poloh (lávka přes řeku) – stoj jednož uprostřed lávky, chůze a běh přes lávku
- pohotová reakce na daný signál – chůze, na znamení utvořit dvojice, trojice...
- rozlišování slyšených zvuků – hra: čarovná krabička
- pomalý uvolněný výdechový proud, rozeznít hlas spolu s podporou rezonančních dutin – hra zlepšující kondici: Zvon
- říkadla v rytmu – sladění s pohybem. Vítání jara – např.: „Zimo, táhni pryč!“

2. Jdeme s knížkou do pohádky.

- *média, kniha, pohádky*

Otázky pro děti:

1. Máte rádi pohádky?
2. Kterou pohádku a postavu máte nejraději?
3. Co je to pohádka?
4. Co je to kniha?
5. Kde ji najdete?
6. Kdo vám doma čte?
7. Víte, jak kniha vzniká?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- poznávání pohádkových postav z českých večerníčků
- pohádkové hádanky
- doplňování pohádkových dvojic (např. Křemílek a ...)
- co je pohádka
- jak kniha vzniká, kde knihu sehnat
- návštěva knihovny v mateřské škole, v základní škole
- návštěva Městské knihovny - Barrandov, Smíchov
- rozdíl mezi knihovnou a knihkupectvím
- pravidla při prohlížení knih
- návštěva knihkupectví

Jazykové činnosti:

- spontánně vypráví podle obrázku - vyprávění pohádek, souvislý projev

- dramatizace známých pohádek: Tři malá prasátka, Červená Karkulka, Boudo budko, O veliké řepě

Literární činnosti:

- přinesení nejmilejších pohádkových knížek, jejich prohlížení, vyprávění o nich, četba z těchto knih
- četba známé pohádky, která se nedočet do konce, děti mají za úkol pohádku dovyprávět
- čteme si z knih známých českých spisovatelů, ukazujeme si ilustrace v knihách (Josef Lada, Jiří Trnka, František Hrubín, Karel Jaromír Erben, Božena Němcová, ...)

Matematické činnosti:

- pojmy: menší x větší, kratší x delší, nižší x vyšší; pojmenuje nejmenší, největší
- zrakové vnímání: odliší dva překrývající se obrázky
- vnímání času: seřadí obrázky podle posloupnosti děje, jmenuje, co se stalo nejdříve, později, naposled

Hudební činnosti:

- hudební hádanky – znělky z pohádek a večerníčků
- písničky z pohádek a z večerníčků: zpěv za doprovodu klavíru (např. Příběhy včelích medvídků)
- píseň: „Vodník“ – zpěv za doprovodu klavíru

Výtvarné a pracovní činnosti:

- omalovánky pohádkových postav
- malba a kresba pohádkových postav
- výroba loutek, pohádkových postaviček
- koláž pohádkových postav – vystřihování z dětských časopisů
- společná práce: zámek pro princezny, perníková chaloupka
- ilustrace přečtené pohádky
- výroba leporela – skládání papíru, ilustrace
- grafomotorická cvičení: „zuby“

Tělocvičné činnosti:

- navozování silového a uvolňujícího pohybu – ve stoje nádech se vzpažením, pohyby prstů napodobují déšť, s výdechem dřep, ve dřepu stahujeme stehna, břicho a hrudník – hlubší výdech
- hluboký předklon ve stoji, nohy u sebe, dlaně se dotýkají země, vzpažení do výponu – motivace: Kytička vadne, potřebuje vodu
- správný držení těla ve stoji, ramena tlačíme dolů, lopatky k sobě, vzpažením se protahujeme, hlavu držíme zpříma – motivace: Květina se otáčí za sluncem
- orientace v prostoru, běh v prostoru mezi překážkami – např.: pohybová hra: „Včelka“
- zvládání základních pohybových schopností, procvičování pohybových schopností s míčem – koulení ve dvojicích, předávání míče ve družstvech, nad hlavou, pod nohama, vedle těla
- rozvíjení sluchového vnímání, rytmického cítění – např.: „Ztracení hudebníci“
- procvičování reakce na signál, sluchové paměti – pohybová hra: co řekne píšťalka
- lehký taneční krok na valčíkovou melodii – sladění pohybu s hudbou a se zpěvem – např.: „Zelený valčík“

Duben:

Berušky

Podtéma: Chráníme vše kolem nás. Oslavy.

Tematické části:

1. Máme rádi zvířata.
2. Rej čarodějnic.

Kompetence:

1. 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
4. 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
5. 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
6. 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
7. 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
8. 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
9. 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
10. 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
11. 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
12. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
13. 5. 5. 10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
14. 5. 5. 11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
 - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - poznat některé hudební znaky
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
 - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
 - přicházet s vlastními nápady
 - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)

- uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
 - přizpůsobit se společenství, projevat zájem o spolupráci
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
 - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
 - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
 - být citlivý k přírodě

1. Máme rádi zvířata.

- *mláďata a zvířata na statku, péče o zvířata, exotická zvířata, mořský svět*

Otázky pro děti:

1. Poznáš zvířátko na obrázku?
2. Jak se rodí zvířata?
3. Čím se živí mláďata?
4. Jaký máme ze zvířat užitek?
5. Jak o zvířata pečujeme?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- pojmenování zvířat žijících na statku, jak se jmenují jejich mláďata, čím se živí, jaký z nich máme užitek
- poznávání exotických zvířat na obrázcích, rozlišování domácích a exotických zvířat
- rozlišení podle prostředí, kde je můžeme najít (lesní, vodní, domácí apod.)
- co znamená masožravec a býložravec
- sluchové hry – Kočičko, ozvi se - se zavázanýma očima hledáme „maminku“

Jazykové činnosti:

- tvoří nadřazené pojmy
- gymnastika mluvidel – kotě se olizuje
- vyprávění o tom, jak se doma staráme o domácí mazlíčky
- recitace básní o zvířatech
- slovní fotbal, rytimizace slov

Literární činnosti:

- prohlížení encyklopedií a knížek o zvířatech
- četba příběhů, kde vystupují zvířata, bajky

Matematické činnosti:

- určuje množství do šesti
- zrakové vnímání: složí tvar z několika částí na předlohu
- vnímání prostoru: hned před, hned za

Hudební činnosti:

- píseň: „Když jsem já sloužil“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „To je on, malý slon“ – zpěv za doprovodu klavíru, hra na dětské hudební nástroje
- píseň: „Krávy, krásy“ - zpěv za doprovodu klavíru, hra na dětské hudební nástroje
- píseň: „Káča našla ptáče“ - zpěv za doprovodu klavíru, taneček
- píseň: „Kapičky“ - zpěv za doprovodu klavíru, taneček

Výtvarné a pracovní činnosti:

- omalovánky zvířat
- lineární kresba – domácí nebo exotická zvířata - zvládat figuru zvířete
- tvarování zvířat z modelíny
- zvířata vystřižená z papíru
- koťátko s klubičkem – klubičko z vlny na břicho nebo dokreslené
- zvířata z papírové ruličky, ze skleničky od přesnídávky, z papírového pytlíku
- společná koláž – zvířata v různých prostředích (u rybníka, v lese, na dvorku, apod.) – vyhledávání, stříhání lepení
- otisky dlaní – zvířátka
- skládání z papíru – kočka a pes
- grafomotorická cvičení: „kopečky“ (jak skáče žába?)

Tělocvičné činnosti:

- procvičování svalových oblastí těla, dodržování správného držení těla – cviční s drátěnkou
- pohybová dovednost při zdolání překážky s pohotovou reakcí – překážková dráha, na znamení vytvoření dvojic a trojic
- procvičování pohotového výběhu – pohybová hra: Na myši a kocoury
- koordinace pohybů nohou, poskoky jednož do stoje rozkročné – panák s vyznačenými skákacími políčky
- upevňování pohotové orientace, dovednosti při chytání míče – chytání míče po odrazu od země, chytání míče hozeného od středu kruhu
- navozování radosti ze cvičení – např. „Co je strom“
- upevňování prstového držení míče – hod míče do zavěšeného koše, hod míčem na kuželky
- procvičování pohotové reakce na znamení, vytvoření řad, zástupu v dvojicích

2. Rej čarodějnic.

Otázky pro děti:

1. Jak vypadá čarodějnice?
2. Jakou má povahu?
3. Znáš pohádku, ve které vystupuje čarodějnice?
4. Co je to čarování?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- tradice pálení čarodějnic
- co je filipojakubská noc
- jak poznáme čarodějnice, kde bydlí – rozvoj fantazie
- babky bylinářky – pomáhají lidem – jak?

Jazykové činnosti:

- tvoří slova podobného významu
- básničky o čarodějnicích a ježibabách: „Čarodějnice“, „Pozor děti – ježibaba letí“, „Perníková chaloupka“, „Ježibaba“
- popis povahových vlastností čarodějnice
- dramatizace pohádky „O perníkové chaloupce“

Literární činnosti:

- četba z knihy – „Malá čarodějnice“
- hledáme další pohádky o čarodějnicích

Matematické činnosti:

- zrakové vnímání: jmenuje objekty zleva doprava
- vnímání času: začíná se orientovat ve dnech v týdnu
- sluchové vnímání: určí počet slabik

Hudební činnosti:

- píseň: „Havárie na koštěti“ – zpěv za doprovodu klavíru, dramatizace písně
- hra se zpěvem: „Čarodějnice“

Výtvarné a pracovní činnosti:

- netopýr – vystřihování z černého papíru, dokreslení bílou pastelkou
- výroba čarodějnice z vařečky
- kresba - perníková chaloupka s ježibabou
- čarodějnice z papíru, výroba košťátka
- perníčky na perníkovou chaloupku z papíru
- vystřihování z papíru – čarodějnické penízky

Tělocvičné činnosti:

- kombinovaný pohyb, posilování dechových svalů – kočička – s nádechem se prohýbáme a s výdechem vyhrbujeme, obrácený pohyb vůči dechu, prohýbáme se při výdechu, vyhrbujeme při nádechu
- procvičování rychlého startu ze stoje na signál – výběh na znamení – start na signál píšťalky
- procvičování obratnosti, pohotového výběhu s přeskokem překážky – přeskok humy, přeskok přírodních překážek
- posunování těla na bříše i na zádech – plazení pod nízkou překážkou

Tematické části:

- 1. Moje rodina.**
- 2. Na louce.**
- 3. Ve zdravém těle zdravý duch.**

Kompetence:

- 5.1.1 Zachovávat správné držení těla
- 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- 5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- 5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- 5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:**1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka)

i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)

- předat vzkaz
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- uplatňovat postřeh a rychlost
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejích členů
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

1. Moje rodina.

- *rodina, povolání rodičů, svátek matek*

Otázky pro děti:

1. Cím je ti tvá maminka nejmilejší?
2. Kdo je Tvoje rodina?
3. Jak mamince pomáháš?

4. Jaké povolání mají Tvoji rodiče?
5. Čím chceš být?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- pojmenovávání členů rodiny - jména, rodinné vztahy
- prohlížení rodinných fotografií
- povolání rodičů
- poznáváme povolání na obrázcích
- pomůcky pro různá povolání - obrazový materiál, hledání v knihách, pexeso, karty

Jazykové činnosti:

- pozná a vymyslí slova stejného zvuku, ale různého významu
- hledání písmen na začátku, uprostřed a na konci slov
- povídáme si o maminkách – co dělá moje maminka celý den, jaká je moje maminka, čím maminka voní,
- recitace básní pro maminky

Literární činnosti:

- čteme si básničky o mamince
- čteme – Proč byla maminka zamračená?

Matematické činnosti:

- pojmy: méně, více, stejně – při odlišné velikosti a uspořádání prvků
- zrakové vnímání: odliší obrázek lišící se vertikální polohou
- sluchové vnímání: napodobí rytmus

Hudební činnosti:

- píseň: „Máminy oči“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „Já jsem kytka, ty jsi kytka“ – zpěv za doprovodu klavíru, taneček

Výtvarné a pracovní činnosti:

- portrét maminky
- kreslíme celou rodinu
- vyrábíme dáreček pro maminku – přáníčka, kytičky, vázičky, zdobíme srdíčka

Tělocvičné činnosti:

- procvičování svalových oblastí těla – cvičení motivované láskou k mamince
- dodržování změny směru chůze a běhu – zátočky jednotlivců i ve dvojicích, hra na řidiče
- obratné sbalení těla a hlavy za dopomoci učitelky – kotoul vpřed na žíněnce
- rozvíjení pohotovosti, rychlosti a obratnosti – soutěže ve zdolání jednoduché překážkové dráhy
- rozvíjení zrakového vnímání, rozlišovacích schopností, smyslu pro detaily

2. Na louce.

- *letní květiny, hmyz*

Otázky pro děti:

1. Znáš části květin?
2. Co potřebují rostliny k růstu?
3. Jak můžeme přírodu chránit?
4. Znáš některé druhy hmyzu?
5. Kde žije hmyz?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- léčivé rostliny a jejich použití – pampeliška, hluchavka, kopřiva, divizna, ...
- kvetoucí stromy, keře, květiny – opylení, pozorujeme vznikající plody
- poznáváme rostliny na obrázcích
- sázíme semínka a pozorujeme je při růstu
- vycházky – pozorování přírody, poslouchání zvuků v přírodě, pozorování hmyzu
- pozorování různorodosti hmyzu na obrázcích
- čím je hmyz užitečný a nebezpečný

Jazykové činnosti:

- pozná a pojmenuje nesmysl na obrázku
- rytmižace slov - jarní tematika
- recitace básní na téma květiny, hmyz

Literární činnosti:

- vyhledáváme rostliny v encyklopediích
- hmyz v pohádkách - „Včelka Mája“, „Včelí medvídk“, „Ferda mravenec“ aj.
- prohlížení knih o hmyzu

Matematické činnosti:

- pozná, co do skupiny nepatří
- zrakové vnímání: sleduje linii mezi ostatními liniemi
- vnímání času: přiřadí činnosti obvyklé pro roční období
- sluchové vnímání: určí slova začínající danou hláskou

Hudební činnosti:

- píseň: „Pampeliška“ – zpěv za doprovodu klavíru
- píseň: „Tancovala žížala“ – zpěv za doprovodu klavíru, polkový krok, taneček

Výtvarné a pracovní činnosti:

- vyrábíme květiny různými způsoby - kreslení, malování, obkreslování, vytrhávání z papíru, stříhání, lepení
- kreslíme přírodním materiálem – využíváme barvy květů, trávy
- vyrábíme obrázky z přírodnin
- kreslíme hmyz, vyrábíme šneka, housenku, aj.
- společná práce – louka – hledání květin a hmyzu v časopisech, knihách – kresba podle předlohy, stříhání, lepení, dokreslování
- výtvarné práce – motýli – různé techniky
- grafomotorická cvičení: horní smyčka

Tělocvičné činnosti:

- reakce na povel, na barevný signál – hra na dopravu, zastavit při běhu a setrvat v dané poloze
- procvičování převalů s krátkou výdrží – převal na boku s unožením
- koordinace a obratnost nohou – cval stranou
- nacvičování pohotové reakce na barvy, červená – stůj, zelená – volno – pohybová hra: Na barvy
- motivační cvičení- na motýly, na včelky, na mravence
- tanečky- „Čmelák!“, „Housenka“

3. Ve zdravém těle zdravý duch.

- letní sporty, péče o zdraví

Otázky pro děti:

1. Jaké sporty znáš?
2. Proč asi lidé začali sportovat?
3. Jak mohou sportovat dospělí?
4. Jak mohou sportovat děti?
5. Jak pečujeme o své zdraví?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- sport dospělých – rekreační, profesionální
- ochrana zdraví při sportu
- nejznámější sportovní setkání – Olympijské hry zimní a letní, 1x za 4 roky
- co je to Fair play
- jaké známe naše sportovce
- mistrovství světa, mistrovství Evropy, přátelská utkání a sportovní klání
- jak se vyhodnocují nejlepší výkony – diplom, pohár, medaile,
- co je potřeba ke sportu? /tréninky, správná strava, apod./

Jazykové činnosti:

- správně posoudí pravdivost či nepravdivost tvrzení
- rozhovory s dětmi o jejich sportování – gymnastika, fotbal, kanoistika – ukázka diplomů a medailí
- říkadla a básničky – o sportu

Literární činnosti:

- prohlížení encyklopedií o sportu

Matematické činnosti:

- seřadí pět prvků podle velikosti
- sluchové vnímání: záznam krátké rytmické struktury

Výtvarné a pracovní činnosti:

- kreslíme a malujeme lidi při sportu

Tělocvičné činnosti:

- sportujeme pro radost – pobyt venku, vyzkoušíme si všechny dostupné disciplíny – hod do dálky, skok, běh, kutálení míče daným směrem, hod na cíl, hod do koše, skákání přes švihadlo
- pohotová reakce při koulení míče daným směrem v pohybu – při chůzi, lezení, běhu
- udržení rovnováhy, odhadování vzdálenosti, protažení těla – váha předklonmo ve dvojicích čelem k sobě
- procvičování odrazu při skoku do dálky – skok s doskokem do písku
- naše smysly a jejich funkce, čich, sluch, chuť, zrak, hmat

Červen:

Berušky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy. Svět kolem nás.

Tematické části:

1. Kde žijeme?

2. Ahoj školko...

Kompetence:

1. 1.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
3. 5.2.1.11 Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
4. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
5. 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti
6. 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
7. 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
8. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
9. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
10. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
- napodobit některá písmena, číslice
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- umět se přizpůsobit změnám
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu
- Rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

1. Kde žijeme?

- *ve městě a na vesnici, velká města, státy, světadily, státní znaky, planeta Země*

Otázky pro děti:

1. Jak se jmenuje město, ve kterém žijeme?
2. Víte, jak se žije na vesnici a ve městě?
3. Znáte jiná města v naší republice?
4. Jaké znáte další státy, světadily?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- obrazový materiál - Praha, fotografie naší vlasti, ze světa
- srovnávání života na vesnici a ve městě
- pozorování mapy, globusu
- seznámení se státními symboly
- jak lidé dříve žily – rozdíl s dnešním životem
- návštěva muzea, divadla, parku,
- hledáme na globusu a mapě moře a pevninu- podle barvy
- jaké znáte další státy
- podle obrázků zjišťujeme, jaké máme řeky, hory

Jazykové činnosti:

- vlastní zážitky dětí- návštěva divadel, výlety, cesty na dovolené

Literární činnosti:

- četba národních pohádek
- vyhledávání v knížkách a encyklopediích

Matematické činnosti:

- vytřídí předměty podle dvou kritérií (žluté kruhy)
- zrakové vnímání: ze šesti obrázků si tři pamatuje
- vnímání prostoru: dítě ví, jak se jde do obchodu, do školky ...

Hudební činnosti:

- poslech hymny
- města v písničkách- správné dýchání, melodie, rytmus, hra na tělo
- posloucháme zvukové hádanky
- orientace podle zvuku

Výtvarné a pracovní činnosti:

- grafomotorická cvičení: spodní smyčka
- poznáváme a kreslíme státní vlajku
- kreslení domů- tuší,libovolně vybarvit
- malujeme, kreslíme zážitky z výletu
- kreslení - doprava ve městě a na vesnici
- skládání puzzlí- rozstříhané fotokopie
- výroba města a vesnice z krabiček, polepení barevným papírem- společná práce
- stavění domů a měst z kostek- skupinová práce
- koláž- vystřižené obrázky z časopisů lepíme na mapu
- tvoření cestiček a map- kam chci po cestě dojít

Tělocvičné činnosti:

- motivované procvičování svalových oblastí těla, vědomé napodobování pohybu podle vzoru – cviční se švihadlem: ve stoji, v kleku, v sedu, v lehu úklony, předklon, záklon v lehu na břicho, švihadlo ve vzpažení, záklon a úklony v záklonu, napodobování růstu květin, činnosti - profese dospělých
- koordinace nohou při překračování překážky – překračování švihadla, překračování překážek
- správné zacházení s rytmickými nástroji, ťukání do rytmu – např.: „Deštník“
- procvičování obratnosti, koordinace – sbalení těla ze dřepu do kotoulu
- procvičení těla v různých polohách, pohotové reakce – pohybová hra: začarované děti
- správné dýchání při běhu, vyhýbání kamarádům – závodivé hry, honičky
- koordinace paží, odraz na čáře se skokem do dálky – skok do pískoviště
- správný švih paží při hodů míčem – hod míčem do dálky, hod na cíl, hod do zavěšeného koše

2. Ahoj školko...

Otázky pro děti

1. Co se vám ve školce nejvíce líbilo?
2. Jak se těšíte do školy?
3. Kam pojedete na prázdniny?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- opakování znalostí o přírodě-jaká známe zvířata, kde žijí, poznáváme květiny, stromy, atd.
- pozorování letního počasí, jak se oblékáme
- pozorování rostlin a hmyzu na zahradě

Jazykové činnosti:

- vzpomínání na činnosti a akce ve školce
- co se líbilo a nelíbilo ve školce
- slovní fotbal

Literární činnosti:

- interpretuje pohádky, příběhy bez obrázkového doprovodu

Matematické činnosti:

- zrakové vnímání: vyhledá dva shodné obrázky v řadě
- vnímání času: pojmy včera, dnes zítra
- vnímání prostoru: vpravo, vlevo – umístění předmětu

Hudební činnosti:

- opakování básniček
- opakování známých písniček- použití rytmických nástrojů, hra na tělo

Výtvarné a pracovní činnosti:

- tvoření z různých materiálů
- kresba na téma: léto, koupání

Tělocvičné činnosti:

- rychlá chůze určeným směrem – požární cvičení
- chůze za doprovodu hudby s předpažením a upažením – např.: „ranní rozcvička“
- pohotový přeskok překážky s lehkým doskokem, s orientací v prostoru – přeskoky švihadla vpřed, vzad, stranou, přeskok švihadla ve dvojici
- posilování sportování a soutěživosti – hry s míčem, fotbal, hra Na třetího
- prožívání radosti ze soutěživých her na zahradě – svátek dětí a soutěživé hry ve družstvech

Velikonoce:**Berušky****Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy****Tematická část:****Slavíme Velikonoce.****Kompetence:**

1. 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
2. 5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
3. 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
4. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
5. 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
6. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
7. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
8. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

9. 5.5.7 Všimát si změn a dění v nejbližším okolí

Dílčí cíle:

- 1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
 - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- 2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
 - rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
 - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
 - rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
 - využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- 3. Oblast inerpersonální (dítě a ten druhý)**
 - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
 - spoluvytvářet prostředí pohody
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
 - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
 - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

VEVERKY

Září:

Veversky

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

- 1. Setkáváme se po prázdninách.**

2. Léto končí, podzim začíná.

Kompetence:

1. 5.1.1 Zachovávat správné držení těla
2. 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
3. 5. 1. 11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
4. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
5. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
6. 5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
7. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
8. 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
9. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
10. 5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
11. 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
12. 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
13. 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
14. 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
15. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
16. 5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
17. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
18. 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky

- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

1. Setkáváme se po prázdninách.

Otázky pro děti

1. Kde jste byli na prázdninách?
2. Co se ti tam nejvíce líbilo?

3. Těšili jste se do školky?

Náměty činnosti:

Rozumové činnosti:

- ožívujeme si pravidla chování ve třídě, učíme se požádat a poděkovat
- umíme své celé jméno
- učíme si zapamatovat jména kamarádů- „Chytej míč, Já jsem, ty jsi“- hry s míčem
- učíme se poznávat svoji značku
- učíme se správně používat hračky a pomůcky, vždy je uklidíme na správné místo
- určujeme typické znaky léta, pracovní listy

Matematické činnosti

- určujeme vzájemnou polohu předmětů pomocí pojmů: před, za, na, pod, vedle- např. popis obrázků, hra „Kam se schovala Beruška?“
- procvičování barev a tvarů, využití i pracovní listů

Jazykové činnosti:

- rozvíjíme slovní zásobu a souvislé vyjadřování- vyprávění zážitků z prázdnin nad donesenými fotografiemi
- popis letního obrázku
- prověřujeme výslovnost dětí
- rytmizace slov s vytleskáváním- „Jak se jmenuješ?“

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování, reprodukce děje podle otázek
- poslech četby z knihy „Děti a my“- Letní dopoledne- souvislé vyprávění, bezpečnost při koupání v řece, v rybníku, v bazénu
- přednes básniček s letním tématem, např. „Touha“, „Vlnky“, aj

Hudební činnosti

- učíme se správně sedět
- dechové cvičení- fouká vítr
- rytmické cvičení- vytleskávání slov, hra na tělo
- opakování známých písni formou hudebních hádanek
- seznámená a nácvičení písni- např. „Námořníci“, „Bzum, bzum“ písničky včelích medvídků

Výtvarné a pracovní činnosti

- kreslení zážitků z prázdnin
- tvoření obrázků z různých materiálů- těstoviny, mušle,
- stříhání- loďka, parník
- tvoření koláží a obrázků s letní tematikou- společná práce- u moře, u řeky, u rybníka
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- chůze s vyhýbáním jedním směrem
- chůze za vedoucím dítětem různým směrem v několika zástupech
- běh k cíli
- běhat volně mezi překážkami, běhat s vyhýbáním za vedoucím dítětem
- poskoky na místě snožmo a jednonož
- měkké poskoky z místa
- střídání poskoků a kroků- reakce na zvukový i zrakový signál- např. PH „Motýli, čápi, žáby“
- procvičování vylézání, slézání po žebřinách, střídání ruce

- vyhazování míče, drátěnky do výšky pravou i levou rukou

2. Léto končí, podzim začíná.

Otázky pro děti:

1. Podle čeho poznáš léto a podzim?
2. Co se ti líbilo v létě?
3. Co znamená první podzimní den?
4. Víš, proč někteří ptáci odlétají do teplých krajín?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- rozlišujeme rozdíl mezi létem a podzimem-obrazový materiál, pozorování změn v přírodě při pobytu venku, pracovní listy
- pojmenováváme měsíce
- rozlišujeme jehličnaté a listnaté stromy a jejich plody- obrázky, sbírání přírodnin, pracovní listy
- poznáváme ptáky, kteří odlétají na jih a kteří u nás zůstávají- obrázky, pozorování venku

Matematické činnosti

- třídění předmětů podle tvaru, barvy, velikosti- „Hledej červené hračky...“ apod.
- určujeme vzájemnou polohu předmětů pomocí příslovcí místa - pod, nad, apod., využití i pracovní listů
- počítáme do 6, určujeme více x méně

Jazykové činnosti

- rozšiřování slovní zásoby o slova, která označují předměty, jevy a činnosti- individuální rozhovory, popis obrázků k tématu, popis zážitků z víkendu
- správné dýchání při řeči, při hrách, při zpěvu
- procvičování mluvidel

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování, reprodukce děje podle otázek
- poslech četby z knihy 366 příběhů z přírody
- seznámení a naučení básniček s podzimní tematikou, např. „Podzime, podzime.“, „Foukej, foukej.“
- rozdíl mezi básničkou a prózou- hledání rýmů

Hudební činnosti

- dechové cvičení- foukání do peříčka
- rytmické cvičení- seznámení s dětskými rytmickými nástroji
- sluchové cvičení--poslouchání zvuků v okolí MŠ,
- seznámení a nácvič nových písniček např. „Kaštiny“, „Veverky“, „Vlaštovičko let“

Výtvarné a pracovní činnosti

- kresba lidské figury- dbát na charakter. Rysy - „Moji kamarádi“
- tvoření z přírodnin
- tvoření složitějších prostorových celků z různých stavebnic
- tvoření z písku- hrady, tunely
- grafomotorické cvičení, pracovní listy
- ťupkováním vybarvovat /dýně, jablka, hrušky z kulatých tácků/
- samostatné stříhání, lepení- vlaštovky na drátě

Tělocvičné činnosti

- chůze ve vázaném zástupu
- chůze s lehkým předmětem na hlavě
- vystřídat běh volně s během v kruhu a opačně- reakce na domluvený signál
- sbírání předmětů při běhu, pokládání do určeného prostoru-PH „Borůvky a jahody“
- lezení v podporu dřepmo, s předmětem na zádech, po zvýšené ploše
- házení a chytání míče- PH „Bouřka“

Říjen:

Veverky

Podtéma: Poznáváme se. Změny v přírodě.

Tematické části:

- 1. Podzimní sklizeň na zahrádce.**
- 2. Příroda čaruje.**

Kompetence:

1. 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. 5. 1. 12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
3. 5. 1. 13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
4. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
5. 5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
6. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
7. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
8. 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
9. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
10. 5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
11. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
12. 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
13. 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
14. 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
15. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
16. 5. 4. 11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
17. 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
18. 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

19. 5. 5. 10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat s dospělým
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

1. Podzimní sklizeň na zahrádce.

Otázky pro děti:

1. Jaké znáš podzimní ovoce a zeleninu?
2. Kde a jak se pěstují?
3. Co z nich můžeme vyrobit, uvařit?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- seznámení s podzimními druhy ovoce a zeleniny, s jejich výskytem, zpracováním-obrazový materiál, časopisy, encyklopedie
- rozlišování pojmenování ovoce a zeleniny
- pozorování ovocných stromů na vycházkách
- ochutnávka ovoce a zeleniny

- význam ovoce a zeleniny pro člověka
- pracovní listy

Matematické činnosti

- manipulace s předměty- určování počtu 1-6, porovnávání velikostí, určování více x méně
- rozlišovat a správně pojmenovávat tvary
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- rozšiřování slovní zásoby o slova, která označují předměty, jevy, činnosti v souvislosti s tématem /např. hrušeň, jablono/
- vnímat hlásku na začátku slova- slovní fotbal
- učit se vyřídit vzkaz

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování- reprodukce děje podle otázek
- učit se výrazně přednášet básničky samostatně i s ostatními dětmi
- nácvik říkanek a básniček- např. „Zásilka od babičky“, „Jablůňka“, „ Ve švestkové aleji“.

Hudební činnosti

- dechová a rytmická cvičení
- seznámení a nácvik písniček o ovoci či zelenině /např. „Koulelo se, koulelo“, „Brambory“ /s doprovodem klavíru a dětských rytmických nástrojů
- rozvíjení pohybového projevu ve shodě s hudbou- pomalu x rychleji
- seznámení a naučení písni a tance „Měla babka „ „Pod dubem za dubem“

Výtvarné a pracovní činnosti

- využívat tlaku dlaní k tvarování koule-modelování ovoce a zeleniny
- samostatné stříhání- **ovocný strom**- špuntováním vybarvit, ovoce dolepit z krepového papíru
- dodržovat čistotu při lepení
- zavařovací láhev -vystřihnout, ovoce např. dokreslit, dolepit
- výroba zapichovátek - ovoce, zelenina
- podporovat fantazii a představivost -výroba strašidělek z brambor, z cibule za pomoci různých materiálů a přírodnin
- posilovat svalovou činnost rukou- mačkání papíru do koule/ jablíčko/
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- zdravotní cviky- vyrovnávací a protahovací cvičení
- chůze k danému cíli- ve skupinách
- chůze po lavičce
- běh po lomené čáře- po laně
- běh v zástupu jedním směrem
- poskoky snožmo přes čáru, lano
- skok do dálky z místa
- koulet míč hlavou, koulet míč ve dvojicích

2. Příroda čaruje.

Otázky pro děti:

1. Co děje na podzim v přírodě?
2. Víš, proč opadávají stromy?

Náměty činností:

Rozumové činnosti:

- poznávání různých druhů stromů a keřů, všímání si rozdílů-obrazový materiál, pozorování venku
- pozorování počasí a jeho změn
- pozorování padajícího listí, sbírání listí
- pracovní listy

Matematické činnosti

- procvičujeme orientaci- dopředu, dozadu, nahore, dole, vpravo, vlevo
- pojmenováváme tvary, hledáme je kolem sebe ve třídě i v přírodě
- popisujeme vzájemnou polohu předmětů vzhledem k vlastní osobě
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- rozvíjíme slovní zásobu o slova, která označují předměty, činnosti a jevy související se změnami v přírodě
- správné dýchání při řeči, zpěvu a pohybových činnostech-nácvik např. foukání do míčku, do peříčka
- sluchově rozlišujeme hlásku na začátku slova- slovní fotbal
- sluchově rozkládáme slova na slabiky- vytleskávání slov, určování počtu tlesknutí

Literární činnosti

- učíme se přednášet říkadla a básničky společně s ostatními dětmi
- seznámení a nácvik básniček s podzimní tematikou- Podzim, Drak apod.
- nestydět se přednášet individuálně
- umět reprodukovat přečtený text- např. při četbě na pokračování

Hudební činnosti

- nácvik správného dýchání
- rytmizace slov
- zpívat samostatně i ve skupině
- seznamování a nácvik písní a tanečků k podzimu- např. Lístečku dubový, Meluzína, Byl jeden mráček, Veverky,
- využití rytmických nástrojů

Výtvarné a pracovní činnosti

- grafomotorika s podzimní tematikou- uvolňování ruky za pomoci říkadel
- práce s vylisovaným listím- výroba strašidel, draků, housenek - práce podle fantazie- koláže
- stříhání různých tvarů listů- zapouštění barev do mokrého podkladu, do klovatiny- práce s barvou
- vnímáme a esteticky hodnotíme barevnost podzimu
- omalovánky- pečlivost práce

Tělocvičné činnosti

- protahovací cvičení
- běh, hra na honěnou- Na rybáře aj.
- poskoky jednož na místě i z místa, skoky ve vzporu dřepmo- Žabička
- házení míče na cíl- kuželky
- chůze v rytmu, taneční chůze- při nácviku tanečků
- nácvik pohybových her

Tematické části:

1. Na silnici nejsme sami.
2. V lese.
3. Mikuláš.

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
3. 5. 1. 13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
4. 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
5. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
6. 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
7. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
8. 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
9. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
10. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
11. 5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity
12. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
13. 5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
14. 5. 3. 10 Respektovat potřeby jiného dítěte
15. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
16. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
17. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
18. 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
19. 5. 5. 11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
 - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
 - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)

- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- vyjadřovat fantazijní představy
- improvizovat a hledat náhradní řešení
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)

- respektovat rozdílné schopnosti
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- být citlivý k přírodě

1. Na silnici nejsme sami.

Otázky pro děti:

1. Co je to zebra?
2. Jak funguje semafor?
3. Jaké znáš dopravní značky a na co jsou?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- poznávání známých dopravních značek
- poznávat a pojmenovávat dopravní prostředky, určovat místo jejich pohybu- obrazový materiál, pozorování
- jak se chováme jako chodci
- co je a na co je semafor
- pozorování dopravy na sídlišti

Matematické činnosti

- určování stran- vlevo, vpravo
- určování tvarů a jejich správné pojmenování

- určování malý x velký,
- určování barev

Jazykové činnosti

- sluchová cvičení- jaké slyšíme zvuky kolem sebe
- gymnastika mluvidel
- seznámení a naučení básniček o dopravních prostředcích

Literární činnosti

- poslech pohádek např. O mašinkách
- vnímat vztahy v pohádkách, rozlišovat dobro a zlo

Hudební činnosti

- poslech zvuků z cd
- rozvíjíme přirozený zpěv- nácvik písní
- hra na ozvěnu

Výtvarné a pracovní činnosti

- kreslení dopravních prostředků
- dopravní značky a semaforey- stříhání, malování
- auta- obkreslení, stříhání, malování nebo kreslení

Tělocvičné činnosti

- pochod s vytleskáváním tempa kroku na slova říkanek nebo pochod za klavírního doprovodu/ Jede auto z kopečka aj./
- chůze po vyvýšených plochách
- PH Na barevná auta- reakce na zrakový signál
- PH Na dopravu- využití semaforu a dopravních značek- reakce na zvukový signál
- honičky se záchranou

2. V lese.

Otázky pro děti:

1. Znáte nějakého skřítku?
2. Kdo je to Pán lesa?
3. Jaká zvířata žijí v lese?
4. Jak se v lese máme chovat?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- prohlubování poznatků o životě v lese- zvířata, rostliny
- souhrnná charakteristika podzimního období
- ochrana přírody- jak můžeme pomoci
- třídíme odpadky - učíme se ho uklidit do určených kontejnerů- barevné rozlišení
- rozlišujeme různé materiály- dřevo, kov, plast, sklo, papír
- tradice MŠ- zamykání lesa s Pánem lesa
- pracujeme s knihami V. Klímové - Strašidla, Skřítky

Matematické představy

- určování vzájemné polohy předmětů- v lese, ve třídě, na hřišti
- třídění předmětů podle požadované vlastnosti - co do lesa nepatří, apod.
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- sluchově rozkládat slova na slabiky- pojmenovávání symbolů, obrázků
- procvičovat správné dýchání
- vyprávíme si zážitky- mluvíme celou větou
- rozlišujeme hlásku na začátku slova

Literární činnosti

- rozlišování poezie a prózy- básničky a krátké texty o zvířátkách
- nacvičení básně - Zamykám, zamykám les
- nacvičení dalších básní o lese, o zvířátkách
- soustředěně vnímat literární dílo- četba na pokračování (Např. O skřítku Drnovci)
- dramatizace pohádek o zvířátkách- např. Boudo, budko

Hudební činnosti

- učíme se zpívat ve skupinách i samostatně
- používání dětských rytmických nástrojů
- zopakování známých písniček- hudební hádanky
- podporování taneční improvizace - vyjádření nálady v hudbě pohybem

Výtvarné a pracovní činnosti

- obkreslujeme, vystřihujeme a zdobíme si klíč na zamykání lesa
- koláž- vyrábíme skřítky z listů a z dalších materiálů- papír, korek, látka apod.
- kreslíme nebo malujeme zážitky ze zamykání lesa
- stříháme, lepíme, kreslíme tuží- znaky podzimu
- vyrábíme z odpadových materiálů- např. Strom odpadák, Chobotnice z kelímků, apod.
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- chůze po vyvýšených plochách s překračováním překážek
- z rozběhu výskok na lavičku, švédskou bednu- s poskytnutím záchrany
- skoky snožmo za odhozeným míčem
- chytání míče v kruhu hozeného učitelkou- Na jména
- pohybové hry - reakce na zrakový či zvukový signál

3. Mikuláš.

Otázky pro děti:

1. Víte, co je to advent?
2. Na co se těšíme a připravujeme?
3. Jak se slaví Mikuláš?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- jaké lidové zvyky se u nás dodržují
- seznámení s lidovými pranostikami- sv. Barbora, sv. Mikuláš
- pojmenování ročních období a měsíců
- pracovní listy

Matematické činnosti

- určování velký-malý-střední, malý x větší, přiřazování počtu k číslu a obráceně
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- procvičování složitých slov

- rozvíjet souvislé vyjadřování metodou popisu- co vidím na obrázku

Literární činnosti

- četba na pokračování- Čertovské pohádky- soustředěný poslech, reprodukce
- nácvik říkadel a básniček o čertech a Mikuláši- Mik, Miku., Bum, bum na vrata aj.

Hudební činnosti

- nácvik písniček o čertech a Mikuláši
- uplatňovat v doprovodu písni triangl, rumba koule, ozvučná dřívka

Výtvarné a pracovní činnosti

- výroba čertů a Mikulášů v různých podobách a různými způsoby- stříhání, lepení, malování- dbát na čistotu práce
- výzdoba třídy na čertovsko- andělský karneval
- grafomotorická cvičení

Tělocvičné činnosti

- chůze s přísunným krokem stranou s přechodem do cvalu
- cval stranou i vpřed- podle hudby nebo udávaného rytmu
- podlézání a přelézání překážkové dráhy- soutěživou formou

Prosinec:

Veverky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.

Tematická část:

Než zacinká zvoneček.

Kompetence:

1. 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
4. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
5. 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
6. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
7. 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
8. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
9. 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
10. 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
11. 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
12. 5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
13. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

14. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
15. 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
16. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresí, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spoluvytvářet prostředí pohody
- důvěřovat vlastním schopnostem

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Než zacinká zvoneček.

Otázky pro děti:

1. Jak se lidé připravují na vánoce?
2. Co je to betlém?
3. Znáte vánoční zvyky?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- poznávání ročních období a jejich hlavních znaků
- seznamování s vánočními zvyky u nás i v cizině
- prohlížení časopisů a knih s vánoční tematikou
- jak se připravujeme na vánoce v rodině- souvislé vyjadřování, obrazový materiál
- adventní kalendář- plnění úkolů
- společné strojení vánočního stroměčku
- co dělají zvířata v zimě- jak jim můžeme pomoci
- povídání o kaprech-pozorování kaprů v kádích

Matematické činnosti

- vybrat předměty, které mají požadovanou vlastnost- např. všechny čtverce, hračky ze dřeva apod.
- umět postavit složitější útvary podle vlastní fantazie i podle předlohy
- procvičování určování poloh předmětů- nahore, dole, vlevo, vpravo
- pracovní listy- určování počtu, třídění

Jazykové činnosti

- zvyšování používání sloves- kdo co dělá, čím se co dělá
- rozvíjení souvislého vyjadřování formou vyprávění a popisu
- procvičovat vnímání hlásky na začátku slova- slovní fotbal

Literární činnosti

- umět pěkně přednést báseň- vánoční téma
- chápat jednoduchá přirovnání
- poslech četby z knih Advent, Vánoce-umět text jednoduše reprodukovat a pochopit jej

Hudební činnosti

- pohotově reagovat na předehru a dohru písně
- učit se rozlišovat hudbu veselou a smutnou-poslech vánočních písní a hudby
- seznamování se a nácvik vánočních koled

Výtvarné a pracovní činnosti

- pečení a zdobení perníčků- zručnost, fantazie
- výroba svícnu z jablíček, z pomeranče, ze skleniček
- výroba vánočních přáníček- stříhání, lepení -přesnost, čistota práce
- výroba papírových kaprů- stříhání, malování, lepení, zdobení
- koláž- kapři v kádi
- výtvarná vánoční dílna s rodiči
- vánoční dopoledne- lidové zvyky-házení botou, zpívání koled, rozkrojení jablka, ochutnávka cukroví

Tělocvičné činnosti

- chůze v rytmu říkadla
- procvičování rovnováhy, odvahy- chůze po lavičce s upažením, chůze ve výponu, chůze vzad po zvýšené ploše
- rychlá orientace- běh mezi překážkami
- rytmické vyjádření pohybem- poskočný krok, dva poskoky na jedné noze
- vylézání na lavičce zavěšené na žebřinách
- házení míče do výšky- do koše, přes provaz

Leden:

Veverky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.

Tematické části:

1. **My Tři králové.**
2. **Jdu k zápisu.**
3. **Chumelí se, chumelí.**

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
3. 5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
4. 5.2.1.3 Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
5. 5.2.1.5 Domluvit se slovy
6. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
7. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
8. 5.2.2.5 Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
9. 5.2.2.7 Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

10. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
11. 5.2.2.11 Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně "
12. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
13. 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
14. 5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
15. 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
16. 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
17. 5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
18. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
19. 5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- napodobit některá písmena, číslice
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích

- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- cítit sounáležitost s ostatními

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

1. My Tři králové.

Otázky pro děti:

1. Jaké byly vánoce u vás doma?
2. Co vám přinesl Ježíšek?
3. Víte, kdo byli Tři králové?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- povídáme si o prožitých vánocích -kdo dodržel vánoční zvyky
- splnila se dětem přání?
- kdo jsou Tři králové- četba příběhu, obrazový materiál

Matematické činnosti

- procvičování číselné řady- vzestupně i sestupně
- porovnávat a řadit předměty podle velikosti
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- rozvíjení souvislého vyjadřování metodou vyprávění i reprodukce
- rozkládání slov na slabiky
- poznávat hlásky na začátku i uprostřed slova

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování
- četba z knihy „České Vánoce
- rozlišování poezie a prózy

Hudební činnosti

- nácvik písně „My Tři králové
- rytmické cvičení s nástroji

Výtvarné a pracovní činnosti

- výroby koruny králů- stříhání, kreslení
- kresba nebo malba Tří králů různými technikami
- grafomotorická cvičení

Tělocvičné činnosti

- lehká chůze s koordinací paží, chůze po špičkách
- pochod s vytleskáváním rytmu, sladění pohybu s hudbou
- běh, na znamení různé úkony
- hod míčem od ramene, od prsou

2. Jdu k zápisu.

Otázky pro děti:

1. Těšíte se do školy?

2. Co se tam budete učit?
3. Víte, co vás čeká u zápisu?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- procvičování jména, příjmení a adresy bydliště
- povídáme si o „Škole nanečisto“- co děti ve škole již dělaly, co se jim tam líbí, na co se těší
- jak probíhal zápis- co vše musely vědět
- procvičujeme, kudy vede cesta do školy
- pracovní listy

Matematické činnosti

- skládáme tvary do šablon podle velikosti a počtu
- opakujeme barvy a tvary
- procvičujeme znalost polohy předmětů- nahoře, dole, vlevo, vpravo, mezi, pod- diktát
- přiřazujeme čísla a tečky a hrajeme si s nimi
- pracovní listy, práce na počítači
- didaktické hry

Jazykové činnosti

- gymnastika mluvidel- cvičení dolní čelisti, rtů
- procvičovat sluchové vnímání hlásky na začátku a uprostřed slova- slovní fotbal, kde slyšíš hlásku
- rozvíjet souvislé vyjadřování metodou reprodukce a popisu
- dechové cvičení- prodlužovat fázi vdechu a výdechu

Literární činnosti

- přibližovat dětem školní prostředí pomocí vhodného literárního textu- „Anička z 1A“
- postupně porovnávat hrdiny pohádek a určovat jejich vlastnosti
- procvičování známých básniček a naučení nových se zimní tematikou

Hudební činnosti

- procvičování známých písní- koledy, podzimní písně
- zpěv s doprovodem klavíru a rytmických nástrojů
- poznávání hudebních nástrojů na obrázcích

Výtvarné a pracovní činnosti

- rozvíjení soustředěnosti, pozornosti, pečlivosti a zručnosti při skládání papíru
- upevňování správné techniky stříhání- vločky, sněhuláci
- naznačit jednání postav- kreslení zážitků ze zápisu
- malování portrétu kamaráda
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- střídání poskoků s během
- plynulý přeskok překážek
- procvičování PH.
- naučení nových pohybových her

3. Chumelí se, chumelí.

Otázky pro děti:

1. Co se změnilo v přírodě?
2. Jak se lidé starají v zimě o zvířátka?
3. Jaké znáš zimní sporty?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- pozorujeme počasí, změny v přírodě, určujeme znaky zimy- obrazový materiál, pozorování
- prohlížíme si ilustrované knihy o zvířátkách, ptácích, seznamujeme se s potravou ptáků a zvířat v zimě
- instalujeme krmítko pro ptáky na zahradě a pravidelně jim sypeme krmení
- poznáváme zimní sporty na obrázcích, v knížkách
- poznáváme časové vztahy- ráno, poledne, odpoledne, večer

Matematické činnosti

- porovnávání předmětů podle velikosti, množství, polohy
- seznámení s rozdílem předmětů co do hmotnosti a objemu pojmy: lehčí, těžší, více, méně
- učit se rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení i negativního
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- sluchově rozlišovat hlásky- na začátku a uprostřed slova
- rozkládat slova na slabiky
- snažit se správně dýchat při zpěvu, při pohybových hrách
- rozlišování intenzity a délky zvuků a tónů

Literární činnosti

- seznámení a naučení básniček o zvířátkách, o počasí- „Tři vrabčáci“, aj
- čtení z knihy 366 příběhů z přírody
- poslech příběhů o zvířátkách- pohádky, bajky

Hudební činnosti

- naučení poskočného kroku, uplatnění v pohybových hrách a improvizacích na dětskou hudbu nebo říkanky
- vyjádření postupu melodie pohybem
- rozšiřování hlasového rozsahu posouváním melodie
- opakování písní s doprovodem klavíru
- seznámení a naučení nových písní

Výtvarné a pracovní činnosti

- vytvářet složitější prostorové celky- ze stavebnic, ze sněhu
- tvarování modelovací hmoty- modelování ptáčků, zvířátek
- kreslení a malování postavy při zimním sportu
- uplatňovat krycí vlastnosti barev- společná práce na velikou ploch- sport, domy
- modelování- sněhuláci
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- lehká chůze s koordinací paží, chůze po špičkách- chůze ve sněhu
- běh v prostoru s vyhýbáním
- závodivé hry ve družstvech- běh, s míčem, poskoky- dodržování domluvených pravidel, reakce na signál
- hry na sněhu- jízda na lopatách, koulování, honičky

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme své zdraví. Oslavy.**Tematické části:**

1. **Poznáváme lidské tělo.**
2. **Jdeme spolu do pohádky.**

Kompetence:

1. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
3. 5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
4. 5. 1. 10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
5. 5. 1. 11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
6. 5. 1. 12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
7. 5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
8. 5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
9. 5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost
10. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
11. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
12. 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
13. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
14. 5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
15. 5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
16. 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
17. 5. 3. 13 Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
18. 5. 4. 11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
19. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
20. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
21. 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- bránit se projevům násilí

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- přicházet s vlastními nápady
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
 - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
 - respektovat rozdílné schopnosti
 - důvěřovat vlastním schopnostem
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
 - pojmenovat povahové vlastnosti
 - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

1. Poznáváme lidské tělo.

Otázky pro děti:

1. Jaké části má lidské tělo?
2. Jaké máme smysly?
3. Co prospívá zdraví?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- pojmenovávání jednotlivých částí lidského těla
- přinesení encyklopedií nebo jiných knížek o lidském těle
- rozhovory, obrazový materiál- tělo, kostra, orgány, smysly

- smyslové hry- poznávání po hmatu- kamaráda, hračky, tvarů, poznávání po sluchu- kdo promluvil
- povídání o postižených lidech- jaké to je být slepý, hluchý, na vozíku
- jak chráníme své zdraví- vitamíny, otužování, životospráva, hygiena- obrazový materiál
- rozlišování pravé a levé strany na našem těle
- pracovní listy

Matematické činnosti

- procvičování orientace v oboru 1- 10 - na těle, na hračkách, předmětech kolem nás
- učit se srovnávat předměty přiložením k sobě- krátký- dlouhý, velký- malý, apod.
- rozhodovat o pravdivosti a nepravdivosti jednotlivých tvrzení- pojmy větší než, menší než
- řešení labyrintů
- procvičování postřehu- co se změnilo ve třídě, kdo odešel, skládání rozstříhaného obrázku
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- zvyšování používání sloves- popis obrázků s činnostmi
- sluchové hry- kdo to mluvil, aj.
- učit se rozlišovat hlásku na konci slova
- rozvíjet souvislé vyjadřování

Literární činnosti

- poznávat a porovnávat hrdiny obrázkových seriálů- v časopisech, učit se vyprávět děj podle obrázků
- tvoření hádanek podle úryvků textu, podle popisu hrdiny
- naučení básniček o těle

Hudební činnosti

- porovnávání změny tempa v písních a pohybových hrách- zrychlování, zpomalování
- učit děti rozlišovat hudební nástroje v poslechových skladbách
- nácvik písní

Výtvarné a pracovní činnosti

- otisk dlaní na papír- pozorování velikosti, struktury kůže
- kreslení a malování lidské postavy v pohybu
- obkreslení kamaráda na velký formát papíru- dokreslení orgánů, pojmenování jejich funkcí
- upevňovat správnou techniku střihání- lidská postava+ oblečení
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- chůze s upažením, vzpřímená záda
- chůze s procvičováním orientace a obratnosti- chůze po kamenech- pokládání papíru před sebe a chůze po nich do určeného prostoru
- posilování odvahy, střídání uchopování pravou a levou rukou- žebřiny
- ze stoje sed bez dopomoci rukou a zpět
- procvičování pohybových her

2. Jdeme spolu do pohádky.

Otázky pro děti:

1. Máte rádi pohádky?
2. Kterou pohádku a postavu máte nejraději?

3. Co je to masopust a jak se slaví?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- poznávání pohádkových postaviček z českých večerníčků
- přinesení nejmilejších pohádkových knížek, jejich prohlížení, povídání o nich
- jak vzniká kniha, kdo je to autor, ilustrátor
- návštěva knihovny v ZŠ nebo městské knihovny
- pohádkové hádanky- doplnit druhou pohádkovou postavu - Křemílek a
- určovat a hodnotit vlastnosti pohádkových postav, lidí- hodný x zlý, pracovitý x líný
- povídání o masopustu- lidová tradice, obrazový materiál
- co je to zabijačka
- pozorování změn v přírodě - počasí, oblékání, činnosti venku
- pracovní listy

Matematické činnosti

- procvičování číselné řady 1-10
- třídění podle určené vlastnosti
- určování vlevo, vpravo
- učit se zaznamenat pohyb z jednoho místa do druhého- labyrinty, bludiště
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- zaměřit se na gramatickou správnost
- umět citlivě přednášet poezii- o Masopustu, pohádky ve verších
- gymnastika mluvidel- na zvířátka

Literární činnosti

- poslech četby z pohádkových knih, umět příběh reprodukovat
- rozvíjet souvislé vyjadřování metodou vyprávění a popisu- dokončit pohádku - Pohádky z měsíční houpačky, umět vyprávět o svoji knížce, umět vyprávět pohádku podle obrázků
- nacvičit pohádku- např. O veliké řepě, Boudo budko
- improvizované scénky s maňásky
- poslech pohádek na CD

Hudební činnosti

- zpívanky- práce s písní To je zlaté posvícení, Jemine, Domine.
- rozlišovat menší rozdíly v hudbě- dynamika, tempo, výška, výraz
- opakování písní s hudebními hrami
- umět vyjádřit hudbu pohybem- masopustní karneval, ranní hry
- pohádkové písničky- poslech, interpretace- např. Včelí medvídci, Včelka Májka apod.
- hudební hádanky- poznávání pohádek podle úvodní melodie

Výtvarné a pracovní činnosti

- stavění hradů a zámků pro princezny
- výroba hradu z krabiček- stříhání, lepení, vyzdobení různými materiály
- kreslení a malování pohádkových postav
- vyzdobení třídy na masopustní karneval
- učit se rozvinout děj na ploše- kreslení pohádek
- kreslení a vystřížení prasete, jitrnic a koblih
- vykreslení omalovánek- pečlivost a čistota práce
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- procvičování obratnosti- kolébka ze sedu a ze dřepu, houpání v kolébce
- překážková dráha
- závodivé hry v družstvech
- naučení nových a procvičení známých pohybových her
- posilování obratnosti, svalové oblasti zad a břicha- převal z lehu na zádech do lehu na břicho a zpět

Březen

Veverky

Podtéma: Změny v přírodě. Chráníme vše kolem nás.

Tematická část:

Vstávej semínko, holala.

Kompetence:

1. 5. 1. 3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.1.6 Porozumět slyšenému
4. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
5. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
6. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
7. 5. 3. 10 Respektovat potřeby jiného dítěte
8. 5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
9. 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
10. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
11. 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
12. 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
13. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
 - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
 - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- cítit sounáležitost s ostatními
- nabídnout pomoc

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Vstávej semínko, holala.

Otázky pro děti:

1. Co se mění kolem nás v přírodě?
2. Mohou se již vrátit někteří ptáci z teplých krajin?
3. Co potřebují semínka k růstu?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- rozšiřujeme a prohlubujeme si poznatky o ročním období
- pozorování změn v přírodě, rychlení větvěk, pozorování klíčení semínek
- seznamování s prvními jarními květinami
- ptáci na jaře-obrazový materiál, pozorování na vycházkách
- prohlížíme si encyklopedie, obrazový materiál
- vynášení paní Zimy- Mořeny, vysvětlení lidových zvyků
- pracovní listy

Matematické činnosti

- učíme se znázorňovat cesty v rovině, vyhledávat krátké a dlouhé cesty
- učíme se řešit jednoduché labyrinty
- prohlubování si znalost barev-světlé a tmavé odstíny
- pracovní listy, práce na počítači

Jazykové činnosti

- zvyšujeme používání přídavných jmen
- vnímáme hlásky na začátku a uprostřed slova
- dechové cvičení, gymnastika mluvidel
- rozvíjíme souvislé vyjadřování dětí metodou popisu

Literární činnosti

- učíme se kultivovaně přednášet básničky-seznámení a nácvik básní s jarní tematikou
- učíme se chápat humor, vtíp a slovní hru v poezii/Vodňanský, Žáček/
- učíme se zajímavě vyprávět
- poslech četby na pokračování a následná reprodukce děje

Hudební činnosti

- vedeme děti k vyjádření hudby pohybem-P.H se zpěvem
- spojujeme zpěv písní s jednoduchými pohyby rukou
- procvičujeme rytmus hrou na rytmické nástroje a na tělo
- seznámení a naučení písní s jarní tematikou

Výtvarné a pracovní činnosti

- přesný postup při skládání papíru - tulipány, sněženky,
- malování jarních květin a větviček- zlatý déšť, kočičky- čistota práce
- modelování lidské figury
- vytváření koláží- kreslení, stříhání, lepení- společná nebo individuální práce
- malování lidské postavy v pohybu
- grafomotorické cvičení
- pozorování klíčení a růstu zasazených semínek -např. slunečnic

Tělocvičné činnosti

- protahování těla ze dřepu do stoje s nádechem a výdechem

- správné držení těla ve stoji, ramena tlačíme dolů, lopatky k sobě, vzpažením se protahujeme, hlavu držíme zpříma
- orientace v prostoru, běh v prostoru mezi překážkami
- pohotová reakce na signál - pohybové hry
- hry s míčem- koulení ve dvojicích, předávání míče ve družstvech nad hlavou, pod nohama, vedle těla

Duben:

Veverky

Podtéma: Chráníme vše kolem nás. Oslavy.

Tematické části:

1. Máme rádi zvířata.
2. Rej čarodějnic.

Kompetence:

1. 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
2. 5. 1. 14 Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
3. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
4. 5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
5. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
6. 5.2.2.12 Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
7. 5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
8. 5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
9. 5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
10. 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
11. 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
12. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
13. 5. 5. 10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
14. 5. 5. 11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Dílčí cíle:

1. **Oblast biologická (dítě a jeho tělo)**
 - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
 - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětce, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
2. **Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)**
 - poznat některé hudební znaky
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji,

vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
 - zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek
 - přicházet s vlastními nápady
 - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
 - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
 - přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
 - verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
 - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
 - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
 - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
 - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
 - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
 - být citlivý k přírodě

1. Máme rádi zvířata.

Otázky pro děti:

1. Jaká znáš domácí hospodářská zvířata?
2. Čím se živí mláďata?
3. Jaký máme ze zvířat užitek?
4. Jaká jiná znáš zvířata?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- poznávání a pojmenovávání domácích hospodářských zvířat
- správné pojmenování jejich mláďat
- čím se tato zvířata živí, jaký z nich má člověk užitek- obrazový materiál, knihy, encyklopedie, výukový program Cecile a Pepino
- domácí mazlíčci
- opakování- zvířata v lese, na louce, v ZOO a jiná

Matematické činnosti

- přiřazování
- rozlišování velikostí
- určování více x méně
- poznat, co se změnilo, co kam patří
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- sluchové cvičení
- rozlišování barvy zvuků a tónů
- dechová cvičení- upevňování správného nádechu a výdechu
- gymnastika mluvidel- procvičování jazyka
- rozvíjení souvislého vyjadřování metodou vyprávění a popisu

Literární činnosti

- poslech četby na pokračování- Z deníku kocoura Modroočka, Dášeňka, aj., umět souvisle reprodukovat děj
- seznámení a naučení básniček o zvířátkách- Pyšný macek, apod.
- prohlížení knížek o zvířatech
- dramatizace pohádky o zvířatech

Hudební činnosti

- seznámení a naučení písniček o zvířatech- Když jsem já sloužil, Já mám koně, Hejha husy, aj.
- poznávání hlasů zvířat na CD
- rytmické cvičení, dechové cvičení

Výtvarné a pracovní činnosti

- kresba a malba - zvládnout postavu zvířete
- modelování zvířecích figur
- skládání z papíru- kočka, pes
- vystřihování z časopisů a tvorba koláže- společná práce
- stavby z kostek- zvířata na statku, v lese, v ZOO- kolektivní práce
- grafomotorika

Tělocvičné činnosti

- dodržování správného držení těla
- posilování dechových svalů
- kočička
- pohybová dovednost při zdolávání překážek s pohotovou reakcí- překážková dráha
- procvičování pohotového výběhu
- seznámení a procvičení nových pohybových her

2. Rej čarodějnic.

Otázky pro děti:

1. Jak vypadá čarodějnice?
2. Znáš nějaké čarodějnice z pohádek?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- hledání čarodějnic v knihách, v časopisech
- kde čarodějnice bydlí- rozvoj fantazie

Matematické činnosti

- přiřazování předmětů
- procvičování počtů do 10 ti

Jazykové činnosti

- sluchově vnímat délku samohlásky
- vnímat hlásku na konci slova
- pracovní listy

Literární činnosti

- pochopení textu autorské pohádky-např. Malá čarodějnice
- samostatné vyprávění

Hudební činnosti

- uplatňovat v tanečních krocích cvalové poskoky, přísunné kroky- čarodějnický rej
- seznámení a nácvik písní o čarodějnicích- např. Strašidelné běsnění,

Výtvarné a pracovní činnosti

- omalovánky- přesné vykreslování
- výzdoba třídy na čarodějný rej
- výroba čarodějnic a jejich pomocníků- stříhání, lepení, skládání
- grafomotorika

Tělocvičné činnosti

- procvičování obratnosti, pohotového výběhu s přeskokem překážky- i v přírodě
- chytání míče hozeného od středu kruhu
- upevňování prstového držení míče- hod do koše, hod na kuželky

Květen:

Veverky

Podtéma: Oslavy. Chráníme své zdraví.

Tematické části:

1. Nejsem na světě sám.
2. Cvičím, cvičíš, cvičíme.

Kompetence:

1. 5.1.1 Zachovávat správné držení těla
2. 5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
3. 5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
4. 5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

5. 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
6. 5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
7. 5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
8. 5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
9. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
10. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
11. 5.2.2.10 Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
12. 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
13. 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
14. 5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
15. 5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
16. 5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
17. 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- předat vzkaz
- rozkládat slova na slabiky
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky

- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
 - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
 - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
 - uplatňovat postřeh a rychlost
 - s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- 3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)**
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
 - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
 - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
 - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
 - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- 4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)**
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
 - pojmenovat povahové vlastnosti
 - pochopit funkci rodiny a jejích členů
 - v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
 - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)
- 5. Oblast enviromentální (dítě a svět)**
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
 - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
 - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

1. Nejsem na světě sám.

Otázky pro děti:

1. Kdo je Tvoje rodina?
2. Jaké povolání mají Tvoji rodiče?
3. Čím chceš být?

Náměty činností

Rozumové činnosti

- prohlížení fotografií z rodiny
- pojmenovávání členů rodiny a jejich příbuzenské vztahy
- svátek maminek- jak mamince pomáháme

- poznávání různých povolání, nebezpečná povolání, jaké povolání mají rodiče, čím chci být- samostatné vyprávění, obrazový materiál, prohlížení knih a časopisů
- výlet k hasičům do Radotína
- pracovní listy, práce na počítači

Matematické činnosti

- vytvářet skupiny předmětů o daném počtu
- přiřazování
- upevňování číselné řady
- upevňování správného pojmenovávání tvarů, velikostí, barev
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- sluchová cvičení- určování směru, odkud zvuk přichází
- gymnastika mluvidel
- procvičování vnímání hlásky na začátku, uprostřed a na konci slova
- používání rozvitých vět a souvětí- popis obrázků, vyprávění

Literární výchova

- soustředěný poslech textu, poznávání vlastností postav- Proč se maminka mračí? Apod.
- pěkně a výrazně přednést básně
- nácvik pásma ke Dni matek
- samostatně dořešit nedokončený příběh - Nedokončené pohádky

Hudební činnosti

- samostatně i ve skupině zazpívat intonačně, rytmicky i dynamicky správně- písničky o jaru,
- nácvik písní a tanečků ke Dni matek
- hudební hádanky
- rytmické cvičení- hra na tělo, rytmické nástroje

Výtvarné a pracovní činnosti

- vyrábíme dárek pro maminku- stříhání, lepení, malování- čistota práce
- malujeme portrét člena rodiny
- kreslíme postavu při práci
- grafomotorika

Tělocvičné činnosti

- procvičování převalů s krátkou výdrží
- pohotová reakce při koulení míče daným směrem v pohybu
- koordinace a obratnost nohou- cval stranou
- pohybové hry- dodržování pravidel

2. Cvičím, cvičíš, cvičíme.

Otázky pro děti:

1. Jaké znáte sporty?
2. Proč lidé sportují?
3. Jak sportují děti?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- jaké známe sporty, jejich rozlišení na letní, zimní i celoroční- obrazový materiál

- co je potřeba ke sportu - trénink, pomůcky, zdravá strava
- jaké známe naše sportovce, jak jsou sportovci oceňováni za výkony
- nejznámější sportovní setkání - Olympijské hry, mistrovství
- pracovní listy

Matematické činnosti

- porovnávání počtu prvků, tvoření číselné řady
- rozkládání souboru předmětů
- určování o jedno více, méně

Jazykové činnosti

- aktivní používání všech druhů slov- popis obrázku, vyprávění, reprodukce textu
- sluchové vnímání hlásky na konci slova
- gymnastika mluvidel

Literární činnosti

- vnímání atmosféry při poslech pohádky, příběhu
- snažit se dokončit započatý příběh

Hudební činnosti

- opakování písniček- rytmický doprovod, správná melodie
- hudební hádanky
- seznámení s písničkou se sportovní tematikou

Výtvarné a pracovní činnosti

- kreslíme, malujeme lidi při sportu -rozvrhnout si děj na ploše, vystihnout pohyb, detaily figury
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- posilování sportování a soutěživosti- Olympiáda MŠ- hod do dálky, skok do písku, běh na 20 metrů, hod do koše, kutálení míče daným směrem, skákání přes švihadlo, aj.
- běh za vedoucím dítětem
- procvičování pohybových her

Červen:

Veverky

Podtéma: Změny v přírodě. Svět kolem nás.

Tematické části:

- 1. Pojd'me spolu do přírody.**
- 2. Žijeme na Modré planetě.**

1. Kompetence:
2. 5.1.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
3. 5.1.7 Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
4. 5.2.1.11 Přípravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
5. 5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
6. 5.2.2.4 Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
7. 5.2.2.8 Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat

8. 5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
9. 5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti
10. 5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky
11. 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
12. 5. 4. 13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
13. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
14. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce
- napodobit některá písmena, číslice
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- umět se přizpůsobit změnám
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

3. Oblast interpersonální (dítě a ten druhý)

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení /4.7.
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) ..
- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)

1. Pojd'me spolu do přírody.

Otázky pro děti:

1. Znáš části rostlin?
2. Co potřebují rostliny k růstu?
3. Jak můžeme přírodu chránit?
4. Znáš některé druhy hmyzu?
5. Kde žije hmyz?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- poznáváme rostliny na obrázcích, vyhledáváme je v encyklopediích
- zopakování si, co všechno potřebují rostliny k růstu
- pozorujeme kvetoucí stromy, keře, květiny
- pozorujeme hmyz- poznáváme ho na obrázcích, v knihách, povídáme si čím je užitečný a i nebezpečný
- přírodní rezervace- jak se v ní chováme

Matematické činnosti

- řešení labyrintů
- procvičování přiřazování
- procvičování číselné řady, tvarů, velikostí
- rozlišování levé a pravé strany, pojmů nahoře, dole, uprostřed- diktáty
- pracovní listy, práce na počítači

Jazykové činnosti

- sluchové vnímání délky hlásky ve slabice
- řešení hádanek umělých i vytvořených dětmi
- správné vyslovování artikulačně složitých slov- říkánky, ozvěnové hry
- gymnastika mluvidel

Literární činnosti

- kultivovaný přednes básniček

- poslech četby s hmyzím hrdinou- Včelka Mája, Příhody včelích medvídků, aj.
- poznáváme vlastnosti postav, umíme je pojmenovat

Hudební činnosti

- zpívání písní na zvukomalebné slabiky
- nacvičení tanečků- „Čmelák“, „Housenka“
- nacvičení písniček o včelích medvídcích- melodie, rytmus, doprovod

Výtvarné a pracovní činnosti

- vyrábíme květiny a hmyz různými způsoby- malování, stříhání, lepení, modelování
- vyrábíme obrázky z přírodnin
- louka- společná práce

Tělocvičné činnosti

- udržení rovnováhy, odhadování vzdálenosti, protažení těla- váha předklonmo ve dvojicích
- procvičování odrazu při skoku do dálky- snožmo z místa rozvíjení pohotovosti, rychlosti a obratnosti
- překážková dráha
- motivační cvičení- na motýly, mravence, včelky, aj.
- turistický výlet - Prokopské údolí, Chuchelský areál
- pohybové hry

2. Žijeme na Modré planetě.

Otázky pro děti

1. Jak se jmenuje město, ve kterém žijeme?
2. Jaké znáte státy a světadíly?
3. Na jaké žijeme planetě?
4. Jaké jsou planety kolem nás?

Náměty činností:

Rozumové činnosti

- seznamování se státními symboly,
- prohlížení obrázků Prahy, co vše v Praze najdeme - divadla, metro, aj.
- srovnávání rozdílů mezi městem a vesnicí- bydlení, doprava, aj
- použití obrazového materiálu- Praha, jiná místa ČR, fotografie ze světa, mapa ČR a světa, globus, mapa planet
- poznávání jiných států a světadílů, hledání na mapě -řeky, lesy, aj.
- srovnávání ročních období- znaky,pojmenovávání měsíců, dnů v týdnu
- pracovní listy

Matematické činnosti

- procvičování číselné řady
- přiřazování číslic k počtu předmětů
- procvičování pojmů vlevo, vpravo, nahoře, dole, mezi, uprostřed, nad, pod, aj.
- skládání puzzlí- rozstříhané fotokopie
- tvoření map, řešení labyrintů
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- sluchové vnímání délky samohlásky ve slovech
- artikulační cvičení- výslovnost složitějších seskupení hlásek

- dechové cvičení

Literární činnosti

- poslech našich národních pohádek
- poslech národních pohádek či příběhů jiných národů
- umět se orientovat v knížce, dětské encyklopedii- vyhledávání

Hudební činnosti

- poslech hymny
- poslech zvuků různých hudebních nástrojů
- seznamujeme se s písničkami o městech- Já jsem z Kutné hory, Na tom pražském mostě, aj
- opakování písniček, tanečků
- písničky z jiných států

Výtvarné a pracovní činnosti

- kreslíme státní vlajku
- malování domů- různé techniky a způsoby
- výroba města a vesnice z krabiček- lepení, malování, stříhání
- kreslení a malování- doprava ve městě i na vesnici
- stavění měst a vesnic z kostek- skupinová práce
- tvoření koláží - vesmír
- tvoření v pískovišti
- grafomotorické cvičení

Tělocvičné činnosti

- správné dýchání, vyhýbání kamarádům- závodivé hry, honičky
- hry s míčem- fotbal, Na třetího, Na jelena, aj.
- pohotový přeskok- skákání přes švihadlo
- správný švih paží při hodů míčem- hod do koše, hod do dálky, hod na cíl
- procvičení pohybových her

Velikonoce:

Veverky

Podtéma: Změny v přírodě. Oslavy.

Tematická část:

Hody, hody, doprovody...

Kompetence:

1. 5.1.5 Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
2. 5.2.2.9 Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
3. 5.2.2.10 Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
4. 5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
5. 5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
6. 5. 4. 14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
7. 5. 4. 15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

8. 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
9. 5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Dílčí cíle:

1. Oblast biologická (dítě a jeho tělo)

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

2. Oblast psychologická (dítě a jeho psychika)

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

3. Oblast inerpersonální (dítě a ten druhý)

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- spoluvytvářet prostředí pohody

4. Oblast sociálně kulturní (dítě a společnost)

- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

5. Oblast enviromentální (dítě a svět)

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Otázky pro děti:

1. Znáš velikonoční zvyky?
2. Co je to kraslice?
3. Znáš symboly velikonoce?

Náměty činností

Rozumové činnosti

- poznávání symbolů Velikonoc
- seznamování s velikonočními zvyky, přípravy na Velikonoce
- donesení a prohlížení obrazového materiálu / pohledy, obrázky z internetu, aj./
- pracovní listy

Matematické činnosti

- určovat více, méně, stejně prvků ve skupině
- procvičení číselné řady
- přiřazovat k počtu číslici
- pracovní listy

Jazykové činnosti

- dechová cvičení
- zvyšovat používání přídavných jmen
- sluchově vnímat hlásku na začátku slov- slovní fotbal

Literární činnosti

- reprodukovat přečtený text- pohádka, povídka, básnička
- seznámení a naučení některých velikonočních hodovaček - Hody, hody, Já jsem malý zajíček, Pro kluky, Pro holky

Hudební činnosti

- zpěv ve skupině i samostatně
- rytmizace velikonočních říkadel
- procvičení jarních písniček- Žežulička, Jarní, aj.
- procvičovat poskočný krok, zátočky, úklony- písně s tancem- Šel zahradník do zahrady

Výtvarné a pracovní činnosti

- dekorativně zdobit papírová vejce- klovatina, suchá křída
- velikonoční tvoření- stříhání, lepení, dokreslování- výroba velikonočních beránků, zajíčků, vajíčků, košíčků
- zdobení vyfouknutých vajec různými technikami
- vždy dbát na čistotu práce
- grafomotorická cvičení

Tělocvičné činnosti

- procvičování pohotového výběhu - kočka a myš, Na peška
- procvičování PH
- dodržování správného držení těla- cvičení s drátěnkami
- posunování těla na břicho i na zádech- na lavičce, pod překážkou

Seznámení s Angličtinou: třídy Ježci, Medvíd'ata, Berušky, Veverky

Tematické části:

1. MY NAME IS.....HOW ARE YOU?

Umět vést jednoduchou konverzaci, představit se, zeptat se na jméno druhého, vyjádřit své pocity.

2. THIS IS MY FAMILY. MY HOUSE.

Umět představit sebe a členy rodiny, pojmenovat běžné vybavení místnosti.

3. ANIMALS, ADJECTIVES. NUMBERS.

Umět pojmenovat zvířata, určovat jejich vlastnosti. Počítání 1 – 10.

4. CLOTHES AND WEATHER.

Umět pojmenovat běžné části oblečení, říci jaké je počasí.

5. MY BODY

Umět pojmenovat části těla.

6. CLASSROOM. COLOURS. NUMBERS.

Umět pojmenovat běžné pomůcky, orientovat se v barvách a počítání do 10.

7. TRANSPORT

Umět pojmenovat dopravní prostředky, se kterými se můžeme běžně potkat.

8. HOBBIES. JOBS.

Umět pojmenovat povolání a sporty, se kterými se běžně setkáváme.

Náměty činností:

- česká básnička s vloženými anglickými slovíčky
- básničky s pohybem
- písničky
- pohybové hry
- omalovánky, omalovánky se slovní zásobou
- pracovní listy
- nácvik slovíček pomocí kartiček
- nácvik frází
- individuální přístup
- slovní zásoba na nástěnce
- smyslové hry
- interaktivní hry

Metodický materiál:

- Angličtina pro předškoláky – Iva Hennová
- Angličtina pro nejmenší – Marie Zahálková
- Aktivita book – Cookie and friends
- Angličtina hrou – Veselé básničky pro děti
- Omalovánky se slovní zásobou
- Pexeso

Kompetence dětí:

- nácvik slovní zásoby v přirozeném prostředí
- dovednosti z oblasti hrubé i jemné motoriky, zvláště koordinace oko – ruka
- úvod do studia cizího jazyka a motivace k jeho učení
- opakování učiva
- využívání vizuálních či přirozených pomůcek k nácviku a procvičování jazyka
- dramatizace her či hraní příběhů
- rozvoj výslovnosti a intonace pomocí písniček, říkadel, básniček i dramatizací
- činnosti s pracovními listy
- vyjádření smyslu slov pohybem
- třídění pojmů do skupin
- využívání rutinních postupů k posílení sebejistoty a důvěry
- komunikační interakce ve třídě (ve skupinách)
- odměňování a hodnocení výkonu dětí

- využívání signálů, gest či symbolů ke změně činnosti – zahájení i zakončení výuky stejným způsobem
- využívání rutinních činností k vedení značné části hodiny pouze v angličtině

Slovní zásoba:

animal	dance	job / jobs	ruler
apple	doctor	leg	scarf
arm	dog	lemon	shoes
bad	door	lion	sing
banana	dress	mouse	singer
bear	driver	mouth	sister
beg	ear	mum, mother/ grandma	skirt
big	elephant	nose	slow
bike	eye	numbers	small
black	face	orange	snake
blue	family	orange	snowman
boat	fast	pea	socks
body	foot / feet	pear	spider
book	football	pen	table
brother	fruit	pencil	teacher
brown	gloves	pencil-case	tennis
butterfly	good	pig	tomato
cap	green	pink	traffic lights
car	hair	plane	train
carrot	hand	play	tram
cat	head	plum	transport
classroom	hobby / hobbies	policeman	trousers
clothes	horse	potato	t-shirt
coat	chair	purple	vegetables
colour	children	rainbow	white
Come here	I'm good / bad	red	window
cook	ice hockey	roof	yellow
cow	jacket	rubber	
dad, father/ granddad	jeans		

Metoda vědomé stopy: Berušky, Veverky

Cvičení a malování s prvky tchaj-t'i na rozvoj grafomotoriky předškolních dětí.

Určeno pro děti od 5 do 7 let.

O písmu, grafomotorice a tchaj-t'i:

Písmo můžeme vnímat jako viditelnou stopu vědomého, naučeného, ale vysoce individuálního pohybu, ve kterém se projeví osobnost autora rukopisu. Podobně tak i tchaj-t'i usiluje na základě

realizace uvedených principů o pohyb harmonický, plynulý, vědomý, uvolněný a individuální. Pomocí cvičení na základě prvků tchaj-t'í rozvíjíme u předškoláků přirozený a uvolněný přístup k pohybu jako takovému. Společnou praxí je vést k pozorování a napodobování předváděného pohybu. Rozvíjíme tak jejich schopnost soustředění. V dalším kroku lze naučený, kultivovaný, harmonický pohyb vědomě zaznamenat výtvarně – graficky, jako stopu pohybu při zachování osobitosti a individuality každého jednotlivce.

Při nácviu písma je mnohokrát problém ve strnulosti ruky a zápěstí a v koordinaci pohybu, mysli a prstů. Mnohokrát vadí také celková tuhost a „zablokování“ přirozeného pohybu. Poruchy grafomotoriky totiž úzce souvisí se špatnou koordinací pohybů těla, orientací v prostoru, představivostí, koordinací jemné motoriky a se špatným smyslovým vnímáním. S tím vším tchaj-t'í pracuje: kultivuje celkový pohyb těla, zlepšuje koordinaci, rozvíjí vnímání jeho proporcí od celku k detailu. Od soustředěného pozorování abstraktní stopy pohybu ve vzduchu lze tak úspěšně přejít k zaznamenání viditelné stopy pohybu pomocí různých nástrojů a materiálů. Společné zážitky ze cvičení navíc posilují i vzájemné vztahy a celkovou komunikaci ve skupině. Tato metoda má v sobě ohromný potenciál zahrnující nejenom přípravu k výuce psaní ve smyslu péče o zdokonalování grafomotorických dovedností, ale integruje v sobě další důležité složky rozvoje osobnosti dětí: nácvik soustředění, spolupráci ve skupině, respekt a toleranci ke kamarádům, odpovědnost za sebe i druhé, rozvoj kreativity, propojování mysli a těla, uvolňování, zdravotní prevenci, nácvik správného držení těla a zaměření pozornosti na dýchání.

Roční projekt: Mluvíš, mluvím, mluvíme.

Třída: Ježci, Medvíďata (děti 4+)

Období: školní rok 2016 - 2017

Cíl projektu: Eliminovat riziko, že se u dítěte v pozdějším věku objeví vady řeči.

Dosažení cílů:

- činnosti s celou skupinou i individuálním přístupem
- uvolnění mluvidel a mimiky
- správný nádechový a výdechový proud
- hygiena hlasivek
- seznámení a nácvik „metodou ozvěny“
- komunitní, diskusní, asociační kruhy
- zapojení všech smyslů
- řeč je základním dorozumívacím prostředkem mezi lidmi
- soustředění pozornosti na poslech
- úzká spolupráce se zákonnými zástupci (popř. logopedie)

Roční projekt rozvoje grafomotoriky pro věkovou skupinu.

Třída: Ježci, Medvíďata (děti 4+)

Období: školní rok 2016 - 2017

Cíl projektu: Pomoci dětem vytvořit a upevnit lehké vedení čáry po ploše a nacvičit či zdokonalit správný špetkový úchop tužky.

Dosažení cílů: prstovými, uvolňovacími a grafomotorickými cvičeními doplněnými relaxačním a jógovým cvičením od nejjednodušších ke složitějším postupně v průběhu celého školního roku.

Přehled cvičení:

Motorická cvičení, uvolňovací cvičení ruky (snaha odstranit velmi časté křečovitě držení tužky), grafomotorická cvičení:

Podpůrné techniky grafomotorických cvičení:

- hmatová (plasticky vytvořená dráha a jízda po ní prstem)
- zraková (spojování bodů)
- slovní (pohyby ruky po ploše doprovázíme rytmickým slovem, např. hop a skok, hou a hou, anebo použijeme jednoduché rytmické říkadlo)

Třídní vzdělávací programy si vytvářejí dle předem domluvených pravidel paní učitelky na třídách. Jsou součástí školního vzdělávacího programu. Třídní vzdělávací program představuje plán činností pro určitou třídu rozvržený na časové úseky – tematické části.

Třídní programy budou respektovat:

- obsah předškolního vzdělávání daný Rámcovým programem
- kompetence a dílčí cíle vybíráme z Kurikula podpory zdraví v mateřské škole, které korespondují s Rámcovým programem
- při tvorbě třídních programů budeme vytvářet strukturu, která vychází od potřeb dítěte
- věk, předpoklady a zkušenosti dětí předškolního věku
- požadavek, aby si dítě na základě zkušeností a poznávání dokázalo postupně vytvářet vztah k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu
- propojení všech oblastí vzdělávání a zároveň i podmínek, za kterých vzdělávání probíhá
- určení metod a postupů, které budou učitelky využívat
- hodnocení a sebehodnocení výchovné práce

Podporujeme tyto činnosti: volná hra, psychomotorická cvičení, námětové hry, práce s přírodním materiálem, práce s encyklopediemi a knihou, výlety. Snažíme se o to, aby převládaly spontánní činnosti nad řízenými.

Dále preferujeme: individuální práci s předškolními dětmi, vedení dokumentace o těchto dětech, spolupráci s rodiči a spolupráci se školní psycholožkou. Dále využíváme spolupráci s Českou policií – prevence proti drogám a vytváření návyků chránících bezpečnost dětí. Budeme pokračovat ve cvičení na balančních míčích, protože správné držení těla dětí je prioritní.

„*Škola nanečisto*„ se týká dětí, které nastoupí od září příštího školního roku do 1. třídy ZŠ. Děti v průběhu školního roku 5x navštíví první třídy ZŠ, kde se seznamují s prostředím školních tříd, pomůckami a metodami práce. Seznámí se také s paními učitelkami a výukou v první třídě. Pod vedením učitelek z prvního stupně absolvují různě zaměřené vzdělávací hodiny. Poslední vyučovací hodina v měsíci květnu je ukázková i pro rodiče dětí. Ty tak mají poslední možnost k rozhodnutí, zda dítě do první třídy dát, či zažádat o odklad školní docházky. Dětem je usnadněn přechod na základní školu a lepší adaptace na nové požadavky.

Dopravní výchova – probíhá na školním dopravním hřišti v rozsahu 4 lekcí.

Vyšetření školní zralosti – nabízíme rodičům v období před zápisem do prvních ročníků ZŠ a provádí ji psycholožka paní PhDr. Irena Janů. Ta naši školu navštěvuje pravidelně a je nápomocná radou jak pedagogům, tak rodičům.

Výukové programy, které využíváme při naší práci s dětmi:

Šimonovi pracovní listy (Portál) - pracovní listy pro předškolní děti

Raadce předškolního vzdělávání pro celý rok (Raabe)

Rok s barevnými kamínky (Plus s.r.o.)

Tradice, které s dětmi dodržujeme:

Třídni:

- přivítání nových dětí
- oslavy narozenin
- Mikulšská nadílka
- Vánoční dopoledne
- povídání v komunitním kruhu – sdělování si hezkých zážitků
- projektové dny
- barevné dny

Školní:

- výlety - polodenní, celodenní
- karnevaly – mikulášský, masopustní, rej čarodějnic
- průvod Tří králů
- zamykání lesa s lampionovým průvodem
- vítání jara – vynášení Mořeny
- noční dobrodružství
- divadelní představení – umět se společensky oblékat, nevšední zážitek
- školní olympiáda
- oslava MDD - zábavné dopoledne plné her a soutěží
- společné setkání s rodiči – besídka ke Dni matek, vánoční posezení, dílna s rodiči a dětmi, Drakiáda, zábavné odpoledne spojené s pasováním školáků a opékáním buřtů
- zahradní slavnosti
- školní akademie

Přehled kompetencí:

Dospělý člověk podporující zdraví má tyto klíčové kompetence :

- Rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemocí.
- Uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou.
- Dovede řešit problémy a řeší je.
- Má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života.
- Posiluje duševní odolnost.
- Ovládá dovednosti komunikace a spolupráce.
- Aktivně se spolupodílí na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech.

Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období:

Rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemocí.

- Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích.
- Vnímá že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset.
- Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví.
- Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat.
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
- Má vytvořenou představu o pojmu závislost o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech).
- Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně).

Uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou.

- Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.
- Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví.
- Chápe, že zdraví není samozřejmostí a musí je chránit.
- Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních a přírody.
- Chápe, že když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, chronicky, akutně), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád, a které patří k jeho životu.
- Má vytvořenu představu o zdravé životosprávě.

Dovede řešit problémy a řeší je.

- Je zvědavý, má touhu poznávat.
- Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
- K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká že jeho problémy bude řešit někdo jiný.
- Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku.
- Ví, že když řešení jeho problému přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí.
- Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby.
- Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života.

Má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života.

- Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
- Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) a přizpůsobit jim své chování.
- Dovede vyvinout úsilí pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá a dokončuje ji.
- Umí vyjádřit, co se mu líbí, a co ne, vysvětlit, proč.
- V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování.
- Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.

Posiluje duševní odolnost.

- Poznává sebe samo vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech, sklonech a schopnostech.

- Chápe, že lidé mají různé pocity, city a emoce, dovede je rozpoznat a pojmenovat.
- Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti.
- Snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí.
- Komunikuje, dokáže se rozhodnout i v případech problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj.
- Má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit.
- Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi.
- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.
- Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky.

Ovládá dovednosti komunikace a spolupráce.

- Má vytvořené základní návyky společenského chování.
- Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí.
- Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je potřeba.
- Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým.
- Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a dospělými.
- Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého. Dbá pravidel soužití.
- Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.

Aktivně se spolupodílí na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech.

- Chce poznávat své okolí a svět.
- Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou, ochraňuje ji, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.
- Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.
- Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je potřeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.
- U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování.
- Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími.
- Ochraňuje přírodu, cítí k ní zodpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.

Aktivity, které jsou součástí výchovně vzdělávacích činností ŠVP MŠ:

- Art program – výtvarné workshopy
- Keramika (ZŠ)

Aktivity poskytované nad rámec běžného programu, za úplatu:

- Sportovní kroužek (ZŠ)

Lektorem je pedagogický zaměstnanec ZŠ.

7. Evaluační systém.

Každý měsíc se pedagogové MŠ schází na informativních pedagogických poradách, kde hodnotí třídní vzdělávací programy a vyjadřují se k možným úpravám. Dvakrát ročně každá učitelka MŠ písemně zhodnotí, jak se děti cítily, co se naučily, co se povedlo, co nepovedlo a

proč. Písemné hodnocení je na úrovni třídy i jednotlivých dětí. Ve všech třídách vedou učitelky písemné záznamy o výsledcích vzdělávání a o chování dětí. Na každé dítě cizince je vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), který je konzultován se zákonnými zástupci. V případě nadaných a talentovaných dětí a dětí v péči OPPP se vypracovává také IVP. Při našem hodnocení využíváme materiálů VÚP – Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV. Každé dítě má své portfolio, které ho provází celou docházkou do MŠ. To nám umožňuje získat větší poznatky o pokrocích každého dítěte.

Kvalita pedagogické práce jednotlivých učitelek je zjišťována dlouhodobým pozorováním a hospitacemi, které provádí vedoucí učitelka MŠ. Během hospitací je také zjišťováno, jakým způsobem je plněn školní vzdělávací program a třídní program. Ředitelka školy provádí 1x ročně ve třídách následně.

Hodnocení školního vzdělávacího programu probíhá jednou ročně na provozní poradě, které se účastní všichni zaměstnanci MŠ. Hodnocení probíhá formou diskuse, o které je veden písemný záznam.

Auto-evaluace školního vzdělávacího programu probíhá jednou za dva roky. Po třech letech jsou rodičům rozdány dotazníky, ve kterých se mohou vyjádřit ke vzdělávání dětí, k životu celé MŠ. S výsledky jsou rodiče seznámeni. Jednou za tři roky jsou rozdány dotazníky i pedagogům a ostatním zaměstnancům MŠ. Používáme dotazníky a tabulky INDI MŠ. Zaměstnanci školy vytváří jednoduché ilustrované dotazníky i pro děti. S jejich výsledky jsme rovněž seznámili rodiče.

System evaluace v MŠ

Oblasti evaluace	Prostředky	Termín	Odpovědnost	Zhodnocení výsledků
Cíle ŠVP	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ	
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ	
Podmínky vzdělávání 1. Životospráva	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ	
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ	
2. Věcné podmínky	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ	
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ	
3. Psychosociální podmínky	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ	
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ	
4. Organizace	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ	
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ	

5. Řízení MŠ	na pedagogických poradách	5x ročně ústně	pedagogové MŠ zaměstnanci MŠ
	dotazník	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ
6. Personální a pedagogické zajištění	kvalifikace, DVPP, sebevzdělávání	průběžně	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ
	dotazník	1x za tři roky	
7. Spoluúčast rodičů	dotazník k hodnocení spoluúčasti rodičů	1x ročně	pedagogové MŠ
	anketa pro rodiče	1x za tři roky	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ
8. Obsah vzdělávání	hodnotící rozhovor, hospitace	průběžně	ředitelka ZŠ a MŠ vedoucí učitelka MŠ
	dotazník	1x za tři roky	pedagogové MŠ
9. Hodnocení pedagoga, sebereflexe	dotazníky na zhodnocení všech oblastí ŠVP	1x za tři roky písemně	vedoucí učitelka MŠ
	sebereflexe ped.	1x ročně	pedagogové MŠ
10. Výsledky vzdělávání	tvorba portfolia dětí, hodnotící listy dětí, IVP pro děti cizince, PLPP, pedagogická diagnostika	ústně denně písemně dle potřeby	pedagogové MŠ vedoucí učitelka MŠ ředitelka ZŠ a MŠ
	hodnocení tříd a akcí během šk. roku	1x ročně písemně červen	pedagogové MŠ